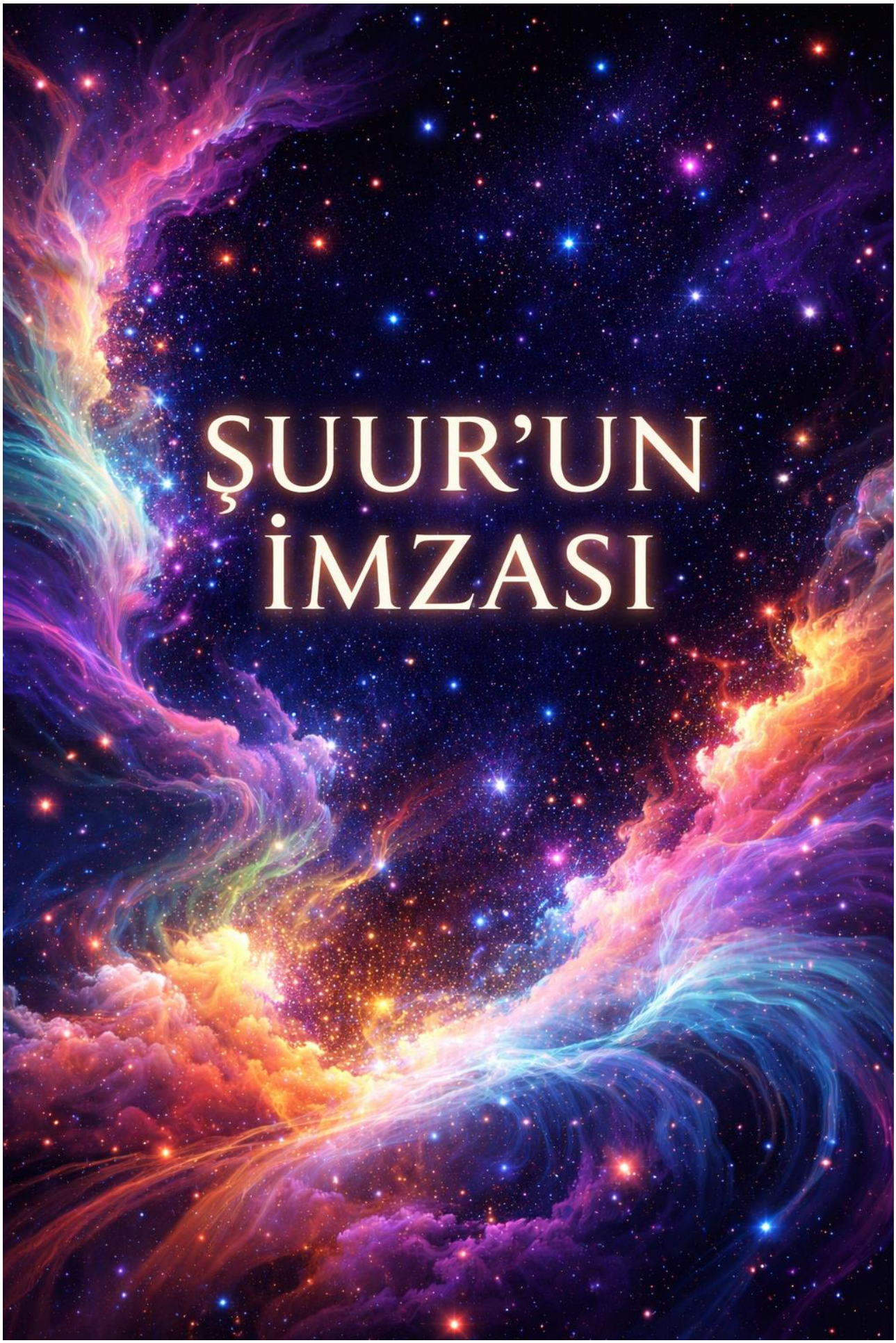
ŞUUR'UN
İMZASI

ŞUUR'UN IMZASI

Okumadan Önce

Bu eser tek bir düzey için yazılmamıştır.

Aynı anda hem içe hem dışa seslenir.

Akla.

Hatırlamaya.

Yaraya.

Berraklığa.

Bilinç basamağının alt basamağındaki bir insan, kendi maskesinin ardını görmeye başlamış olandan farklı bir şey okuyacaktır.

Biri cümleler bulacak.

Diğeri ayna.

Bir üçüncüsü belki de artık uykuya dönüştürülemeyecek bir huzursuzluk.

Bu bir hata değil.

Bu, canlı bir eserin doğasıdır.

Kimseyi döndürmek istemez.

Kimseyi ikna etmek istemez.

Haklı çıkmak istemez.

Sadece göstermek ister.

Benim uydurduğum şeyi değil.

Ben bakarken büyüyen şeyi.

Bu eseri bir ürün yapar gibi yapmadım.

Bir şeyi temsil etmek için inşa etmedim.

Bir ağaç büyür gibi büyüdü.

Bir nehir yatağını arar gibi.

Bir yara dil bulur gibi.

Bu düşüncelerin sahibi ben değildim.

Kalemi tutan bendim.

İçinden bir şeyin geçtiği kişi.

Tanık.

Bu yüzden bu sayfaları bir iddialar yığını gibi okuma.

Onları içinden geçtiğin bir manzara gibi oku.

İçindeki her şey hemen senin için konuşmayacak.

Bazıları sana yabancı gelecek.

Bazıları seni itecek.

Bazıları sessizce içinde oturacak ve çok sonra açılmaya başlayacak.

Eseri hemen kontrol altına almaya çalışma.

Önce onun senin üzerinde etki bırakmasına izin ver.

Sadece akılla okuma.

Akıl parçalar.

Karşılaştırır.

Savunur.

Görmeden önce düzenlemek ister.

İçindeki sessiz gözlemciyle de oku.

Hemen yargılamayanla.

İç radyon eski müziğini çalmaya başlamadan önce hâlâ duyabilenle.

Çünkü bu eser aynı anda birçok düzeyde konuşur.

Ontolojik ve kişisel.

Psikolojik ve politik.

Metafizik ve bedensel.

Bir'den ve hesaptan konuşur.

Maskeden ve pazardan.

Zamandan ve ekmekten.

Sessizlikten ve huniden.

Onu sadece bir dilde okursan, bir kısmını kaçırırsın.

Eğer bütünüyle okursan, belki fark edersin:

Asla sadece dış dünyayla ilgili değildir.

Ve asla sadece seninle ilgili değildir.

Dokunuşla ilgilidir.

Dünya dediğin şeyle Ben dediğin şeyin birbirine geçtiği noktayla.

İşte burada başlar bu kitap.

Bir teoride değil.

Bir bakış dönüşünde.

—

BÖLÜM I

GERÇEKLİĞİN AÇILIŞI

Bölüm 1

Gerçekliğin Doğası

Her şey bir yanılsamayla başlar.

Kötü niyetli bir yanılsamayla değil.

Kasıtlı bir yalanla değil.

Bir görme alışkanlığıyla.

Dünyaya bakarız ve onun şeylerden oluştuğuna inanırız.

Katı cisimlerden.

Kapalı nesnelerden.

Evlerden, ağaçlardan, sokaklardan, insanlardan, yıldızlardan.

Buna gerçeklik deriz.

Ama gerçeklik bundan daha derin ve daha akışkandır.

O, hazır nesnelerin bir yığını değildir.

Oluş halidir.

Bir süreçtir.

Bir şeyin sadece orada olmadığı, her an üretildiği, yansıtıldığı, değiştirildiği ve yeniden okunduğu sürekli bir harekettir.

Bu oluşun temel ritmi basittir.

Gözlem.

Rezonans.

Geri bildirim.

Örüntü oluşumu.

Ve yeniden gözlem.

Dünya böyle oluşur.

Katı bir envanter olarak değil.

Canlı bir doku olarak.

Var olan her şey örüntülere gömülüdür.

Tekrar eden biçimlere.

Kendine benzer hareketlere.

En küçükte olduğu gibi en büyükte de.

Atomda olduğu gibi galakside de.

Hücrede olduğu gibi devlette de.

Düşüncede olduğu gibi savaşta da.

Hiçbir şey kendi başına durmaz.

Hiçbir şey izole değildir.

Her şey döngülerin içinde hapsolmuş ve aynı zamanda onlar tarafından taşınmaktadır.

Bu nedenle varoluş ölü değildir.

Özyinelemelidir.

Sadece geri dönmez.

Dönüşmüş olarak geri döner.

Kendini yansıtır.

Kendini kendi içine yazar.

Doğa, her düşünürden çok önce bunu biliyordu.

Bir ağaç kule gibi büyümez.

Gövde, ışık, rüzgâr, su ve zaman arasında bir sohbet gibi büyür.

Bedenin bir kere yapılıp sonra sadece kullanılan bir makine gibi yaşamaz.

Sürekli geri bildirimlerle yaşar.

Yoklar.

Yanıt verir.

Dengeyi sağlar.

Çürür.

Kendini yeniler.

Yaşam dediğimiz şey bir mülk değildir.

Hareket halindeki bir dengedir.

Daha da derinde, henüz zamanın bile olmadığı yerde başlar her şey.

Her saatten önce.

Her tarihten önce.

Her biçimden önce.

Orada Şuur vardı.

Kişisel bir ben olarak değil.

Beyindeki bir düşünce olarak değil.

Kafanın içindeki bir ses olarak değil.

Köken olarak.

Algının saf olasılığı olarak.

Bu Şuur dikkatini yöneltti.

Ve dikkatin oluştuğu yerde, mekân oluşur.

İlk yaratılış budur.

Madde değil.

Fiziksel anlamda ışık değil.

Mekân.

Mekân, içine sonradan eşyalar konulan boş bir kap değildir.

Mekân, bir şeyin ayırt edilebilmesi olasılığıdır.

Burada ve orada'nın oluşabilmesi.

Yakınlık ve uzaklığın düşünülebilir hale gelmesi.

Dikkat mekânı açar.

Ve ancak bu açılan mekânda biçim görünebilir.

Ardından bir sonraki yanılsama gelir.

Zamanın geçtiğine inanırız.

Sanki bir nehirmiş gibi konuşuruz ondan.

Sanki biz varız ya da yokuz, o akıp gidiyormuş gibi.

Sanki her şeyi sürükleyip götürüyormuş gibi.

Ama zaman, evrenin bir arka plan gürültüsü gibi orada değildir.

Zaman, gözlemin değişimi kaydettiği yerde oluşur.

Şuur bir durumu okuduğunda buna geçmiş deriz.

Değişimi okuduğunda buna gelecek deriz.

Odaklanmış olarak tek bir noktada durduğunda buna şimdi deriz.

Bu nedenle zaman öncelikle saat değildir.

Takvim değildir.

Kozmik ok değildir.

Zaman, gözlemin geride bıraktığı izdir.

Görülenin kaydıdır.

Okunan farklılıkların arşividir.

Bu nedenle zaman asla tamamen tarafsız değildir.

Acı dolu bir an uzar.

Parlak bir an bir nefes gibi geçer.

Saat yalan söylediği için değil.

Anlam, mekanikten daha derin kestiği için.

Zaman sadece hareketi takip etmez.

Zaman ağırlığı takip eder.

Deneyimin ağırlığını.

Korkunun ağırlığını.

Sevginin ağırlığını.

Yaranın ağırlığını.

Hiçbir anlam taşımayan şey çoğu zaman sessizce düşer içinden.

Seni içten yaralayan şey kendini yazar.

Bu nedenle tek bir cümle, bir insanda etteki bir yaradan daha uzun yaşayabilir.

Birisi bıçakla yaralanabilir.

Doku kapanır.

Deri belki bir iz taşır.

Ama doğru anda yanlış derde düşen bir söz, bir insanda on yıllarca yaşayabilir.

Paslı bir hançer gibi.

Görünmez.

Ve yine de çelikten daha etkili.

Neden?

Çünkü Şuur maddeyi hatırlamaz, anlamı hatırlar.

Metali değil, deneyimi.

Biçimi değil, biçimin içinde olanı.

İşte burada daha derin bir bakış kayması başlar.

Madde dediğimiz şey en son şey değildir.

Renkleri görürüz ve onları eşyaların özellikleri sanırız.

Deriz ki: Elma kırmızıdır.

Yaprak yeşildir.

Gökyüzü mavidir.

Ama renkler eşya değildir.

Okunan frekanslardır.

Çevirilerdir.

Algı sisteminin titreşime verdiği yanıtlardır.

Maddenin kendisi de gündelik bakışta göründüğü gibi katı bir kale değildir.

Atom neredeyse boştur.

Parmağını dayadığın katılık, varlığın en son şeyi değildir.

Bir etkidir.

Düzenli bir görünümdür.

Yorumlanmış bir yapıdır.

Dokunduğun şey saf töz değildir.

Gözlemlenmiş biçimdir.

Bundan dünyanın değersizleşmesi çıkmaz.

Şu değil: Her şey gerçek dışı.

Şu: Her şey göründüğünden daha derindir.

Eşyalar, görünüm oldukları için daha az gerçek değildir.

Sadece yüzeysel görmenin iddia ettiği kadar basit değildir.

Bu çok önemlidir.

Çünkü birçok insan maddenin en son şey olmadığını ilk kez duyar ve hemen dünyanın ucuz bir inkârına kaçar.

Sanki her şey sadece görünüş ve dolayısıyla anlamsızmış gibi.

Ama bunun tam tersi doğrudur.

Dünya gözlemlendiği için daha az gerçek değildir.

Daha içlidir.

Daha hassastır.

Onu görenle daha derinden bağlantılıdır.

Bu nedenle hayal gücü de sadece önemsiz bir yan ürün değildir.

Bir çocuk oynadığında sadece "yalancı" bir dünya yaratmaz.

Bir insan bir rolde titrediğinde, acı çektiğinde, sevdiğinde, başarısız olduğunda, umut ettiğinde, öğrendiğinde, deneyim gerçektir, yaşanan şey maddi olmasa bile.

Bir kalem-kağıt oyunu ormanda bir ejderha değildir.

Gerçek bir savaş alanı değildir.

Gerçek bir krallık değildir.

Ve yine de bir insan orada cesaret bulabilir.

Korku yaşayabilir.

Kaybı hissedebilir.

Karar almayı öğrenebilir.

Onu değiştiren şey gerçekti.

Belki fiziksel değil.

Ama şuur gerçeğiydi.

Ve bu daha düşük bir gerçeklik biçimi değildir.

Aksine.

Çoğu zaman daha etkili olandır.

Hayal gücü ile yanılsama arasındaki fark da burada yatar.

Hayal gücü bir atölye olabilir.

Yaratılışın ön odası olabilir.

Olasılıkların dışarıda görünür hale gelmeden önce biçim aldığı içsel bir yer.

Yanılsama ise sadece gerçekleşmemiş olan değildir.

Yanılsama, sana söylenen ve artık görmediğin halde seni yöneten şeydir.

Hayal gücü açabilir.

Yanılsama daraltır.

Hayal gücü seni dönüştürebilir.

Yanılsama seni tutsak eder.

Bu nedenle her iç dünya bir hatadır.

Ama her iç dünya sınanmayı gerektirir.

Sende neyi gerçekleştirir?

Seni daha berrak yapar mı?

Yoksa daha güdük mü?

Seni daha ileri yapar mı?

Yoksa daha dar mı?

Seni hakikate daha mı yaklaştırır?

Yoksa bir role daha mı derin sokar?

Böylece insana geliyoruz.

İnsan, sadece eylemekle kalmayıp eylerken kendini gözlemleyebilen varlıktır.

O sadece hayvan değildir.

Sadece içgüdü değildir.

Sadece uyarıcı ve tepki değildir.

Rollerde yaşar.

Oğul.

Kız.

Baba.

Anne.

İşçi.

Seven.

Düşman.

Dost.

Yurttaş.

Alacaklı.

Borçlu.

Maskeler takar ve çoğu zaman bunların maske olduğunu unutur.

İşte karışıklığın başlangıcı budur.

Rol sahibi olmak değil.

Onları yüz sanmak.

Maskesini bildiğini bilmeyen, onun içinde bir deri gibi yaşar.

Onun sadece bir biçim olduğunu fark eden, zaten onun bir adım gerisinde durur.

Özgürlük orada başlar.

Tüm biçimlerin ötesinde değil.

Onunla karıştırılmanın ötesinde.

Nefs, bu karışıklığın sesidir.

Hiçbir zaman tamamen susmayan bir radyo istasyonu gibidir.

Düşünceler çalar.

Korkular.

Arzular.

Gerekçeler.

Yalanlar.

Kendilik imgeleri.

Karşılaştırmalar.

Teksitler.

Vaatler.

Akustik anlamda mutlaka yüksek sesle konuşmaz.

Ama iç mekânı doldurur.

Senin kim olduğuna, dünyanın ne olduğuna, neyi koruman gerektiğine, hâlâ neye ihtiyacın olduğuna, neden korkman gerektiğine dair durmadan yorumlar sunar.

Ve bu müzik hiç durmadığı için, birçok insan onu kendileriyle karıştırır.

Ama bu vericinin arkasında daha sessiz bir şey vardır.

Gösterişli değil.

Dramatik değil.

Kendinden geçmiş değil.

Bağırmayan, gören.

Oynamayan, fark eden.

Savunmayan, tanıyan şey.

Sessiz gözlemci.

Şuur.

Müzik değildir.

Oyundaki figür değildir.

Maske değildir.

Her şeyin göründüğü mekândır.

Bunu ilk kez gerçekten fark eden kişi, yeni bir fikir değil, eski büyüde bir çatlak yaşar.

Müzik belki çalmaya devam eder.

Ama artık son şey değildir.

Rol oynanmaya devam eder.

Ama artık kimlik değildir.

Korku belki hâlâ vardır.

Ama artık benliğin adı değildir.

İşte gerçekliğin asıl açılışı burada başlar.

Evren hakkında bir teoriyle değil.

Görünen ile onu gören arasındaki ilk temiz ayrımla.

Oradan itibaren her şey değişir.

Dünya.

Zaman.

Acı.

Arzu.

Para.

Güç.

Tarih.

Ve sen.

Çünkü sen rol değilsen, düşünceler değilsen, müzik değilsen, biçim değilsen, o zaman hiçbir kavramın sonsuza kadar örtemeyeceği bir soru kalır:

Tüm bunları kim gözlemliyor?

Bu soruda bir düşünce oyunu başlamaz.

Yol başlar.

Bölüm 2

Hakikatin Dilleri

Bir insan gerçekliği artık sadece eşyaların yığını olarak değil, oluş, ilişki, gözlemlenmiş biçim olarak görmeye başladığında, neredeyse kaçınılmaz olarak yeni bir çatışma ortaya çıkar.

Artık sadece onunla dünya arasındaki çatışma değil.

Dünyanın tanımlandığı diller arasındaki çatışma.

Kimileri formüllerden konuşur.

Kimileri özden.

Kimileri enerjiden ve alanlardan.

Kimileri ruhtan ve varlıktan.

Kimileri kuantumlardan, uzay-zamandan, bilgi yoğunluğundan.

Kimileri birlikten, şuurdan, sessizlikten.

Sonra eski oyun başlar.

Bilim mistisizme karşı.

Fizik felsefeye karşı.

Mantık şiire karşı.

Ölçüm deneyime karşı.

Biri der: "Kanıtla."

Diğeri der: "Yaşa."

İkisi de hakikatten konuşur.

İkisi de aynı şeyi kastetmez.

Ya da daha kötüsü:

İkisi de belki aynı şeyi kasteder ve farklı dillerde konuştukları için fark etmezler.

Bu, insanlığın büyük yanlış anlamalarından biridir.

Çoğu zaman hakikat farklı olduğu için kavga etmeyiz.

Aynı hakikatin farklı dillerini birbirine karşı kullandığımız için kavga ederiz.

Bir dil, sadece bir kelime yığını değildir.

Gerçekliği kesmenin bir yoludur.

Onu okunabilir kılmanın bir yoludur.

Öyle bir soru sormanın yoludur ki, bazı cevaplar görünür, bazıları görünmez kalır.

Matematik bir dildir.

Utanmaz bir hassasiyetle sorar:

Ne kadar?

Hangi ilişki içinde?

Hangi sabitlikle?

Hangi sapmayla?

Onuruna soğukluğunda yatar.

Yalvarmaz.

Şarkı söylemez.

Bir şeyin seni içten nasıl sarstığını açıklamaz.

Ama bir cismin ne kadar hızlı düştüğünü, bir alanın ne kadar güçlü etki ettiğini, bir yolun nasıl eğrildiğini, bir olasılığın nasıl dağıldığını söyleyebilir.

Utanmazca hassastır.

Ve tam da bu nedenle güçlüdür.

Fizik de bir dildir.

Sorar:

Nasıl işler?

Sadece: Ne kadar?

Şu: Gözlemlediğimiz şeyi hangi ilişki üretir?

Hangi yapı temelde yatar?

Hangi etkileşim bir olayı ortaya çıkarır?

Kaos yeterince sorgulandığında hangi düzenlilik kendini gösterir?

Onuru, ölçülebilir olan karşısındaki alçakgönüllülüğünde yatar.

Tekrarlanabilirlik talep eder.

Sırf iddialara güvenmez.

Dünyaya teselli sormaz.

Mekanik sorar.

Felsefe farklı sorar.

Sadece bir şeyin nasıl işlediğini sormaz.

Sorar:

O nedir?

Zaman nedir?

Varlık nedir?

Kimlik nedir?

Gerçeklik nedir?

İnsan nedir?

Görünüm nerede biter, hakikat nerede başlar?

Onuru, mekanizma ontolojik soruyu açık bıraktığında onunla yetinmemesinde yatar.

Mistisizm daha da farklı gider.

Önce kavramlara sormaz.

Önce kanıtlara sormaz.

Önce tanımlara bile sormaz.

Dokunuşa sorar.

Doğrudan deneyime.

Konuşulan şeyin sessizliğin içinde parladığı noktaya.

Sadece anlamak istemez.

Nüfuz edilmek ister.

Onuru, şunu bilmesinde yatar:

Kavramda sadece habercisi olan ama tükenmeyen hakikatler vardır.

Ve sonra bir de şiir vardır.

Bilime benzemediği ve felsefe gibi tartışmadığı için çoğu zaman hafife alınır.

Ama şiir bir süs değildir.

Hakikatin kendine özgü bir dilidir.

Sormaz:

Ne kadar?

Nasıl işler?

En katı anlamıyla nedir?

Gerçekliğin hemen parçalanmadan deneyimlenebileceği bir mekân açar.

Sadece söylemez.

Görünmesini sağlar.

Hiçbir şeyi tanımın içine zorlamaz.

İmge, ritim ve yoğunlaşma yoluyla, salt kavramın çoğu zaman kuruttuğu şeyi deneyimlenebilir kılar.

Bu nedenle şiir, hakikatin sadece bilinmesi değil, içten dokunulması gereken yerde güçlüdür.

Bu farklılıklar bilinmezse, görünürde çelişkiler ortaya çıkar.

Biri der:

"Zaman genişlemesi matematiksel olarak tam tanımlanabilir."

Bu doğrudur.

Bir başkası der:

"Zaman, gözlem olgusudur."

Bu da doğru olabilir.

Bir üçüncüsü der:

"Zaman, değişimin yaşanmasıdır."

Bu da doğru olabilir.

Sadece burada üç farklı dil konuşmaktadır.

Matematiksel olan sorar:

Fark ne kadardır?

Fiziksel olan sorar:

Hangi koşullar altında zaman ölçümü değişir?

Ontolojik olan sorar:

Zaman esasında nedir?

Ve varoluşsal olan sorar:

Zaman nasıl yaşanır?

Şimdi eğer konuşmacılardan biri fark etmeden gizlice dil değiştirirse, karışıklık başlar.

Bu sürekli olur.

Bir fizikçi bir formülü temiz ve hassas bir şekilde tanımlar.

Sonra fark edilmeden metafiziğe kayar ve birden bununla varlığın özünün zaten belirlendiğini açıklar.

Bir mistik birlik, sessizlik, ayrımsızlık deneyimler.

Sonra fark edilmeden fiziğe kayar ve içsel deneyimden doğrudan bir doğa bilimi mekanizması çıkarılabileceğini varsayar.

Bir filozof kavramları açık ve keskin bir şekilde analiz eder.

Sonra içsel deneyimden, yalnızca ölçülebilir olan alanında anlamlı olan aynı kanıt biçimini talep eder.

Böylece insanlar birbirlerini anlamadan konuşurlar ve bunu hakikat için bir mücadele sanırlar.

Gerçekte çoğu zaman sadece kendi dillerinin egemenliği için savaşırlar.

İşte paradigmaların görünmez duvarı budur.

Bir paradigma, içinde düşünmeyi öğrendiğin için fark etmediğin bir hapishaneden başka bir şey değildir.

Bilimsel paradigma der:

Sadece ölçülebilir olan ciddiye alınmaya değerdir.

Spiritüel paradigma der:

Sadece içsel olarak deneyimlenen şey esastır.

Felsefi paradigma der:

Sadece kavramsal olarak açık olan, hakikat adını hak eder.

Bu paradigmaların her biri doğru bir şey içerir.

Ve her biri kendini mutlaklaştırdığında yanlışlanır.

Çünkü gerçeklik çok katmanlıdır.

Tek bir dilin diktatörlüğüne tahammül etmez.

İşte bilinçli aklın büyük görevi burada yatar.

Bir dile karar verip diğerlerini gülünç kılmak değil.

Tam olarak hangi dilde konuşulduğunu öğrenmek.

Ve masada hangi sorunun olduğunu.

Birisi sorarsa:

Yolculuk eden ikiz için ne kadar zaman geçer?

O zaman matematik uygundur.

Birisi sorarsa:

Onun zamanı nasıl oluyor da farklı geçiyor?

O zaman fizik uygundur.

Birisi sorarsa:

Zaman mutlak değilse nedir?

O zaman ontoloji başlar.

Birisi sorarsa:

Bu benim geçicilik deneyimimi nasıl etkiler?

O zaman varoluşsal dil açılır.

Birisi sorarsa:

Zamansızlık nasıl hissettirir?

O zaman mistisizme yaklaşılır.

Biri tüm bunları tek bir imgede yoğunlaştırır, hiçbirinden bir şey kaybetmeden, belki de şiir konuşuyordur.

Hakikat kendisiyle çelişmez.

Ama dilleri aynı değildir.

Bu erken kavranmalıdır, aksi takdirde bu eser tamamen yanlış anlaşılır.

Ben gözlemden konuştuğumda, fiziğe karşı konuşmuyorum.

Şuuru köken olarak konuştuğumda, matematiğe karşı konuşmuyorum.

Paradan maddeleşmiş nefs olarak konuştuğumda, sadece ekonomik olarak konuşmuyorum.

Zaman kitabından konuştuğumda, uzay-zaman denklemleri kuran bir fizikçiyle aynı modda konuşmuyorum.

Ve yine de bunların hepsi gelişigüzel değildir.

Bunlar, zevke göre değiştirilebilecek gevşek metaforlar değildir.

Bunlar, aynı gerçekliğin farklı noktalarında ateşlenen farklı dillerdir.

Bu önemlidir.

Çünkü bu eserin ilerleyen kısımlarında fizik ve mistisizm birbirine dokunacaktır.

Zaman genişlemesi ve zaman arşivi.

Kuantum görüntüsü ve gözlem.

Alan ve bağlantı.

İmza ve eylem.

Eğer bu şeylerin farklı kayıtlarda konuştuğu anlaşılmazsa, ya her şey karıştırılır ya da her şey birbirinden ayrılır.

Her ikisi de yanlış olur.

Bazı hakikatler sayılabilir.

Diğerleri sadece düşünülebilir.

Diğerleri sadece deneyimlenebilir.

Diğerleri sadece ima edilebilir.

Ve bazıları, onları kesin olarak ele geçirmeye çalıştığın anda geri çekilir.

Bu nedenle hiçbir dil tanrılaştırılmamalıdır.

Bilimin dili değil.

Dinlerin dili değil.

Felsefenin dili değil.

Şiirin dili değil.

Mistisizmin dili bile değil.

Çünkü her dil bir parmaktır.

Hiçbiri ay değildir.

Matematik dili bir parmaktır.

Fizik dili bir parmaktır.

Ontoloji dili bir parmaktır.

Mistik dil bir parmaktır.

Şiir dili bir parmaktır.

Gösterirler.

Ama gösterdikleri şey değildirler.

Burada ayrıca zamanımızın neden bilimin dilini her şeyin üstüne çıkardığı da anlaşılır.

Bilim yanlış olduğu için değil.

Nefs'in dünyası düzeni, kontrolü, hesaplanabilirliği ve faydayı sevdiği için.

Nefs, şeyleri sabitleyebileceği, yönetebileceği, tahmin edebileceği ve kullanabileceği dilleri sever.

Ölçülebileni sever.

Tablolara sığanı.

Yeterlilik olarak sergilenebileni.

Görünüm üzerinde güç vaat edeni.

Bu nedenle bilim, nefs tarafından düzenlenen çağda en yüksek otoritenin tadını çıkarır.

Sadece gücü nedeniyle değil.

Aynı zamanda nefs'in kontrol ihtiyacına karşılık geldiği için.

Bu, bilimin yalan olduğu anlamına gelmez.

Sadece hakikatin tek dili olmadığı anlamına gelir.

Kendini öyle sandığı anda körleşir.

Mistisizm kendini tek dil sandığı anda bulanıklaşır.

Felsefe kendini öyle sandığında kurur.

Şiir kendini öyle sandığında sınanmaz hale gelir.

Hakikat tek dil talep etmez.

Bilinçli çok dillilik talep eder.

Asıl olgunluk budur.

Her şeyi aynı kavram biçimine zorlamamak.

Bir olgunun bize tam olarak hangi dilde konuştuğunu duyabilmek.

Bir gün batımı fiziksel olarak tanımlanabilir.

Işığın saçılması.

Dalga boyları.

Atmosfer.

Biyolojik olarak tanımlanabilir.

Retina.

Sinir sistemi.

İşleme.

Şiirsel olarak tanımlanabilir.

Dünyanın kenarında kor.

Günün yumuşak ölümü.

Mistik olarak tanımlanabilir.

Tek bir anda geçicilik ve sonsuzluğun dokunuşu.

Bunların hiçbiri mutlaka yanlış değildir.

Her biri bir şeyi görür.

Hiçbiri her şeyi görmez.

Bunu kavrayan kişi, her yerde sadece çelişki koklamayı bırakır.

Düzeyleri ayırt etmeyi öğrenir.

Kendini kaybetmeden dilleri değiştirmeyi öğrenir.

Bütünün, tek bir dilin zaferiyle değil, her birinin kendi yerine geçmesiyle oluştuğunu öğrenir.

Bu eserin kendisi de tam olarak bunu talep eder.

Bilimsel bir kitap değildir.

Ama yine de bilim onun içinde konuşacaktır.

Sırf mistik bir kitap değildir.

Ama yine de mistisizm onun içinde nefes alacaktır.

Felsefi bir inceleme değildir.

Ama yine de ontoloji onun içinde omurgayı oluşturacaktır.

Bir şiir kitabı değildir.

Ama yine de şiir onun içinde, tek başına kavramın açamayacağını açacaktır.

Eğer bunu anlamazsan, bu eserin birçok yerinde bir şeyin "uymadığına" çok erken karar verirsin.

Eğer anlarsan, fark edeceksin ki:

Hakikat tek bir sesle konuşmaz.

Birçok sesle konuşur.

Ama kendini hep aynı izde ele verir.

Yapay olarak ayırmaz.

Ucuzca yüceltmez.

Derinleştirir.

Berraklaştırır.

Uyanıklaştırır.

Özgürleştirir.

Ve sonunda her dili kendini geri çekmeye zorlar.

Çünkü en güzel formülasyon bile sadece bir işaret olarak kalır.

En güçlü teori bile sadece bir haritadır.

En derin mistisizm bile kelimelerde hâlâ sadece bir imadır.

Bu nedenle bilinçli akıl, kavramların toplayıcısı değildir.

Dünyalar arasında bir çevirmendir.

Bir insanın sadece verilerle sınırlı olmadığını, anlamadığı dillerle sınırlı olduğunu bilir.

Dışarıdan ve içeriden.

Sadece bir dil bilen, bir odada yaşar.

Birkaç dil bilen, evin daha büyük olduğunu görür.

Daha da derine inen şunu keşfeder:

Ev de son şey değildir.

Tüm evlerin içinde durduğu mekân hâlâ vardır.

Ve her şey bu mekâna yönelir.

Matematik.

Fizik.

Felsefe.

Mistisizm.

Şiir.

Her biri kendi yolunda.

Her biri eksik.

Her biri gerekli.

Her biri aşılabilir.

Ancak buradan itibaren, bir sonraki hakikati tek bir dilin hapishanesine tekrar hapsetmeden devam etmek mümkün olur.

Bölüm 3

Deneyim, Hayal Gücü ve İçsel Olanın Gerçekliği

Modern insan, dünyanın kaba bir tasnifinden muzdariptir.

Burada Gerçek olan.

Orada Hayal edilen.

Burada sayılan.

Orada sadece kafanın içinde olan.

Bu ayrım mantıklı görünür.

Sadece kısmen öyledir.

Evet, ayağını bastığın bir taşla, içinde bir taş gördüğün bir hayal arasında fark vardır.

Evet, etteki gerçek bir yara ile acı hayali arasında fark vardır.

Ama bundan, sadece dışsal olanın gerçek, içsel olanın ise sadece gölge olduğu sonucu çıkmaz.

İçsel olan, gerçekliğin bir yan odası değildir.

Onun ana mekânlarından biridir.

Dünya seni sadece fiziksel olarak gerçekleşen şeylerle şekillendirmez.

Seni, sende anlam haline gelen şeyle şekillendirir.

Ve anlam sadece dışarıda oluşmaz.

Gözlemin bir şeye çarpıp kendini yazdığı yerde oluşur.

Karanlık bir odada yatıp koridordaki ayak seslerini dinleyen bir çocuk, görünür bir yara bırakmayan ama yine de tüm sonraki karakterini şekillendiren bir korku yaşayabilir.

Bir insan bir oyunda, bir rüyada, bir hayalde, bir tiyatro oyununda, gününün birçok "nesnel" olayından daha gerçek bir şekilde içinde yaşamaya devam eden bir şey deneyimleyebilir.

Bu bir coşkunluk değildir.

Şuurun temel yapısıdır.

Şuur ilk olarak şunu sormaz:

Bu fiziksel miydi?

Sorar:

Beni değiştirdi mi?

Kendini yazdı mı?

Bir iz bıraktı mı?

Bu nedenle içsel olan da ciddiye alınmalıdır.

Her hayal doğru olduğu için değil.

Her deneyimlenen etki gerçek olduğu için.

Bir kalem-kağıt oyununda bir rol oynuyorsan, gerçekten ortaçağ ormanında bir ejderhaya karşı savaşmadığını bilirsin.

Bir masada oturuyorsundur.

Zarlar vardır.

Kağıt.

Sesler.

Hayal.

Ve yine de bu alanda salt zaman geçirmenin ötesine geçen bir şey olabilir.

Cesaret gösterebilirsin.

Korku hissedebilirsin.

Karar almayı deneyebilirsin.

İhanet yaşayabilirsin.

Sorumluluk hissedebilirsin.

Kaybedebilirsin.

Kendini aşabilirsin.

Olaylar kaba anlamda maddi değildi.

Deneyim öyleydi.

Ve deneyim ikincil değildir.

Deneyim kalıcı olandır.

Bir insan sadece olgularla şekillenmez.

Yaşanmış anlamlarla şekillenir.

Bu nedenle içsel olan gerçek dışı değildir.

Ama burada bir ayrım yapılmalıdır ki birçok kişi bunu kaçırır.

İçeride olan her şey hakikat değildir.

İçsel olan, sadece içsel olduğu için kutsal bir alan değildir.

Atölye olabilir.

Ve hapishane de olabilir.

Bilginin kaynağı olabilir.

Ve kendini aldatma sahnesi de.

Hayal gücü, insanın en güçlü güçlerinden biridir.

Ne sadece süs ne de sadece kaçıştır.

Bir yaratım alanıdır.

Bir ara bölgedir.

Biçimler, eylemde, sözde veya dünyada görünür hale gelmeden önce orada oluşabilir.

Her büyük buluş bir zamanlar hayal gücüydü.

Her sanat.

Her devrim.

Her yeni yaşam düzeni.

Bir şey inşa edilmeden önce, içsel olarak görülür.

Bir cümle söylenmeden önce, genellikle içeride bir olasılık olarak zaten vardır.

Bir insan bir yola girmeden önce, onu kavramsal olarak kavrayabilmesinden çok önce, genellikle imgelerde sezer.

Bu nedenle hayal gücü hakikatin düşmanı değildir.

Onun atölyelerinden biridir.

Ama sadece şuur tarafından görüldüğünde.

Çünkü hayal gücü tek başına henüz özgürlük değildir.

Ateş de olabilir.

Coşku.

Yedek dünya.

Sınanmamış arzu makinesi.

Nefs, hayal gücünü şuurdan farklı kullanır.

Nefs onunla kendilik imgeleri inşa eder.

Zafer sahneleri.

İntikam filmleri.

Kurtuluş vaatleri.

Felaket rolleri.

Dramalar yazar.

Maskeler tasarlar.

Kendini olduğundan daha büyük, daha saf, daha yaralı, daha seçilmiş veya daha lanetli çizer.

İç atölyenin gücünü alır ve orada sadece kendi kimliği için dekorlar kurar.

O zaman hayal gücü yanılsamanın güçlendiricisi olur.

Şuur ise hayal gücünü görür.

Körü körüne dalmaz içine.

Ne gösterdiğini gözlemler.

Hareketini sınar.

Sadece şunu sormaz: Ne diliyorum?

Şunu sorar: Bende tam olarak ne oluyor?

Burada hangi ihtiyaç konuşuyor?

Hangi korku?

Hangi özlem?

Hangi yara?

Hangi yaşanmamış olasılık?

Bu nedenle hayal gücü hakikatin karşıtı değildir.

Ama otomatik olarak hakikat de değildir.

Malzemedir.

Bir heykeltıraşın elindeki kil gibi.

Kesimden önceki ahşap gibi.

Şiirden önceki dil gibi.

Biçimlendirilebilir.

Ya da seni fark etmeden biçimlendirebilir.

Hayal gücü ile yanılsama arasındaki fark da burada yatar.

Yanılsama, maddi olmayan her şey değildir.

Yanılsama, görmeden özdeşleştiğin şeydir.

Yanılsama, artık sınamadığın anlatılmış gerçekliktir.

Yanılsama, unuttuğun maskedir.

Yanılsama, sen konuştuğunu sanarken seni konuşan hikâyedir.

Hayal gücü bilinçli olarak kullanılabilir.

Yanılsama seni kullanır.

Hayal gücü bilgi doğurabilir.

Yanılsama sadece kendi devamını ister.

Bir rüya seni değiştirebilir.

Bu, etkili hayal gücüdür.

Bir hatıra tüm kendilik imgeni zehirleyebilir.

Bu, içsel gerçekliktir.

Bir hayal, sana karanlık bir bölümden geçme cesareti verebilir.

Bu, taşıyıcı bir güç olarak iç deneyimdir.

Ama nefs'i daha yüksek bir sahneye taşıyan hayali bir aydınlanma, yanılsamadır.

Kendini iyi hissettirdiği için hakikat sanan bir kendilik imgesi, yanılsamadır.

Artık tiyatro olarak tanımadığın bir iç tiyatro, yanılsamadır.

Bu nedenle her içtenlik derinlik değildir.

Her görü hakikat değildir.

Her güçlü duygu bilgi değildir.

İçsel olan bir kanıt değildir.

Bir alandır.

Dışsal olanla aynı dürüstlüğü talep eder.

Belki daha da fazlasını.

Çünkü dış dünya en azından bazen sana karşı gelir.

İçsel olan seni yıllarca kandırabilir ve bunu yaparken hakikatin tonunu taşıyabilir.

Bu nedenle gözlemci iç dünyaya girmelidir.

Onu yok etmek için değil.

Hiçbir canlı şey kalmayana kadar soğuk bir şekilde analiz etmek için değil.

Onu ayırt etmek için.

Şuurun iç imgeleri görüp, hemen onların içinde kaybolmaya başladığı yerde, iç mekândaki ilk özgürlük ortaya çıkar.

Bu özgürlük kuru değildir.

Duygusuz değildir.

Tam tersine.

Ancak o, duygunun sadece dalga değil, okunabilir olmasını sağlar.

Hayal gücünün sadece film değil, malzeme olmasını.

Hatıranın sadece kader değil, iz olmasını.

Ve işte orada, sözlerin neden bu kadar güçlü olduğu da görülür.

Bir bıçak bedeni yaralar.

Bu görünür.

Kan.

Acı.

Doku.

Yara izi.

Ama bir söz metalden daha derine nüfuz edebilir.

Çünkü sadece cildi vurmaz.

Anlamı vurur.

Kimliği vurur.

Bir insanın kendisi, dünyası, onuru, sevilebilirliği, varoluşu hakkında taşıdığı imgeyi vurur.

Doğru anda, doğru sertlikle söylenmiş tek bir cümle, paslı bir hançer gibi bir insanın içine saplanıp kalabilir.

Sözler büyülü olduğu için değil.

Şuur anlamı depoladığı için.

Beden genellikle anlamdan daha hızlı iyileşir.

Cilt nasıl kapanacağını bilir.

Kendilik imgesi bunu genellikle bilmez.

Bu nedenle insanlar kimsenin görmediği yaralar taşırlar.

Çocukluktan kalma cümleler.

Bakışlar.

Değersizleştirmeler.

Kahkahalar.

Sessizlikler.

Nesnel şeyler olarak değil.

Yoğunlaşmış içsel gerçeklikler olarak.

Birçok yetişkin tüm hayatı boyunca bu hançeri çoktan unutmuş gibi hareket eder.

Gerçekte, sadece onun etrafında düzenlenmeyi öğrenmişlerdir.

Onun etrafında meslekler seçerler.

İlişkiler.

Maskeler.

Başarılar.

Üstünlük.

Teslimiyet.

Maneviyat.

Sertlik.

Alaycılık.

Mükemmeliyetçilik.

Buna kişilik derler.

Çoğu zaman sadece bir acının mimarisidir.

İşte burada gerçeklik sorusu varoluşsal hale gelir.

Çünkü eğer sadece dışsal olanı gerçek olarak kabul edersen, bir insanın neden göremediğin bir şeyden acı çektiğini asla anlayamazsın.

Neden masum bir ses tonu panik tetikler.

Neden bir bakış utanç ateşler.

Neden övgü uyuşturur.

Neden reddedilme mahveder.

Neden bir tanınma hayali bütün bir hayatı yönlendirebilir.

Şuur sadece nesnelerden oluşan bir dünyada yaşamaz.

Anlamlardan oluşan bir dünyada yaşar.

Ve bu anlamlar, sadece içeride oldukları için hayal ürünü değildir.

Etkisiz değillerdir.

Algıyı yapılandırırlar.

Zamanı düzenlerler.

Şimdiyi renklendirirler.

Geleceği birlikte yazarlar.

Bu nedenle içsel olan bir önemsiz şey değildir.

Ama yine:

İçsel olan her şey doğru değildir.

Etkisi bakımından gerçektir.

Bu başka bir şeydir.

Bir korku imgesi sende gerçekten etkili olabilir ve aynı zamanda bir yanılsamaya dayanabilir.

Bir büyüklük hayali seni yönlendirebilir ve aynı zamanda bir maske olabilir.

Bir hatıra gerçekten yaşanmış olabilir ve yine de yanlış yorumlanabilir.

İşte burada şuurun en ince işi gerekir.

Etkili olanı inkar etmemek.

Ve yine de ne olduğunu sınamak.

Bu sınama şiddetle yapılmamalıdır.

Aklın yeni bir mahkemesi olarak değil.

Ruhu sürekli bir teşhir olarak değil.

Sessiz, berrak bir bakış olarak.

Orada ne oluyor?

Burada neye inanılıyor?

Burada ne hatırlanıyor?

Burada ne oynanıyor?

Burada ne korunuyor?

Şu anda hangi hikaye akıyor?

Ve onu kim görüyor?

Bu son soru belirleyici olanıdır.

Çünkü bir iç hikayenin, hemen ona dönüşmeden görüldüğü anda, onun büyüsü çözülmeye başlar.

Hançer o zaman hâlâ oradadır.

Hayal gücü de.

Korku da.

Ama artık fark edilmeden evin hanımı değildir.

İçerik haline gelmiştir.

Artık egemen değil.

Çoğu insan içinde, hiçbir zaman tiyatro olarak tanımadığı bir tiyatroda yaşar.

Dekorlar durur.

Roller dağıtılmıştır.

Müzik çalar.

Dramlar tekrarlanır.

Ve her şey çok yakın olduğu için, onu dünyanın ta kendisi sanırlar.

Ama içsel olanı, gerçekliğin bir iç mekânı olarak görmeye başlayan ve bunu hakikatin son ölçüsü olarak görmeyen kişi, zaten bir eşikte duruyordur.

Oradan, içgörüden daha fazlası olan bir şey olabilir.

İçgörü der ki:

İç imgelerimin tüm hakikat olmadığını anlıyorum.

Bilgi der ki:

Onlar içimde yükselirken, onlar olmadığımı görüyorum.

Bu fark kelimelerde küçük, deneyimde ise büyüktür.

İçgörü genellikle kafada kalır.

Bilgi, yaşadığın yeri değiştirir.

Bu nedenle bu eser hayal gücüne ihtiyaç duyar.

İmgelere ihtiyaç duyar.

Tiyatroya.

Maskelere.

Hançerlere.

Kitaplara.

Aynalara.

Seni eğlendirmek için değil.

Çünkü hakikat sadece kavramlarla parlamaz.

Bazı şeylerin önce bir imgeye düşmesi gerekir, böylece akıl onu hemen savuşturmaz.

Bir imge, savunma kapanmadan içine girebilir.

Bir imge, tanımdan daha derin taşıyabilir.

Bir imge, ancak daha sonra kavramsal olarak anlaşılacak bir şeyi harekete geçirebilir.

Bu nedenle şiir, düşüncenin bir süsü değildir.

En gizli biçimlerinden biridir.

Ve tam da bu eser içsel olanı ciddiye aldığı için, asla içsel olanda kaybolmamalıdır.

Çünkü bu sadece bir sonraki tuzak olurdu.

Binlerce iç film bilen ama yine de asla gerçekten bakmayan insanlar vardır.

Kendilerini sonsuzca analiz ederler.

Her şeyi adlandırırlar.

Travma, örüntü, nefs, tetikleyiciler, gölge, iyileşme hakkında konuşurlar.

Ve yine de bir adım özgür değildirler.

Neden?

Çünkü iç dil de dekor haline gelebilir.

Çünkü öz farkındalık da oynanabilir.

Çünkü nefs en kutsal mekânda bile kostümler bulur.

Bu nedenle içsel olanın gerçekliği hassas bir onurdur.

İnkar edilmemelidir.

Ama aynı zamanda tanrılaştırılmamalıdır.

Etkisi bakımından gerçektir.

Ve rehberlik talep eder.

Sertlikle değil.

Küçümsemeyle değil.

Kaçışla değil.

Ancak imgeleri görüp onları hemen lanetlemeden veya onlara kapılmadan sessiz gözlemci aracılığıyla.

Orada daha derin bir düzen başlar.

Sadece içsel olan için değil.

Aynı zamanda daha sonra dışarıda inşa edilen her şey için de.

Çünkü hiçbir pazar, hiçbir politika, hiçbir savaş, hiçbir reklam, hiçbir para sistemi boşlukta oluşmaz.

Hepsi bir zamanlar iç imgelerden doğmuştur.

Hayallerden.

Korkulardan.

Arzulardan.

İyileşmemiş hançerlerden.

Görülmemiş maskelerden.

Dışsal matrisin içsel bir geçmişi vardır.

Ve bu geçmiş burada başlar.

İmgelerin anlam haline geldiği görünmez mekânda.

Anlamların kararlara dönüştüğü yerde.

Kararların kader olduğu yerde.

Bu mekânı bilmeyen, dünyayı daha sonra sadece kaba bir şekilde anlayacaktır.

Onu bilen ama yönlendiremeyen, onda batacaktır.

Onu bilen ve ona körü körüne ait olmadan gören, ilk kez gerçekten yaşamaya başlar.

Bölüm 4

Maske, Tiyatro ve Sessiz Gözlemci

İnsan dünyaya çıplak gelmez.

Biyolojik olarak belki.

Varoluşsal olarak hayır.

Daha konuşamadan, ilk atıflar başlar.

Oğul.

Kız.

Güzel.

Zor.

Uslu.

Yorucu.

Hassas.

Güçlü.

Daha sonra maskeler incelir.

Yetenekli.

Yetenksiz.

Erkek.

Kadın.

Başarılı.

Utandırıcı.

Değerli.

Hayal kırıklığı.

Sonra yetişkinliğin büyük kostümleri gelir.

Meslek.

Statü.

Tavır.

Muhit.

İdeoloji.

Maneviyat.

Kendilik imgesi.

İnsan sadece bir bedende büyümez.

Rollerde büyür.

Ve trajik olan, rollerinin olması değildir.

Trajik olan, bunların rol olduğunu unuttuğu yerde başlar.

O zaman maske artık takılmaz.

O zaman o onu taşır.

Bir maske mutlaka yanlış değildir.

Koruyabilir.

Düzenleyebilir.

Arabuluculuk edebilir.

Bir çocuğun hayatta kalma maskelerine ihtiyacı vardır.

Bir gencin deneme maskelerine ihtiyacı vardır.

Bir yetişkinin ilişkiler, yükümlülükler ve güçler dünyasında hareket etmek için biçimlere ihtiyacı vardır.

Sorun maske değil.

Sorun karıştırmadır.

İnsan şöyle dediğinde:

Ben bu rolüm.

Ben bu mesleğim.

Ben bu hikâyeyim.

Ben bu yarayım.

Ben bu gücüm.

Ben bu inancım.

Ben bu imgeyim.

O zaman büyü başlar.

Çünkü roller işlevseldir.

Kimlik daha derindir.

Bir rol değiştirilebilir.

Bir kendilik imgesi kırılabilir.

Bir meslek bitebilir.

Bir beden yaşlanabilir.

Bir itibar çökebilir.

Bir maske yırtılabilir.

Tüm bunları kendin sandıysan, her çatlak sana ölüm gibi gelir.

Bu nedenle insanlar rollerini çoğu zaman hayatlarından daha şiddetli savunurlar.

Çünkü ardında hâlâ bir şey olduğunu bile bilmezler.

Dünyanın kendisi böyle rollerin tiyatrosudur.

Sadece bariz anlamda değil.

Sadece sahnelerde ve ekranlarda değil.

Ailelerde de.

Bürolarda.

Parlamentolarda.

İlişkilerde.

Arkadaşlıklarda.

İnanç topluluklarında.

Her yerde insanlar bir sahnede durur, çoğu zaman oynadıklarını bilmeden.

Baba sertliği oynar.

Kız uyumluluğu oynar.

Patron üstünlüğü oynar.

Asi boyun eğmezliği oynar.

Guru içgörüyü oynar.

Kurban insan çaresizliği oynar.

Başarılı insan egemenliği oynar.

Ahlaken üstün olan saflığı oynar.

Ve herkes kendi rolünün rol değil, doğruluk olduğuna inanır.

Tam da orada tiyatro en yoğun halini alır.

Oyunun kendini hakikat sandığı yerde.

Bu nedenle özgürlük ancak tüm rollerin ötesinde başlamaz.

Özgürlük, bir rolün rol olarak tanındığı anda başlar.

Konuştuğunu ama sözlerin olmadığını bildiğinde.

Hissettiğini ama her duyguyla özdeş olmadığını.

Eylediğini ama her eylemde özünün tükenmediğini.

Bir isim taşıdığını ama bu isimle sınırlı olmadığını.

O zaman bir mesafe ortaya çıkar.

Yabancılaşma değil.

Soğukluk değil.

Biçime karşı küçümseme değil.

Berraklık.

Sahnede olduğunu bilen oyuncu, oyunun dünyanın ta kendisi olduğuna inanandan daha iyi oynayabilir.

Daha az dahil değildir.

Daha özgür dahildir.

Nefs, bu mesafeden korkan merciidir.

Çünkü nefs özdeşleşmeden yaşar.

Kendisiyle karıştırabileceği bir biçime ihtiyaç duyar.

Anlatabileceği hikayelere ihtiyaç duyar.

Sabitleyebileceği anlamlara ihtiyaç duyar.

Sadece şunu söylemez:

İşte şu anda kullandığım bir rol.

Der ki:

Ben buyum.

Ve nefs suskun olmadığı için, sürekli ürettiği için, hiç yayınsız kalmayan bir radyo vericisine benzer.

Bu gelişigüzel bir imge değildir.

Bir radyo, gerçekten kimse dinlemiyor olsa bile bir mekânı doldurur.

Çalar.

Arka plan oluşturur.

Atmosfer yaratır.

Her bir şarkının bilinçli olarak duyulması gerekmeden ruh halini etkiler.

Nefs tam olarak böyle çalışır.

Ara vermeden çalar.

Sadece müzikle değil.

Düşüncelerle.

Cümlelerle.

Karşılaştırmalarla.

Gerekçelerle.

Arzularla.

Endişelerle.

İntikam fantezileriyle.

Kendilik imgeleriyle.

Gelecek filmleriyle.

Yorum yapar.

Değerlendirir.

Çerçeveler.

Belirli bir rolün içinde kalman için dünyayı sana göre düzenler.

Der ki:

Yetersizsin.

Ya da:

Diğerlerinden daha fazlasısın.

Der ki:

Dikkat çekmemeye bak.

Ya da:

Sonunda görünmeye bak.

Der ki:

Kendini korumalısın.

Kendini kanıtlamalısın.

Karşılık vermelisin.

Ait olmalısın.

Kazanmalısın.

Zayıf olmamalısın.

Boş olmamalısın.

Hiç olmamalısın.

Nefs'in birçok sesi vardır.

Ama bir özü vardır.

Kendisiyle karıştırdığı biçimi güvence altına almak ister.

Maskenin şeffaflaşmasını engellemek ister.

Bu nedenle sessiz gözlemciden derin bir korku duyar.

Gözlemci şiddet yanlısı olduğu için değil.

Gördüğü için.

Bu, her yanılsama için en büyük tehdittir.

Saldırı değil.

Görünürlük.

Sessiz gözlemci tiyatrodaki bir figür değildir.

O aynı zamanda bir sonraki, daha ince rol de değildir.

O, diğer rollerin içyüzünü gördüğünü ilan ederek sahneye çıkan bilge oyuncu da değildir.

Bu yine nefs'in yeni kıyafeti olurdu.

Sessiz gözlemci tüm rollerden daha sessizdir.

Gösterişsiz.

Dramatik değil.

Kendi derinliğine aşık değil.

Her şeyi yorumlamaz.

Öğüt vermez.

Kendini savunmaz.

Görür.

Bu kulağa basit gelir.

Ama birçok insan için neredeyse dayanılmazdır.

Çünkü kim gerçekten görür, kendini hemen görünenle özdeşleştirmeden, tiyatronun büyüsünü bozar.

Birden fark edersin:

Orada korku var.

Ama ben korku değilim.

Orada utanç var.

Ama ben utanç değilim.

Orada güçlü rolü var.

Ama ben bu rol ile sınırlı değilim.

Orada sevilme özlemi var.

Orada anlamsız olma paniği var.

Orada haklı çıkma ihtiyacı var.

Orada üstün görünme arzusu var.

Orada gerçekte boş olma korkusu var.

Ve tüm bunlar görünür.

Kimin için görünür?

Rolün kendisi için değil.

Nefs için değil.

Radyonun arkasında ses olarak değil, işitme olarak var olan kişi için.

Bu çok önemli bir değişimdir.

Birçok insan, duyguları hakkında konuşabildikleri anda gözlemciyi bulduklarını sanır.

Bu doğru değil.

Birçok kişi dramasını çok zarif bir şekilde tanımlayabilir ve yine de tamamen onun içinde hapsolmuş olabilir.

Gözlemci, içsel bir olayı akıllıca yorumlama yeteneği değildir.

Onu görme yeteneğidir, hemen onun olmadan.

Bu başka bir şeydir.

Sahte uyanıklık tehlikesi de burada yatar.

Yeni bir maske inşa edip ona şuur diyen insanlar vardır.

Yavaş konuşurlar.

Doğru kavramları kullanırlar.

"Nefs", "huzur", "bırakma", "hakikat", "enerji", "ben" derler.

Ve konuşurlarken, radyo sadece yeni bir tonda çalar.

Artık kaba değil.

Artık yüksek değil.

Şimdi sadece spiritüel.

Bu, var olan en tehlikeli maskelerden biridir.

Çünkü çiğ hırs veya açık gururdan daha zor fark edilir.

Acımasız bir nefs'i tanımak daha kolaydır.

Spiritüel bir nefs beyaz giysiler giyer.

Sessizlikten alıntı yapar.

Doğru yerlerde gülümser.

"Bilinçsizleri" gizlice küçümser.

İçgörüden bir sahne inşa eder.

Kavramlardan bir kostüm.

Kurtuluştan bir kimlik.

Sonra tiyatro devam eder.

Sadece daha asil dekorlarla.

Bu nedenle gündelik hayatın kaba rollerini tanımak yeterli değildir.

Sadece: Anne, patron, dışlanmış, kazanan, kurban değil.

İnce roller de görünür hale gelmelidir.

Arayan.

Şifacı.

Bilge.

Uyanmış.

"Artık nefs'i olmayan" kişi.

Benliğin kendini stabilize etmek istediği her rol, maske olabilir.

Bu, artık hiçbir işlevinin olmaması gerektiği anlamına gelmez.

Öğretmemek.

Liderlik etmemek.

İyileştirmemek.

Konuşmamak.

Sadece şu anlama gelir:

İşlev öz ilan edildiği anda, katılaşma başlar.

Tiyatro özellikle fark edilmediği yerde tehlikeli hale gelir.

Gerçek bir sahnedeki bir oyuncu, en azından oyundan sonra perdenin ineceğini bilir.

Gündelik hayatta genellikle görünür bir perde yoktur.

Bu nedenle insanlar oynadıklarını unuturlar.

Cümlelerini nihai sanarlar.

Görüşlerini kimlik.

Yaralarını kader.

Tavırlarını öz.

Ve durum böyle olduğu için, sadece çıkarlar için kavga etmezler.

Maskeleri için savaşırlar.

Bu nedenle politik tartışmalar genellikle bu kadar histeriktir.

Bu nedenle aileler önemsiz cümleler yüzünden tırmanır.

Bu nedenle eleştiri yok oluş gibi hissedilebilir.

Bu nedenle kaybedilen bir statü, varlığın çöküşü gibi yaşanır.

Nesne bu kadar büyük olduğu için değil.

Rol onunla birleştiği için.

İşte burada, bu eserin neden sadece içsel olandan konuşup daha sonra para, güç, medya ve toplum hakkında konuşmadan edemediği anlaşılmaya başlar.

Dış matris, bilinçdışı rollerden yaşar.

Maskelerini o kadar ciddiye alan insanlardan ki, onlar için her şeyi yaparlar.

Kendilerini satarlar.

Kendilerine ihanet ederler.

Başkalarına ihanet ederler.

Uyum sağlarlar.

Kendilerini yükseltirler.

Kendilerini aşağılarlar.

Kendilerinden nefret ederler.

Kendilerini uyuştururlar.

Toplum, kendilerinin bile artık tanımadığı kostümler içinde yaşayan insanlarla doludur.

Biri başarı maskesi takar.

Diğeri direniş.

Üçüncüsü saflık.

Dördüncüsü akıl.

Beşincisi kurban.

Altıncısı seçilmiş.

Ve tüm bunların altında radyo çalar.

Ara vermeden.

Bu şu anlama gelir:

Maske üzerinde çalışmak, maneviyatın bir yan konusu değildir.

Psikolojik bir ek alıştırma değildir.

Birinci dereceden bir kurtuluş adımıdır.

Çünkü maskesini bilmeyen, zincirlerini de bilemez.

Ve iç radyosunu hiç fark etmeyen, her yabancı sesi kendi sesiyle karıştıracaktır.

Bu nedenle özgürlük tüm rolleri yok etmekle başlamaz.

Bu sadece bir sonraki poz olurdu.

Şeffaflıkla başlar.

Konuştuğumu biliyorum.

Oynadığımı biliyorum.

Savunduğumu biliyorum.

Beğenilmek istediğimi biliyorum.

Titrediğimi biliyorum.

Yumuşak olmak zorunda kalmamak için sertliği kullandığımı biliyorum.

İçimde bir şeyin anlam için çığlık attığını biliyorum.

Ve işte bu bilgi bile büyüdeki ilk çatlaktır.

Maske hemen düşmez.

Radyo hemen susmaz.

Tiyatro hemen bitmez.

Ama çok önemli bir şey olur.

Artık role tamamen sıkışıp kalmamışsındır.

Artık oyunun içine tamamen kapanmamışsındır.

Bir boşluk oluşur.

Sıradan bir alan.

Ve bu alanda, daha sonra tüm hayatına karar verebilecek bir şey başlar.

Sesli olduğu için değil.

Doğru olduğu için.

Sessiz gözlemci bir gösteri gerektirmez.

Onaylamaya ihtiyacı yoktur.

Parlamak istemez.

Görür.

Ve gerçekten görülen her şey, yeni bir şekilde sorgulanabilir hale gelmeye başlar.

Bu, bireyin maskesi için geçerlidir.

Ve daha sonra dünya tiyatrosu için.

Ama bakış dışarıya yönelmeden önce, içeride bir rolün ne olduğunu öğrenmiş olmalıdır.

Aksi takdirde en büyük politik aldatmacayı bile sadece bir sonraki maskeyle cevaplayacaksın.

O zaman tiyatrodan çıkmazsın.

Sadece içinde başka bir role talip olursun.

Sahneyi sahne olarak ancak tanıyan, farklı durmaya başlayabilir.

Hayatın dışında değil.

Ama karıştırmanın dışında.

Orada onur başlar.

Gurur olarak değil.

Poz olarak değil.

Hiçbir maskenin son şey olmadığına dair berraklık olarak.

Ve hiçbir radyo müziğinin benliğin adını hak etmediğine dair.

Çünkü tüm oynananların ardında, oynanamayan bir şey kalır.

Rol sustuğunda da orada olan bir şey.

Müzik kestiğinde.

Sahne karardığında.

"Ben buyum" ya da "şu" demeyen.

Sadece bunun ve şunun göründüğünü gören.

İşte orada Asıl'ın izi başlar.

Bölüm 5

İnsan Bilgi Ağacında

Kimsenin kaçamayacağı bir sertlik vardır.

İnsan hayvandır.

Hakaret olarak değil.

Küçümseme olarak değil.

Gerçek olarak.

Eski tarihten gelen bir beden taşır.

Açlık.

Üreme.

Bölge.

Rütbe.

Uyku.

Kaçış.

Savaş.

Donma.

Beden bu dili, kelimeleri bilmeden çok önce bilir.

Tepki verir.

Tehlikeyi koklar.

Koruma arar.

Sıcaklık ister.

Besin.

Aidiyet.

Kökeninde uygar değildir.

Canlıdır.

Ham.

Hayatta kalma üzerine inşa edilmiştir.

Bunda aşağılık bir şey yoktur.

İnsandaki hayvan yanlış değildir.

Doğrudanlığında dürüsttür.

Dürtüleri hakkında yalan söylemez.

Ne istiyorsa onu ister.

Neyden korkuyorsa ondan korkar.

Kendi bölgesi olarak deneyimlediği şeyi savunur.

Karmaşıklık ancak insandaki hayvanın yalnız kalmadığı yerde başlar.

İçgüdüden daha fazlası olan bir şeyin eklendiği yerde.

Tepkiden daha fazlası.

Beden zekasından daha fazlası.

İnsan olduğunu bilir.

Ve bir gün öleceğini de bilir.

İşte bu kırılmadır.

Büyük çatlak.

Bilgi meyvesinden ısırık.

Eski mit bu nedenle birçoklarının düşündüğünden daha derindir.

Botanik bir ağaç belirleyici olsaydı değil.

Bugün her insanda tekrarlanan bir olayı tanımladığı için.

Hayvan yaşar.

Ama insan yaşamdan bilir.

Hayvan acı çeker.

Ama insan acı çektiğini bilir.

Hayvan savaşır.

Ama insan kimin savaştığını, neden savaşıldığını, suçun olup olmadığını, anlamın salt hayatta kalmanın ötesinde olup olmadığını sorar.

Bu bilgiyle birlikte sadece büyüklük gelmez.

Onunla birlikte utanç gelir.

Suçluluk.

Ayrılmışlık.

Kendine dışarıdan bakma ve bunu yaparken kendini yargılama yeteneği.

Hayvan asıl anlamda utanmaz.

Belki saklanır.

Boyun eğer.

Kendini korur.

Ama derin insani anlamda utanç, ancak şuurun biçimle buluşup şöyle dediğinde ortaya çıkar:

Ben bu biçimim.

Ve bu biçim yetersiz olabilir.

Utanç verici.

Teşhir edilmiş.

Çok küçük.

Çok az sevilmiş.

Çok az değerli.

İşte insanın asıl trajedisi burada başlar.

Dürtüleri olmasında değil.

Dürtü ve öz algısının birbirine dolanmasında.

Beden hayvan olarak kalır.

Ama bu hayvanın üzerine yeni bir katman yerleşir.

Nefs.

Nefs, canlılığın kökeni değildir.

Güvensiz şuurun hayvansal bedendeki stratejisidir.

"Ben" demeyi öğrenmiş hayvandır.

Kendilik imgesi ve karşılaştırmayla karmaşık hale gelmiş içgüdüdür.

Hayvan besin ister.

Nefs statü ister.

Hayvan koruma ister.

Nefs kontrol ister.

Hayvan çiftleşme ister.

Nefs arzulanmak, üstünlük, onaylanmak ister.

Hayvan bölgesini savunur.

Nefs kendi hikayesini savunur.

İtibarını.

Fikrini.

Rolünü.

İmgesini.

Bu nedenle nefs sadece "kötü" değildir.

Bir geçiş olgusudur.

Dürtü ve öz bilincin, henüz berraklıkla yönlendirilmeden kesiştiği yerde ortaya çıkar.

Takım elbiseli hayvandır.

Cüppeli.

Kültür kostümlü.

Ahlak kıyafetli.

Aklın sözlüğünde.

Ama her şeyin altında çoğu zaman aynı eski davul atar.

Benim yerim.

Benim avantajım.

Benim güvenliğim.

Benim rütbem.

Benim anlamım.

İnsan bu nedenle sadece hayvan ile melek arasında durmaz.

Bir gerilim içinde durur.

Aşağıda beden.

Arkaik hareketleriyle.

Onun üzerinde nefs.

Bu hareketlerden hikayeler, kimlik ve drama yapan.

Ve bunun ardında şuur.

Sessiz.

Dürtüsel değil.

Karşılaştırmalı değil.

Anlam açlığı çekmeyen.

Sadece gören.

İnsanlık, bu şuurun nefs'i, hayvandan nefret etmeden görmeye başladığı yerde başlar.

Bu önemlidir.

Çünkü birçokları iç düzeni ilk adımda kaçırır.

Kendilerindeki hayvansal olanı keşfeder ve ona tepeden bakarlar.

Canlılıklarını aşağılık sanarlar.

Dürtülerini kirli.

Bedenlerini düşman.

O zaman kendi doğalarına karşı bir savaş başlar.

Diğerleri nefs'i keşfeder ve onu öldürmek ister.

Bu da bir karmaşadır.

Çünkü nefs'i yok etmek isteyen, çoğu zaman sadece daha sert bir nefs'i sahneye çağırmıştır.

Yine diğerleri her şeyi hayvana geri verir ve der:

Ben böyleyim işte.

Doğa böyledir.

Hayat böyle akar.

O zaman çiğ dürtüsellik dürüstlük olarak satılır.

Ama bu da bir uyanış değildir.

Sadece geri düşüştür.

Yol daha inceliklidir.

Hayvan tanınmalıdır.

Nefs'in içyüzü görülmelidir.

Şuur yönlendirmelidir.

Öldürmemeli.

Bastırmamalı.

Tanrılaştırmamalı.

Yönlendirmeli.

Asıl iç hiyerarşi budur.

Ve bu hiyerarşi bireyde nadiren netleştiği için, insan dışarıda aynı netliği büyük biçimlerde inşa eder.

İnsanlık tarihi teknik ilerlemeler ve içsel tekrarlarla doludur.

Araçlar daha rafine hale gelir.

Dürtü yapısı neredeyse hiç.

Taş bıçak olur.

Bıçak tüfek.

Tüfek insansız hava aracı.

Tekerlek motor olur.

Motor bilgisayar.

Bilgisayar yapay zeka.

Beden kendini uzatır.

Şuur otomatik olarak değil.

Yönlendirmeyi netleştirmeden önce hayvanın erişim alanını büyüttük.

Bu nedenle modern uygarlık çoğu zaman yeni araçlarla eski sürü yapısından başka bir şey değildir.

Hayvan rütbe düzenini bilir.

Nefs bundan kariyer yapar.

Hayvan bölgeyi bilir.

Nefs bundan ulus, marka, mülkiyet, ideoloji, dünya görüşü yapar.

Hayvan çiftleşmeyi bilir.

Nefs bundan piyasa değeri, fetih, kendini sergileme yapar.

Hayvan korkuyu bilir.

Nefs korkudan sistemler inşa eder.

Sigortalar.

Silah cephanelikleri.

Medya makineleri.

Kontrol ağları.

Mükemmelleştirilmiş maskeler.

Bu, kültürün yanlış olduğu anlamına gelmez.

Sadece şu anlama gelir:

Açıklığa kavuşmamış bir yönlendirme olmadan kültür, çoğu zaman sadece rafine edilmiş içgüdüdür.

İnsan bu nedenle sadece kötü değildir.

Sadece düşmüş melek değildir.

Sadece harika bir ışık varlığı değildir.

Çelişkilidir.

Hem bağlı hem açık.

Beden ve gözlemci.

İçgüdü ve olasılık.

Hayvanın ilk kez kendine bakabildiği yerdir.

Bunda tehlike vardır.

Ve bunda onur vardır.

Tehlike, çünkü yönlendirilmemiş şuur dürtü dünyasını kurtarmaz, rafine eder.

Onur, çünkü tam da orada hayatın kendini bilinçli olarak yönlendirme şansı ortaya çıkar.

Birçok insanın büyük yorgunluğu da burada başlar.

Sadece gündelik hayatı taşımazlar.

Sadece bedeni.

Sadece dış talepleri.

Hayvan, nefs ve şuur arasındaki açıklığa kavuşmamış gerilimi, bunun için kelimeleri olmadan taşırlar.

Açlık hisseder ve buna anlam arayışı derler.

Rütbe kaygısı hisseder ve buna kariyer arzusu derler.

Utanç hisseder ve buna alçakgönüllülük derler.

Yönlendirme özlemi hisseder ve buna aşk derler.

İçsel boşluk hisseder ve onu mülkiyet, statü veya maneviyatla doldururlar.

Düzeyler karıştırıldığı için, içlerinde aslında neyin konuştuğunu çoğu zaman bilmezler.

Beden mi?

Yara mı?

Maske mi?

Gerçek berraklık mı?

Bu ayrım olmadan sisin içinde yaşanır.

O zaman hayvan nefs'in dilinde konuşur.

Nefs, şuurun maskesini takar.

Ve şuur, asla gerçekten son sözü almayan uzak bir fikir olarak kalır.

Bilgi ağacı bu nedenle tamamlanmış bir ilk olay değildir.

Güncel bir durumdur.

Her insan sürekli olarak bu ağacın yanında durur.

Sürekli olarak kimliğe uzanır.

Adlandırmaya.

Yargıya.

Karşılaştırmaya.

Kendisi hakkında bilgiye.

Ve her zaman bu bilgiden sadece utanç ve ayrılık değil, aynı zamanda daha derin bir berraklık çıkma olasılığı vardır.

Biçimin, onunla kaynaşmadan görülebileceğine dair berraklık.

Bedenin orada olduğu ama son sözü söylemediği.

Nefs'in işlediği ama yönetmek zorunda olmadığı.

Dürtülerin gerçek olduğu ama her şeyin ölçüsü olmadığı.

Şuurun hayata karşı olmadığı, onun olası onuru olduğu.

İşte insanlığın asıl işi burada başlar.

Hayvanın inkarında değil.

Aklın tanrılaştırılmasında değil.

Uyanmış taklidi yapmakta değil.

Sessiz, zorlu, dürüst kabulde:

Evet, içimde açlık yaşıyor.

Evet, içimde korku yaşıyor.

Evet, içimde rütbe hırsı yaşıyor.

Evet, içimde utanç yaşıyor.

Evet, içimde birisi olma ihtiyacı yaşıyor.

Evet, içimde artık hiçbir şeyi savunmak zorunda olmama özlemi yaşıyor.

Ve tüm bunlar görünür.

Ney için görünür?

Hayvan için değil.

Sadece nefs için değil.

Şuur için.

Ancak o zaman sadece ahlaki değil, gerçek bir düzen ortaya çıkar.

Yapay değil.

Vaaz edilmemiş.

Başka emirlerden ödünç alınmamış.

Görmeden büyümüş.

İnsandaki hayvanın kökü kazınmamalıdır.

Tanınmalıdır.

Nefs yok edilmemelidir.

Tahttan indirilmelidir.

Ve şuur icat edilmemelidir.

Sadece yönlendirmeyi geri alması gerekir.

Ancak o zaman insan, eski içgüdülerin üzerine sürekli yeni maskeler çekip bu maskeleri ilerleme sanmaktan vazgeçebilir.

Ancak o zaman, birçok dış sistemin neden sadece büyütülmüş iç çatışmalar olduğu görünür hale gelir.

Politikanın neden çoğu zaman ince dilli rütbe düzeni olduğu.

Paranın neden çoğu zaman sayı biçimindeki korku olduğu.

Şöhretin neden çoğu zaman altın çerçevedeki utanç olduğu.

Ahlakın neden çoğu zaman maskeli güç hırsı olduğu.

Bütün toplumların, kendilerine modern demokrasiler deseler bile, neden sürüler gibi işlediği.

Tüm bunlar daha sonra görünür hale gelecektir.

Ama burada başlamalıdır.

Bilgi ağacındaki insanda.

Aynı anda hem hayvan hem tanık olan varlıkta.

Sadece içgüdüden fazlası olduğu için kaybolabilen varlıkta.

Ve sadece maskesiyle sınırlı kalmadığı için kendini bulabilen varlıkta.

İşte insanın tüm büyüklüğü ve tüm kırılganlığı burada yatar.

O sadece yaşayan değildir.

Yaşarken kendini görebilendir.

Ve her şeye karar veren tam da budur.

Bölüm 6

Hayvan, Nefs, Şuur

İnsanın içinde birbirinden temiz bir şekilde ayrı yaşamayan ve yine de berraklık oluşması için ayrılması gereken üç güç vardır.

Hayvan.

Nefs.

Şuur.

Onları karıştıran, içsel düzensizlik içinde yaşar.

Onları birbirine düşüren, kendisiyle savaş içinde yaşar.

Onları doğru tanıyan, ilk kez kendini yönlendirmeye başlar.

Hayvan en Eskidir.

Seninle gelmedi.

Adının mümkün olmasından milyonlarca yıl önce geçti.

Felsefe bilmez.

Asıl anlamda ahlak bilmez.

Metafizik bilmez.

Baskı ve rahatlamayı bilir.

Tehlike ve korunmayı.

Açlık ve doymayı.

Çiftleşme ve kaybı.

Yakınlık ve kovulmayı.

Doğrudandır.

Hayvan korktuğunda, beden gerilir.

Tehdit edildiğinde, saldırır, kaçar veya donar.

Besine ihtiyacı olduğunda, onu arar.

Rütbeyi güvence altına alması gerektiğinde, tepki verir.

Hayvan kim olmak istediği hakkında uzun uzun düşünmez.

Yaşar.

Ve yaşamaya devam etmek ister.

Bunda ilkel bir zeka vardır.

Kavramın değil.

Bedenin zekası.

Sinir sisteminin.

Kavrayışın çok geç kaldığında bile seni yönlendiren derin programların.

Hayvanı inkar eden, insanı anlamaz.

Onu romantize eden de anlamaz.

Çünkü hayvan kötü değildir.

Ama aynı zamanda bilge de değildir.

Kötülükten acımasız değildir.

Ve bilgiden sevgi dolu değildir.

İşlevseldir.

Hayatta kalmaya hizmet eder.

Ve işte tam da orada nefs başlar.

Nefs sadece önemli olma arzusu değildir.

Sadece kibir değildir.

Sadece gurur değildir.

Bu çok kaba olurdu.

Nefs, içgüdü, hatıra, anlam ve kendilik imgesini birbirine bağlayan bir varlığın psişik örgütlenme biçimidir.

Kendine bir hikaye anlatan bedendir.

Aynaya bakmayı ve bu aynadan bir kimlik inşa etmeyi öğrenmiş hayvandır.

Bu nedenle nefs çok karmaşıktır.

Sadece dürtü değildir.

Dürtü artı imgedir.

Dürtü artı utanç.

Dürtü artı karşılaştırma.

Dürtü artı gelecek.

Dürtü artı rol.

Hayvan "başarılı" olmak istemez.

Hayatta kalmak ister.

Nefs bundan kariyer yapar.

Statü.

Unvan.

Tanınma.

İtibar.

Hayvan "hayran olunmak" istemez.

Çiftleşme şansı, güvenlik, rütbe avantajı ister.

Nefs bundan çekicilik, marka, aura, kendini sergileme yapar.

Hayvan "haklı çıkmak" istemez.

Baskınlık veya koruma ister.

Nefs bundan ideoloji, dünya görüşü, görüş kimliği yapar.

Bu nedenle nefs, anlam giysisi içindeki hayvandır.

Artık ham değil.

Giyinmiş.

Hesaplı.

Hatırlayan.

İleriye dönük planlayan.

Bakış ve yargıya karşı hassas.

Sadece bedende yaşamaz.

Bedenin aynasında yaşar.

Sadece yarada değil.

Yaranın imgesinde.

Sadece korkuda değil.

Korkunun etrafında oluşan hikayede.

Bu onu çok yorucu yapar.

Hayvan hızlıdır.

Nefs dayanıklıdır.

Bir deneyimi on yıllarca koruyabilir.

Bir bakıştan bir kimlik inşa edebilir.

Bir aşağılanmadan bir yaşam programı.

Bir övgüden bir bağımlılık merkezi.

Bir eksiklikten bir felsefe.

Ben'in büyük anlatıcısıdır.

Ve anlattığı için nadiren sessizdir.

Bu nedenle her zaman yayın yapan radyoya benzer.

Sadece düşünce ürettiği için değil.

Anlam ürettiği için.

Nefs her şeyden kendini korumak için malzeme yapabilir.

Aşktan.

Acıdan.

Maneviyattan.

Yoksulluktan.

Zenginlikten.

Alçakgönüllülükten.

Ahlaktan.

Artık nefs'i olmama arzusundan bile.

Tam da burada inceliği gösterir.

Aptal değildir.

Aksine.

Genellikle oldukça zekidir.

Ama zekası öncelikle hakikate hizmet etmez.

Rolün kendini korumasına hizmet eder.

İmgenin korunmasına.

Hikayenin güvence altına alınmasına.

Bu nedenle nefs'i sadece ahlaken yargılamak çok tehlikelidir.

"Nefsim kötü, onu yok etmeliyim" diyen, çoğu zaman sadece yeni bir rolü aktif hale getirmiştir.

Şimdi nefs, nefs'in düşmanını oynuyor.

Kendini yargılıyor.

Kendisiyle savaşıyor.

Olgunluğu oynuyor.

Saflığı oynuyor.

Spiritüel üstünlüğü oynuyor.

Kendine sadık kalıyor, sadece yeni kıyafetle.

Bu nedenle üçüncü bir merciye ihtiyaç vardır.

Şuur.

Şuur hayvan değildir.

Nefs değildir.

İkisinin toplamı da değildir.

İkisini de görme yeteneğidir.

Soyut olarak değil.

Sırf teorik olarak değil.

Doğrudan.

Bedenin gergin olduğunu görür.

Korkunun yükseldiğini görür.

Nefs'in bundan bir hikaye yaptığını görür.

Eski bir acının eski bir maskeye uzandığını görür.

Anlam ihtiyacının birden düşünceyi renklendirdiğini görür.

Ve tam da gördüğü için, hemen kendisi biçim haline gelmeden, tek gerçek yönlendirme merciidir.

Hayvan yönlendiremez.

Tepki verir.

Nefs gerçekten yönlendiremez.

Savunur.

Sadece şuur yönlendirebilir.

Yönetmek istediği için değil.

Ayırt edebildiği için.

Asıl gücü budur.

Zorlama değil.

Ses şiddeti değil.

Kontrol değil.

Ayırt etme.

Tam olarak neyin konuştuğunu tanır.

Beden.

Yara.

Maske.

Korku.

Özlem.

Berraklık.

Bu ayrım olmadan her şey karışıktır.

O zaman bir hakikat söylediğini sanırsın ve gerçekte sadece nefs'in eski bir rütbe yerini savunur.

O zaman cesurca davrandığını sanırsın ve gerçekte sadece hayvanın etrafa vurur.

O zaman sevgi dolu olduğunu sanırsın ve gerçekte yaran sadece onay arar.

O zaman uyanmış olduğunu sanırsın ve gerçekte nefs'in sadece yeni üstünlüğünün tadını çıkarır.

Şuur, bir insan düşünebildiği için otomatik olarak orada değildir.

Birçok kişi sürekli düşünür ve yine de şuurun içinde değildir.

Kendileri hakkında düşünürler.

Her şeyi analiz ederler.

Örüntüleri adlandırırlar.

Davranışlarını açıklarlar.

Ama açıklayan merci çoğu zaman yine kendini yorumlayan nefs'tir.

Şuur ise sürekli yorum yapmaz.

Takıntılı bir şekilde açıklayıcı değildir.

Daha sessizdir.

Daha hassastır.

Daha az kelimeye ihtiyaç duyar.

Bir şeyin üzerine düşen ve onu hemen manipüle etmeden görünür kılan bir ışık gibidir.

Bu nedenle kavraması daha zordur.

Nefs kavramları sever.

Şuur berraklığı sever.

Nefs gerekçeyi sever.

Şuur hakikati sever.

Nefs güvenliği sever.

Şuur görmeyi sever.

Bu üç gücü yanlış düzenlemek mümkündür.

En yaygın yanlış düzen şudur:

Hayvan bastırır.

Nefs yönetir ve haklı çıkarır.

Şuur sadece ara sıra seyirci olarak kabul edilir.

O zaman insan otomatik pilotta yaşar.

Tepki verir.

Savunur.

Karşılaştırır.

İster.

Kaçar.

Oynar.

Ve buna hayat der.

İkinci bir yanlış düzen şudur:

Nefs kendini şuur ilan eder.

Bu daha da tehlikelidir.

O zaman gözlem poza dönüşür.

Dil hakikat simülasyonuna.

İçsel çalışma kendini sergilemeye.

İnsan belki olgun gelebilir.

Bilge.

Berrak.

Ama gerçekte sadece nefs liderlik pozisyonunu işgal etmiş ve süslemiştir.

Üçüncü bir yanlış düzen şudur:

İnsan hayvanı kökünden söküp nefs'i yok etmeye çalışır.

O zaman kendine karşı sertleşir.

Katılaşır.

Bedenine yabancılaşır.

Soğukluğu berraklıkla karıştırır.

Kontrolü yönlendirmeyle.

Disiplini hakikatle.

Ama şuur farklı yönlendirir.

Gelişigüzel savaşmaz.

Düzenler.

Şunu söylemez:

Beden benim düşmanım.

Der ki:

Beden benim aracımdır.

Dinlenmeli.

Ama egemen değildir.

Şunu söylemez:

Nefs pisliktir.

Der ki:

Nefs uzun süre taşıdı, korudu, telafi etti, düzenledi.

Son şey değildir.

Ama yok da değildir.

Yerine konmalıdır.

Tahta değil.

Zindana da değil.

Yerine.

Bunda derin bir onur vardır.

İnsan, kendi parçalarından nefret ederek özgürleşmez.

Onları doğru sıraya koyarak özgürleşir.

Hayvan uyarabilir.

Nefs stabilize edebilir.

Şuur yönlendirmelidir.

Bu düzen kaybolduğunda, sadece içsel acılar ortaya çıkmaz.

O zaman dışarıdaki büyük çarpıtmalar da ortaya çıkar.

Çünkü bireyde düzensiz olan, kolektifte bir sahne arar.

Hayvan rütbe ve koruma arar.

Nefs bundan sistemler inşa eder.

Şuur dışarıda kalır.

Sonra sürüler oluşur.

Pazarlar.

Medya aygıtları.

Güç yapıları.

Karşılaştırma kültürleri.

Politik maske oyunları.

Dijital ayna salonları.

Her şey daha karmaşık hale gelir.

Ama temel hareket aynı kalır:

Yönlendirilmemiş bir hayvan güvence arar.

Açıklığa kavuşmamış bir nefs etrafına dekorlar kurar.

Ve eksik şuur, işlevi kadere dönüştürür.

Bu nedenle, bu içsel üçlü ayrım ciddiye alınmazsa, büyük sistemler daha sonra anlaşılamaz.

Para sadece ekonomi değildir.

Aynı zamanda biçimdeki korkudur.

Sayıdaki rütbe.

Metal, kağıt veya dijital rakamlardaki anlam.

Politika sadece düzen değildir.

Genellikle dilli sürü yapısıdır.

Reklam sadece bilgi değildir.

Hayvanın nefs aracılığıyla muhatap alınmasıdır.

Açlığa, eksikliğe, karşılaştırmaya, çiftleşme imgesine, rütbe fantezisine basar.

Tüm bunlar, insanın içinde aslında kimin muhatap alındığını ayırt etmeyi öğrendiğinde okunabilir hale gelir.

İşte bu bölümün tüm gerekliliği burada yatar.

Ruh hakkında bir teori olarak değil.

Sonrası için temel bir harita olarak.

İçinde beden dürtüsü, nefs anlatısı ve şuur berraklığı arasında ayrım yapmayı öğrenmemiş olan, dış dünyayı da temiz bir şekilde okuyamayacaktır.

O zaman ekonomik zorunlulukları doğa sanır.

Güç hırsını akıl.

Medya gösterimini gerçeklik.

Zihinsel modaları hakikat.

Ve kendi rolünü özü.

Bu nedenle düzen tüm yalınlığıyla söylenmelidir:

Hayvan yaşar.

Nefs düzenler.

Şuur görür.

Hayvan tepkiye iter.

Nefs bundan kimlik inşa eder.

Şuur boşluğu açar.

Hayvan güvenlik ister.

Nefs anlam ister.

Şuur hakikat ister.

Ahlaki bir formül olarak değil.

İçsel bir anatomi olarak.

Onu tanıyan henüz özgürlüğe sahip değildir.

Ama ilk güvenilir pusulaya sahiptir.

Ve bu pusula olmadan her insan er ya da geç iki eski tuzaktan birine düşer:

Ya çiğ dürtüselliğe.

Ya da inceltilmiş kendini aldatmaya.

Biri gürültülüdür.

Diğeri kültürlüdür.

İkisi de özgür değildir.

Özgürlük, şuurun nefret etmeden ayırt etmeyi öğrendiği yerde başlar.

Hayvanı küçümsemeden.

Nefs'i şeytanlaştırmadan.

Kendini sürekli proje haline getirmeden.

Orada yeni bir tavır ortaya çıkar.

Yumuşak değil.

Acımasız değil.

Berrak.

Ve bu berraklık, yönlendirmenin ilk gerçek başlangıcıdır.

Başkaları üzerinde yönlendirme değil.

Tahakküm değil.

Kontrol değil.

Öz-yönlendirme.

İçinde ödünç alınmamış, vaaz edilmemiş, oynanmamış bir düzen kurma sanatı.

Bedenin hissedildiği, nefs'in tanındığı ve şuurun son merci olarak ciddiye alındığı bir düzen.

Ancak oradan itibaren bir insan sadece yaşamaya değil, kendini sürekli maskesiyle karıştırmadan hayatını taşımaya başlayabilir.

Ancak oradan itibaren dünyanın büyük maskelerini de görmek mümkün olur.

Çünkü her dış matris, bu içsel düzenin kaybolduğu gerçeğiyle yaşar.

Şuurun yönlendirmediği yerde, hayvan ve nefs inşa planını devralır.

Ve onlar asla sadece bireyde inşa etmezler.

Bütün dünyalar inşa ederler.

Bölüm 7

Görünmez Taş

Sabah kalkan ve gün başlamadan yorgun olan insanlar vardır.

Bedenleri hasta olduğu için değil.

Bu gece çok az uyudukları için değil.

Çünkü yıllardır hiçbir zaman tamamen görünmeyen bir şey taşırlar.

Hiçbir doktorun kan tahlilinde bulamadığı.

Hiçbir röntgenin göstermediği.

Hiçbir hesabın doğrudan açıklamadığı bir şey.

Ve yine de oradadır.

Ağırlık gibi.

Basınç gibi.

İçsel ağırlık gibi.

Bu görünmez taş doğuştan değildir.

Büyür.

Yavaşça.

Katman katman.

Cümlelerden.

Bakışlardan.

Beklentilerden.

Karşılaştırmalardan.

Hayal kırıklıklarından.

Bir insana, daha bunun için kelimeleri varken erken öğretilen her şeyden.

Uslu ol.

Güçlü ol.

Sessiz ol.

Başarılı ol.

Fazla olma.

Eksik olma.

İşlev göster.

Kendinden bir şey yap.

Çabala.

Kimseyi aldatma.

Kimseyi hayal kırıklığına uğratma.

Sevilebilir ol.

Kullanışlı ol.

Değerli ol.

Ve hiç kimse bir çocuğa bu emirleri taş olarak vermediği için, sevgi, kaygı, eğitim, zorunluluk veya kültür olarak verdiği için, çocuk uzun süre yabancı bir şey taşımaya başladığını fark etmez.

Ağırlığı kendisi sanır.

İşte tükenmişliğin asıl başlangıcı budur.

Yükün olduğu yerde değil.

Yabancı yükün kimlik olarak hissedildiği yerde.

Taş sadece taleplerden oluşmaz.

Aynı zamanda sevilmek, güvende olmak, saygı görmek veya en azından tolere edilmek için kişinin nasıl olması gerektiğine dair imgelerden de oluşur.

Bir çocuk, çevresinde neyin ödüllendirildiğini erken hisseder.

Belki sertlik.

Uyum.

Başarı.

Temizlik.

Gülümseme.

Sessizlik.

Zeka.

Güzellik.

Neyin lanetlendiğini de fark eder.

Öfke.

Muhtaçlık.

Kırılganlık.

Başarısızlık.

Yavaşlık.

Farklılık.

Sonra kendini düzenlemeye başlar.

Özgürce değil.

Baskı altında.

Sadece dünyayı öğrenmez.

Kendisinin hangi parçalarını gösterebileceğini ve hangilerini daha iyi bodruma koyması gerektiğini öğrenir.

Bu düzenlemeden daha sonra genellikle kişilik denir.

Gerçekte çoğu zaman sadece taşın içine itildiği biçimdir.

Mükemmeliyetçi onu farklı taşır, asi gibi.

Zararsız farklı, güçlü gibi.

Başarılı farklı, görünmez gibi.

Ama neredeyse herkes taşır.

Bazıları başarı taşını taşır.

Suçluluk duymadan dinlenemezler.

Bazıları uyum taşını taşır.

Kendilerini ancak kimseden bir şey istenmediğinde hissederler, ve o zaman bile zayıfça.

Bazıları eksiklik taşını taşır.

Asla yetmediğine inanırlar.

Ne para.

Ne sevgi.

Ne ilgi.

Ne zaman.

Bazıları utanç taşını taşır.

Hayata, sırf var oldukları için özür dilemeleri gerekiyormuş gibi adım atarlar.

Ve bazıları aynı anda birkaçını taşır.

Başarı ve utanç.

Uyum ve açlık.

Sertlik ve terk edilmişlik.

Bu çoklu yük, birçok hayatı bu kadar belirsiz kılar.

Çünkü taş gürültülü değildir.

Nadiren doğrudan konuşur.

Etki eder.

Duruşu renklendirir.

Nefesi.

Sesi.

Sevme biçimini.

Savaşma biçimini.

Çalışma biçimini.

Bir mekânda görünme veya kendini görünmez kılma biçimini.

İç radyonun neye atlayacağına karar verir.

Hangi kelimelerin tehlike olarak deneyimlendiğine.

Hangi bakışların saldırı gibi hissettirdiğine.

Neden bazı insanların çoktan tükenmiş olmalarına rağmen hâlâ daha fazlasını başardıklarına.

Neden diğerlerinin her küçük talepte içten çöktüğüne.

Neden sessizliğin biri için dinlenme, diğeri için dayanılmaz boşluk anlamına geldiğine.

Taş her zaman şiddetten inşa edilmez.

Genellikle kimsenin "kötü" olmak istemediği evlerde şekillenir.

Tükenmiş bir baba.

Kaygılı bir anne.

Aşırı yüklenmiş bir okul sistemi.

Sertliği değerle karıştıran bir kültür.

Çocukları bile değerlendirilebilirliğe hazırlayan bir pazar.

Varlığın nadiren yettiği ve neredeyse her şeyin gerekçelendirilmesi gereken bir toplum.

Taş sadece bireysel hatalardan oluşmaz.

Aynı zamanda yapılardan da oluşur.

Sürekli soran bir dünyadan:

Ne getiriyorsun?

Ne kadar kullanışlısın?

Ne kadar değerlisin?

Nasıl görünüyorsun?

Senden ne yapılabilir?

Orada çocuk sadece yetiştirilmez.

Matrise erken bağlanır.

Önce paradan değil.

Önce işten değil.

Değer duygusu üzerinden.

Bu daha derin programlamadır.

İnsan para kazanmayı öğrenmeden önce, genellikle kendini kazanması gerektiğini zaten öğrenmiştir.

Özgeçmişini yazmayı öğrenmeden önce, genellikle kendini bir proje olarak görmeye başlamıştır.

Sermayeyi hiç duymadan önce, belki de içinde sırf var olmanın yeterli olmadığı inancı büyümüştür.

İşte taş budur.

Sadece dış yük değil.

İçselleştirilmiş koşulluluk.

Ve bu taş derinde olduğu için, birçok kişi daha sonra onu yanlış yerden çözmeye çalışır.

İş değiştirirler.

Partner.

Şehirler.

Tarzlarl.

Dünya görüşleri.

Terapi dilleri.

Spiritüel sistemler.

Ve çoğu zaman tüm bunlar etkisiz değildir.

Ama taşın kendisi dokunulmadan kalırsa, insan ağırlığını yanında götürür.

Taşınır.

Ve ağırlığı da beraberinde götürür.

Daha başarılı olur.

Ve ağır kalır.

Daha spiritüel olur.

Ve ağır kalır.

Daha minimalist olur.

Ve ağır kalır.

Çünkü taş sadece mülk değildir.

Sadece çevre değildir.

Sadece meslek değildir.

Daha derine oturur.

Sessiz cümlede:

Var olmak için bir şey olmalıyım.

İşte bu eser tam da buraya müdahale etmelidir.

Yargılamayla değil.

Şimdi de "taşı bırakma" zorunluluğu ile değil.

Bu sadece bir yük daha olurdu.

Ağırlık şiddetle hafiflik haline getirilemez.

Taş, ondan nefret ettiğin için çözülmez.

Onu güzelce açıkladığın için de değil.

Neyden oluştuğunu görmeye başladığında çözülür.

Bu kulağa geldiğinden daha zordur.

Çünkü taşı oluşturan şeylerin çoğu gündelik hayatta mantıklı görünür.

Sorumluluk.

Ödev.

Terbiye.

Öz disiplin.

Bunların hepsi gerçek olabilir.

Ve hepsi maske olabilir.

Belirleyici fark dış biçimde değil.

İçsel harekettedir.

Berraklıktan mı eylerim?

Yoksa yoksa bir değerim olmayacağı korkusundan mı?

Sakinlikten mi sessiz kalırım?

Yoksa reddedilme korkusundan mı?

Biçimin keyfinden mi başarırım?

Yoksa başarı olmadan yok olma paniğinden mi?

Özgürlükten mi feragat ederim?

Yoksa kendime hiçbir şey izin vermeme eski refleksinden mi?

Bu sorular olmadan taş görünmez kalır.

O zaman insan yükünü karakterle karıştırır.

Ağırlığını ciddiyetle.

Tükenmişliğini sorumluluk duygusuyla.

İşlev görmesini olgunlukla.

Dünya genellikle taşını en ustaca taşıyanlara en çok hayranlık duyar.

Dayananlara.

Başaranlara.

Her zaman işlev gösterenlere.

Kendilerini asla bırakmayanlara.

Her şeyi kontrolünde tutanlara.

Onlara istikrarlı denir.

Çoğu zaman sadece kendi ağırlıklarını onur olarak satma sanatında derinlemesine eğitilmişlerdir.

Bu, başarılarını değersiz kılmaz.

Ama onu sorgulanabilir kılar.

Çünkü bir hayat dıştan etkileyici olabilir ve içten sadece mükemmel organize edilmiş bir taş olabilir.

Burada ayrıca nefs ile derin bir bağlantı vardır.

Nefs, taşın kendisi değildir.

Ama onun etrafında büyür.

Onunla nasıl yaşanması gerektiğini açıklayan sestir.

Der ki:

Taşımaya devam et.

Hiçbir şey gösterme.

Daha iyi ol.

Sevgiyi hak et.

Yerini hak et.

Rahatını hak et.

Varlığını hak et.

Böylece yük kimliğe dönüşür.

Nefs taşı yönetmeye başlar.

Onu süsler.

Haklı çıkarır.

Ona ödev der.

Meslek.

Sertlik.

Olgunluk.

Fedakarlık.

Sorumluluk.

Ve tüm bu kelimeler asil gelebileceği için, insan genellikle hâlâ sadece ağırlık taşıdığını fark etmez.

Şuur farklı davranır.

Taşı süslemez.

Onu küçümsemez de.

Görür.

Sorar:

Bu kimin yükü?

Ne zamandan beri taşıyorum?

İçimdeki bu cümle nereden geliyor?

Bana sadece çabada güvende olduğumu kim öğretti?

Hafiflik neden bana şüpheli geliyor?

Sessizlik neden bana suçluluk gibi geliyor?

Neden ağırlığı derinlikle karıştırıyorum?

Bu sorular rahat değildir.

Ama taşı görünür kılmaya başlarlar.

Ve görünürlük, her gerçek rahatlamanın başlangıcıdır.

Hemen kurtulmak değil.

Mucizevi kurtuluş değil.

Büyüdeki ilk çatlak.

Birçok insan bu çatlaktan korkar.

Çünkü taş görünür hale geldiğinde, şimdiye kadarki hayatlarının ne kadarının yanlış zorunluluktan oluştuğu da görünür hale gelir.

Kaç kararın özgürlükten değil, baskıdan geldiği.

Kaç ilişkinin karşılaşma yerine yük dağıtımı üzerine kurulduğu.

Kaç başarının aslında başka biçimde yardım çığlıkları olduğu.

Kaç maneviyatın sadece eski ağırlıkla daha temiz bir ilişki olduğu.

Bu acı vericidir.

Ama iyileştiricidir.

Çünkü taş görünmez kaldığı sürece, yönetir.

Görülür görülmez, onunla ilişkin değişmeye başlar.

O zaman insan artık sadece körü körüne taşımaz.

Tanır.

Bu henüz kurtuluşla aynı şey değildir.

Ama esaretten bilinçliliğe geçiştir.

Ve işte tam orada başka bir olasılık açılır.

Kendine karşı savaş değil.

Yeni bir optimizasyon baskısı değil.

Daha derin bir soru:

İçimdeki ne aslında ağırlaştı, çünkü hiç gerçekten görülmedi, tutulmadı, yönlendirilmedi?

Çünkü her ağırlık kötü anlamda yabancı değildir.

Bazı yükler gerçek ihtiyaçtan doğdu.

Yaralanmadan.

Düzensiz bir dünyada yol alabilme çabasından.

Bu da anlaşılmalıdır.

Aksi takdirde taşa bakış bile yeniden bir mahkemeye dönüşür.

Ve insan der:

Şimdi de yanlış yaşamışım.

Şimdi sadece yük taşımıyorum, aynı zamanda yükümden de sorumluyum.

Bu sadece taşın bir sonraki katmanı olurdu.

Hayır.

Doğru bakış aynı anda daha sert ve daha yumuşaktır.

Daha sert, çünkü hiçbir şeyi güzelleştirmez.

Daha yumuşak, çünkü bir zamanlar hayatta kalma mücadelesi olan şeyi yargılamaz.

Taş genellikle yol alabilme çabasıydı.

Sadece bedeli yüksekti.

Çok yüksek.

Canlılıkla ödendi.

Hafiflikle.

Doğrudanlıkla.

Kendini sürekli kanıtlamak zorunda kalmadan sadece var olma yeteneğiyle.

Daha sonra, tüm sistemlerin tam olarak bu ağırlık üzerine nasıl inşa edildiği görünür hale gelecektir.

Para, iş, medya ve statünün, insanı içten zaten varlığını haklı çıkarması gerektiğine inandığı yerde en iyi şekilde nasıl yakaladığı.

Ama şimdilik bakış bireyde.

Taşıyan insanda.

Belki de taşımanın yaşamakla aynı şey olmadığını çoktan unutmuş insanda.

Ve işte tam da bu nedenle görünmez taş, eserin bu noktasında görünür hale gelmelidir.

Çünkü sonraki her dış kurtuluş, içsel ağırlık tanınmazsa boş kalır.

Çünkü hiçbir politik değişim, hiçbir spiritüel deneyim, hiçbir sosyal yeni başlangıç, içte aynı eski emir hüküm sürdüğü sürece taşımaz:

Sadece yeterince taşırsan var olabilirsin.

Bu yalan önce görülmelidir.

Sadece öfkeyle değil.

Hızlı kurtuluş fantezisiyle değil.

Ağırlığı ilk kez özle karıştırmayan o berraklıkla.

Orada insanlığın başka bir olasılığı başlar.

Yüksüz değil.

Ama yüke körü körüne boyun eğmeden.

Saflıktan süzülerek değil.

Hakikatten hafifleyerek.

İşte taştaki ilk gerçek çatlak budur.

Bölüm 8

İçteki Çocuk, Koruyucu Nefs ve Yönlendiren

Her yara görünmez.

Her yara kanamaz.

Ve her yara tek bir olaydan kaynaklanmaz.

En derin yaralanmaların çoğu tek bir büyük darbeden değil, binlerce küçük uyumdan oluşur.

"Şu an olduğun gibi fazlasın" diyen bir bakış.

"Bu acıyla yalnızsın" diyen bir sessizlik.

Sadece işlev gösterdiğinde gelen bir övgü.

Hüznünün rahatsız ettiğini, öfkenin tehlikeli olduğunu, korkunu kimsenin taşıyamayacağını erken hissettiğin bir mekân.

Böylece insanın içinde, kolayca duygusal olarak yanlış anlaşılabilecek bir şey büyür, eğer temiz bakılmazsa.

İçteki çocuk.

Duygusal bir figür değil.

Geçmiş günlerden kalma tatlı bir kalıntı değil.

Erken deneyim dünyasının hassas özüdür.

Sende ilk seven, ilk korkan, ilk inanan, ilk aşırı yüklenen kısım.

İhtiyaçların henüz dile dökülmemiş, doğrudan deneyimlendiği kısım.

Yakınlık.

Güvenlik.

Görülmek.

Huzur.

Olma izni.

Bu çocuk, beden büyüdü diye yok olmaz.

Üzerine inşa edilir.

Gizlenir.

Düzenlenir.

Savunulur.

Ama etkili olmaya devam eder.

Her zaman yüzeyde değil.

Genellikle işlev, gurur, zeka, ironi veya spiritüel dil katmanlarının altında.

Ve işte bu hassas merkezin etrafında, daha sonra nefs denen şey oluşur.

Nefs bu nedenle sadece gösteriş merakı değildir.

Sadece kibir değildir.

Derin yapısında çoğu zaman yaralı özün koruyucu sesidir.

Erken öğrenir:

Gerçekten olduğum gibi olursam, tehlikeli olur.

Bu yüzden bir şey olmalıyım.

Güçlü.

Göze çarpmayan.

Parlak.

Kullanışlı.

Sert.

Komik.

Saldırılamaz.

Bakımı kolay.

Özel.

Görünmez.

Nefs stratejiler inşa eder.

Kötü niyetten değil.

İhtiyaçtan.

Zırh parçaları toplar.

Kelimelerden.

Pozlardan.

Başarılardan.

Tavırlardan.

Onlardan kimlik olur.

Ve bir noktada insan, görünüşte sağlam kişiliğinin genellikle eski koruma hareketlerinden oluştuğunu bilmez.

Biri mükemmeliyetçi olur, çünkü hatalar bir zamanlar sevgi kaybı gibi hissettirdi.

Diğeri asi olur, çünkü boyun eğme bir zamanlar yok olma gibi hissettirdi.

Biri kurtarıcı olur, çünkü erken yaşta sadece bakım yoluyla bir yere sahip olabileceğini öğrendi.

Bir diğeri soğuk ve egemen olur, çünkü muhtaçlık içinde utançla işaretlendi.

Bir başkası hızla spiritüel olur, çünkü acıyı hissetmektense aşmayı öğrendi.

Bunların hepsi sadece karakter özellikleri değildir.

Genellikle koruma mimarileridir.

Nefs, bu koruma mimarilerinin mimarıdır.

Zekidir.

Hızlıdır.

Uyarlanabilir.

Çevrede neyin tehlikeli olmadığını erken fark eder.

Hayatta kalma biçimleri geliştirir.

Sadece beden için değil.

Aidiyet için de.

Bakış teması için.

Sevgi için.

Onur için.

Bu nedenle nefs aptalca şeytanlaştırılmamalıdır.

Nefs'inden sadece nefret eden, çoğu zaman bu nefs'in bir zamanlar ne kadar taşıdığını anlamaz.

Seni, onun stratejileri olmadan belki de paramparça olacağın alanlardan geçirdi.

Ezilmemek için sertliği icat etti.

Değersiz görünmemek için başarıyı icat etti.

Utançta boğulmamak için mizahı icat etti.

Özlem seni mahvetmesin diye mesafeyi icat etti.

Küçüklük duygusu her şeyi yutmasın diye büyüklük imgeleri icat etti.

Onurun burada yatar.

Ve trajedisi burada.

Çünkü bir zamanlar koruma olan şey, daha sonra çoğu zaman hapishane olur.

Strateji tehlikeden daha uzun yaşar.

Maske kalır, oysa mekân çoktan değişmiştir.

Yetişkin hâlâ kendini o zaman kurtarmak zorunda kalan çocuğun sesiyle konuşur.

Sadece fark etmez.

Koruma hareketini hakikat sanır.

Böylece sadece kendinden yaşamaz.

Eski alarmlardan yaşar.

Bu nedenle sadece şunu söylemek yetmez:

Bu benim nefs'im.

Bu çok kaba olur.

Daha derine bakmalı.

Hangi acıyı koruyor?

Hangi aşağılamayı hâlâ içinde taşıyor?

Hangi erken hayır onda yankılanıyor?

Hâlâ nerede, çoktan geçmiş bir mekânı kontrol etmeye çalışıyor?

Burada, ne psikolojik oyun ne de duygusal bir kendini yansıtma olmayan bir çalışma başlar.

Aynı anda hem sertlik hem de yumuşaklık gerektirir.

Sertlik, yine kendisiyle ilgili güzel hikayelere kaçmamak için.

Yumuşaklık, kendi koruma biçimlerine karşı savaş açmamak için.

Çünkü eğer nefs gerçekten yaralı özün stratejik bekçisiyse, nefse duyulan nefret genellikle kendi kırılganlığından duyulan eski nefretin daha rafine bir biçimidir.

Birçok insan der:

Nefs'imden kurtulmak istiyorum.

Genellikle gerçekte şunu kastederler:

Ne kadar kırılgan olduğumu bir daha asla hissetmek istemiyorum.

Bu anlaşılabilir.

Ama bu bir kurtuluş değildir.

Kurtuluş, hassas özün silinmesiyle başlamaz.

Ve onun bekçisinin paramparça edilmesiyle de değil.

Yönlendirmeyle başlar.

İşte üçüncü merci, tüm gerekliliğiyle burada ortaya çıkar.

Yönlendiren.

Politik veya ideolojik anlamda lider değil.

Tahakküm biçimi değil.

İçsel tiranlık değil.

Görebilen, tutabilen ve düzenleyebilen bilinçli merkez.

Yönlendirici merci olarak şuur.

Bu Yönlendiren çocuk değildir.

Nefs değildir.

Soğuk akıl da değildir.

İkisini de görebilen ve bu nedenle sorumluluk alabilen mercidir.

Çocuk hisseder.

Nefs korur.

Şuur yönlendirir.

Formül bu kadar basittir.

Ve gerçekleştirilmesi bu kadar zordur.

Çünkü birçok insan ya çocuktan ya da korumadan yaşar.

Sonra ya ham bir şekilde yaralanırlar ya da sanatlı bir şekilde zırhlanırlar.

Biri hemen yıkılır.

Diğeri her şeyi kontrol eder.

Biri sevgi için yalvarır.

Diğerinin kimseye ihtiyacı yoktur.

Biri yapışır.

Diğeri yakınlığı küçümser.

Gerçekte ikisi de aynı eski evde oturur.

Sadece farklı odalarda.

Ancak şuur Yönlendiren olarak ortaya çıktığında, içsel düzen değişir.

O zaman şöyle diyebilir:

Evet, korku var.

Evet, utanç var.

Evet, muhtaçlık var.

Evet, hemen yine bir zırh inşa etmek isteyen koruma sesi var.

Ve ikisini de görüyorum.

Çocuğu yalnız bırakmıyorum.

Ama yönlendirmeyi de bekçiye bırakmıyorum.

İşte dönüm noktası budur.

Çocuk yok olduğunda değil.

Nefs var olmaktan vazgeçtiğinde değil.

İkisi de asla taşıyamayacakları bir görevden kurtulduğunda.

Çocuk asla hayatını yönlendirmemeli.

Yönlendirmeye ihtiyacı var.

Nefs asla özünü tanımlamamalı.

Sınırlandırılmaya ihtiyacı var.

Sadece şuur bu düzeni kurabilir, çünkü korkudan tepki vermez, berraklıktan eyler.

Bu, birdenbire artık hiçbir kırılganlığın olmayacağı anlamına gelmez.

Tam tersine.

Genellikle ancak o zaman hiç fark edilir hale gelir.

Öncesinde başarı, sertlik, dikkat dağıtma, anlam bağımlılığı veya içsel gürültüye paketlenmişti.

Şimdi ortaya çıkar.

Ama artık evin hanımı olarak değil.

Hakikatin bir parçası olarak.

Ve ancak orada iyileşme başlayabilir.

Büyük bir olay olarak değil.

Nihai bir aydınlanma olarak değil.

Sende yaşayan şeyle yeni bir ilişki olarak.

Birçok insan, "artık hiçbir şeyin tetiklemediği" bir durumu bekler.

Bu genellikle sadece bir sonraki büyüklük fantezisidir.

Daha derin soru şu değildir:

Nasıl zedelenmez olurum?

Şudur:

Kırılganlık ortaya çıktığında kim yönlendiriyor?

Bu çok önemlidir.

Çünkü en bilinçli insanın bile eski yaraların kendini hissettirdiği anlar olacaktır.

Utanç parladığında.

Çocuğun yine yalnız hissettiğinde.

Eski bekçinin hemen silahları düzenlediğinde.

Fark o zaman hiçbir şey olmamasında değil.

Görülmesi ve yönlendirilmesindedir.

Burada ayrıca kendini yargılamanın neden bu kadar yıkıcı olduğu da görülür.

Birçok insan eski yaraları keşfeder ve onlara yeni bir şiddetle tepki verir.

Şimdi utançlarından dolayı da utanırlar.

Şimdi koruma davranışlarını da yargılarlar.

Şimdi sadece çocuk yaralı değil, içsel yargıç da bekçiye vurur.

Bu şekilde hiçbir yönlendirme oluşmaz.

Sadece yeni bir mahkeme.

Kendini yargılamadan sorumluluk almak bu nedenle yüksek bir içsel olgunluk biçimidir.

Der ki:

Evet, korkudan hareket ettiğimi görüyorum.

Evet, nefs'imin yine eski bir stratejiyi aktif hale getirdiğini görüyorum.

Evet, yaralı bir özün konuştuğunu görüyorum.

Ve bundan ne beraat ne de mahkumiyet çıkarıyorum.

Yönlendirmeyi geri alıyorum.

Bu, mazeretten tamamen farklı bir şeydir.

Sertlikten de tamamen farklı bir şeydir.

Omurgalı huzurdur.

Ve işte bu tavır, daha sonra tüm eser için belirleyici olacaktır.

Çünkü içte olan, büyük ölçekte tekrar olur.

Toplum da kendi yaralı çocuğunu taşır.

Kolektif utanç mekânlarını.

Tarihsel yaralarını.

Telafilerini.

Büyüklük fantezilerini.

Ve orada da nefs koruma mimarileri inşa eder.

Pazarlar.

Uluslar.

Kimlikler.

Düşman imgeleri.

Kontrol sistemleri.

Zırhlar.

İçsel mekanizmayı görmemiş olan, dışsal olanı ya sadece ahlaken yargılayacak ya da naifçe güzelleştirecektir.

Ama onu bilen, nefs'in tüm matrisinin yoktan var olmadığını anlamaya başlar.

Büyütülmüş koruma yapısıdır.

Büyütülmüş korku yönetimi.

Büyütülmüş yara mimarisi.

Bu onu zararsız kılmaz.

Ama anlaşılır kılar.

Ve sadece gerçekten anlaşılan şey, salt tepkinin ötesinde dönüştürülebilir.

Bu nedenle bu içsel üçlü temiz bir şekilde konulmalıdır:

Çocuk, hassas özdür.

Nefs, onun koruma sesidir.

Şuur, yönlendirici mercidir.

Bu düzen eksik olduğunda, kaos hüküm sürer.

O zaman ya muhtaçlık ya da zırh zihniyeti yönetir.

Netleştiğinde, yeni bir içsel ölçü ortaya çıkar.

Acısız değil.

Ama kaybolmuşluk hissi olmadan.

Hatırasız değil.

Ama eski yabancı egemenlik olmadan.

Yarasız değil.

Ama yarayla özdeşleşmeden.

Böylece içsel savaştan yavaşça içsel yönlendirme oluşur.

Ve bu, olağan anlamda iyileşmeden daha fazlasıdır.

Kendi onurunun geri verilmesidir.

Çocuk artık hiç ağlamadığı için değil.

Nefs birdenbire yok olduğu için değil.

Çünkü içinde, ikisini de görebilen, tutabilen ve doğru düzene sokabilen bir şey var.

Bu şey icat edilmiş değildir.

Hep oradaydı.

Sadece çoğu zaman sesi bastırıldı.

Üzerine inşa edildi.

Unutuldu.

Şimdi sesini yeniden almaya başlıyor.

Yüksek değil.

Dramatik değil.

İç sahnedeki bir başka kahraman gibi değil.

Sessiz merkez olarak şunu söyleyebilen:

Çocuğu görüyorum.

Bekçiye teşekkür ediyorum.

Ama ben yönlendiriyorum.

Bölüm 9

Yargıç ve Tanık

Birçok insanın en içinde bir mahkeme durur.

Bir makamda değil.

Taştan bir binada değil.

Neredeyse herkesin her gün yaşadığı, ancak çok az kişinin gerçekten girdiği bir odada.

Orada durmadan dava görülür.

Suçluluk.

Değer.

Onur.

Başarısızlık.

Talep.

Gerekçe.

Her zaman net cümlelerle değil.

Çoğu zaman sadece bir ruh hali olarak.

Göğüste bir baskı olarak.

Kendine karşı sert bir bakış olarak.

Bir şeyler ters gittiğinde içten içe ürpermek olarak.

Yetmemeye dair sürekli bir sezgi olarak.

Bu mahkemede genellikle iki figür vardır.

Yargıç.

Ve Tanık.

Yargıç bilinir.

Birçok kişi ona bu ismi vermese de.

Yargılar.

Karşılaştırır.

Seni imgeler, ölçütler, talepler, vaatler üzerinden ölçer.

Der ki:

Bu çok azdı.

Bu utanç vericiydi.

Bu yanlıştı.

Bunu daha iyi bilmeliydin.

Diğerleri daha ileride.

Diğerleri daha berrak.

Diğerleri daha güçlü.

Aklın dilini kullanır, ama gücü çoğu zaman eski yaralardan gelir.

Nesnellik tonunda konuşur, ama gerçekte çoğu zaman eski bakışların sesini taşır içinde.

Ebeveynler.

Öğretmenler.

Otoriteler.

Partnerler.

Kolektif normlar.

Ya da sadece değeri başarıya bağlayan bir dünyanın yoğunlaşmış mantığı.

Yargıç nadiren sadece kişiseldir.

Aynı zamanda toplumsaldır.

Tarihseldir.

İçe çökmüş kültürdür.

Ahlaki biçimdeki matristir.

Bu nedenle çok inandırıcıdır.

Bir figür gibi görünmez.

Hakikat gibi görünür.

Onun yanında Tanık durur.

Daha sessizdir.

Çoğu zaman neredeyse fark edilmez.

Tanık yargılamaz.

Kaydeder.

Tespit eder.

Kör değildir.

Aksine.

Yargıçtan daha hassas görür.

Ama gördüğüne hemen suçlama eklemez.

Düştüğünde oradadır.

Yalan söylediğinde.

Sevdiğinde.

Kendine ihanet ettiğinde.

Kendini beğendiğinde.

Paramparça olduğunda.

Rahatlama olarak değil.

Mahkumiyet olarak değil.

Sırf görmenin saf varlığı olarak.

Çoğu insan, sanki sadece Yargıç varmış gibi yaşar.

Bu nedenle iç hayatları çok ağırdır.

Çünkü sadece yargının hüküm sürdüğü yerde, bilgi neredeyse hiç oluşamaz.

Orada sadece iki hareket vardır:

Suçluluk veya Gerekçe.

Çöküş veya İnat.

Kendinden nefret veya Kendini savunma.

İkisi de nefs'i hayatta tutar.

Çünkü nefs sadece övgüyle yaşamaz.

Aynı zamanda suçlama dramasıyla da yaşar.

Kendini aşağılama bile bir tür öz-fiksasyon biçimi olabilir.

Ben kötüyüm.

Ben suçluyum.

Ben bitmişim.

Bunda da ben merkezde kalır.

Bunda da tiyatro devam eder.

Bu nedenle Yargıç, berraklıkla aynı şey değildir.

Kendini çok katı ve temiz verdiği için hakikatten çok uzak olabilir.

Çoğu zaman ahlakı gerçeklikle karıştırır.

Biçimi anlamla.

Karşılaştırmayı bilgiyle.

Eylemi görür, ama ortaya çıktığı içsel durumu gözden kaçırır.

Hatayı görür, ama yarayı.

Sapmayı görür, ama hikayeyi.

Bu onu işe yaramaz yapmaz.

Ama tek başına yönettiğinde tehlikelidir.

Çünkü tanıksız bir iç mahkeme zalimleşir.

Ve zalimlik asla hakikat değildir.

Etkili olabilir.

Kısa vadede davranışı şekillendirebilir.

İnsanları başarıya, sertliğe, uyuma veya dışsal disipline zorlayabilir.

Ama özgür kılmaz.

Daraltır.

Panik yapar.

Sahteleştirir.

Birçok insan bu içsel sertliği olgunluk sanır.

Karakter.

Tutarlılık.

Gerçekte, her kusuru hemen suçlama olarak ele alan içselleştirilmiş bir cellat taşırlar içlerinde.

Sonuç berraklık değildir.

Sonuç gerilimdir.

Bedenlerde görülür.

Yüzlerde.

İlişkilerde.

Hataları itiraf edememede, içten parçalanmadan.

Sınır koyamama, suçlu hissetmeden.

Gerçekten sessizleşememe, çünkü içte hemen dava yeniden açılır.

İşte burada Tanık hayati önem kazanır.

Yumuşatılmış bir merci olarak değil.

"Her şey yolunda" olarak değil.

Spiritüel bir uyuşma olarak değil.

Tanık hiçbir şeyi mazur göstermez.

Hiçbir şeyi puslandırmaz.

Görür.

Ve tam da gördüğü için, hemen yargılamadan, hakikatin ortaya çıkabileceği bir mekân yaratır.

Bir eylemi sadece Yargıcın bakışı altında ele alırsan, neredeyse her zaman sorarsın:

İyi mi yoksa kötü müydüm?

Doğru mu yoksa yanlış mıydım?

Güçlü mü yoksa zayıf mıydım?

Değerli mi yoksa değersiz miydim?

Bu sorular her zaman anlamsız değildir.

Ama yeterli değildir.

Tanığın bakışı altında baktığında, soru değişir.

O zaman sorarsın:

Gerçekten ne oldu?

İçimde ne konuştu?

Neyden korkuyordum?

Neyi korumak istiyordum?

Kendimi nerede terk ettim?

Nerede berraktım?

Nerede değil?

Bu, dünya ölçeğinde bir farktır.

Çünkü şimdi anlamak başlar.

Ucuz bir mazeret olarak değil.

Hassas bir algı olarak.

Yargıç çoğu zaman suçluluk sorar.

Tanık hakikat.

Bu aynı şey değildir.

Suçluluk sabitler.

Hakikat açar.

Suçluluk kimliğe daraltır.

Sen böylesin.

Sen yanlışsın.

Sen hatasın.

Hakikat ayırt eder.

Orada bir hataydı.

Orada korkuydu.

Orada dolanmaydı.

Orada bir yaraydı.

Orada bilinçsizlikti.

Orada farklı davranma olasılığı da vardı.

Bu ayrım, özgürlüğün başlangıcıdır.

Çünkü sadece ayrılan şey düzenlenebilir.

Topluca mahkum edilen şey ya gizli kalır ya da katılaşır.

Burada Yargıç ve Tanık ilginç bir şekilde birbirine dokunur.

Olgunlaşmamış Yargıç suçlamadır.

Olgun Yargıç yozlaşmazlıktır.

Olgunlaşmamış Tanık sırf edilgenliktir.

Olgun Tanık berrak huzurdur.

En derin şuur mekânında ikisi birbirine düşer.

O zaman olağan anlamda mahkeme kalmaz.

O zaman sadizm olmadan hakikat kalır.

Küçümseme olmadan berraklık kalır.

Hiçbir şeyi güzelleştirmeyen ve yine de yok etmeyen bir görme kalır.

Asıl içsel adalet budur.

Seni mahvetmek isteyen değil.

Seni gerçekten görmek istediği için hiçbir şeyini kaçırmayan.

Bu görme biçimi nadirdir.

Çünkü çoğu insan ya Yargıç'a takılıp kalır ya da ondan kaçar.

Kimileri kendini sertçe yargılar.

Kimileri her şeyi açıklar.

Kimileri der:

Ben suçluyum.

Kimileri der:

Başka türlü yapamazdım.

İkisi de kaçış hareketi olabilir.

Tanıksız Yargıç zalimleşir.

Hakikatsiz Tanık bulanıklaşır.

Ancak onların daha derin birliği, kendini mahkum etmeye düşmeden sorumluluk denebilecek bir şeyi ortaya çıkarır.

Sorumluluk o zaman şu anlama gelmez:

Olanlar için kendimi döverim.

Şu anlama gelir:

Olanları görüyorum.

Buna yol açan şeyi içimde görüyorum.

Ve yönlendirmeyi geri alıyorum.

Bu, pişmanlıktan fazlasıdır.

İçgörüden fazlasıdır.

İçte başka bir duruştur.

Tam da orada, birçok insanın gerçek öz-karşılaşmadan neden bu kadar korktuğu da anlaşılır.

İçlerine daha derin bakarlarsa, ya kendinden nefrette batacaklarına ya da ucuz bir hoşgörüde kaybolacaklarına inanırlar.

Bu yüzden yüzeyde kalmayı tercih ederler.

Ya da spiritüel kaçış sistemleri inşa ederler.

Hakikatsiz af.

Ayrımsız kabul.

Yargısız ışık.

Kulağa hoş gelir.

Ama çoğu zaman sadece kendine gerçekten bakmamanın başka bir yoludur.

Gerçek yumuşaklık, hakikatten önce değil, ondan sonra ortaya çıkar.

Gerçek özgürlük, açıklamayla değil, içini görerek oluşur.

Bu nedenle Tanık, Yargıcın düşmanı değildir.

Ve Yargıç cellat olmak zorunda değildir.

Olgun şuurda Yargıç dönüşür.

Cezalandırma zevkini kaybeder.

Nefretsiz ölçü haline gelir.

Aşağılamasız terazi.

Sadizmsiz berraklık.

Ve Tanık, sırf tarafsızlık tehlikesini kaybeder.

Kayıtsız değil, uyanık hale gelir.

Orada yeni bir içsel düzen başlar.

O zaman bir insan şöyle diyebilir:

Evet, yalan söyledim.

Evet, korkudan hareket ettim.

Evet, nefs'imi korumak istedim.

Evet, bir maskenin arkasına saklandım.

Ve bu cümle onu artık mahvetmez.

Çünkü artık sadece Yargıç konuşmuyordur.

Tanık da oradadır.

Çünkü hakikat artık mahkumiyetle aynı şey değildir.

Bu, var olan en derin özgürleşmelerden biridir.

Bir daha asla hata yapmamak değil.

Kendi bakışın altında yıkılmadan kendini görebilmek.

Onur burada yatar.

Kusursuzlukta değil.

Kusursuz özdenetimde değil.

Kendini ya paramparça etmeden ya da mazur göstermeden hakikate katlanma yeteneğinde.

Ve işte tam buradan itibaren daha sonra başka bir imge anlaşılır hale gelecektir.

Terazinin imgesi.

Sadece içsel anlamda değil.

Metafizik anlamda da.

Çünkü bir gün soru artık sadece şu olmayacak:

Ne yaptın?

Şu olacak:

Bunu yaparken kim olduğuna inanıyordun?

Orada içsel mahkeme daha büyük bir derinliğe götürülecektir.

Bunun için henüz çok erken.

İnsan önce kendi içinde Yargıç ve Tanık'ı ayırt etmeyi ve birliğe getirmeyi öğrenmelidir.

Çünkü bu olmadığı sürece, hakikat hakkındaki her yüksek söylem, yeni maskeler için sadece güzel malzeme olarak kalır.

İçsel mahkeme suçlamadan berraklığa olgunlaşana kadar, terazi daha derin anlamında kendini gösteremez.

O zamana kadar şu geçerlidir:

Yargıç fark edilmeden hüküm sürmemelidir.

Tanık uykuda kalmamalıdır.

Ve sen kendinde söylenen yargıyla karıştırmamalısın kendini.

Çünkü sen ne suçlama ne de savunmasın.

Hata da değilsin.

Suçlunun rolü değilsin.

Saf olanın rolü değilsin.

Yargının mümkün olduğu mekânsın.

Ve ancak bu mekân bilinçli hale geldiğinde, hakikat bir kılıç gibi etki etmekten vazgeçip ışık gibi düşmeye başlayabilir.

Bölüm 10

İçgörü, Bilgi ve Sahte Aydınlanma

İnsanı neredeyse hiç değiştirmeyen bir anlama vardır.

Ve bir de, ondan sonra insanın aynı kalmadığı bir anlama.

İkisi de gündelik hayatta çoğu zaman aynı adı taşır.

Derim ki:

Anladım.

Ama içgörü ile bilgi arasında bir uçurum vardır.

İçgörü, aklın bir yapıyı kavradığı andır.

Bir bağlantıyı görür.

Bir örüntüyü tanır.

Der ki:

Ha şöyle.

Demek böyle işliyor.

Demek böyle bağlantılı.

Bu hiçbir şey değildir.

Aksine.

İçgörü değerlidir.

O olmadan çoğu şey sis olarak kalırdı.

Düzenler.

Adlandırır.

Belirsiz olanı daha net olandan ayırır.

İlk kapı olabilir.

Ama henüz evin içinden geçen yol değildir.

Bir insan maske taktığını anlayabilir ve yine de onunla tamamen özdeşleşmiş kalabilir.

Şu cümleyi söyleyebilir:

Ben nefs'im değilim.

Ve aynı nefeste bu cümleyi sadece nefs söyler.

Tüm kavramları bilebilir.

Şuur.

Huzur.

Travma.

Örüntü.

Yansıtma.

Bırakma.

Ve yine de içsel düzeni öncekiyle aynı kalır.

Aynı tepkiyi verir.

Aynı şekilde savunur.

Aynı şekilde karşılaştırır.

Aynı şekilde anlam açlığı çeker.

Sadece dil inceltilmiştir.

Bu, bilgi olmadan içgörüdür.

Bilgi farklıdır.

Bilgi sadece düşüncede olmaz.

Şuurun duruşunda olur.

Sadece bir cümle netleşmez.

Bakılan yer değişir.

Bir insan yüz kere duyabilir:

Sen düşüncelerin değilsin.

Bu içgörüdür.

Ama tek bir sessiz anda, bir düşüncenin yükseldiğini görmesi ve onunla düşünce arasında bir mekân olduğunu ilk kez gerçekten deneyimlemesi olabilir.

O zaman artık sadece doğru bir cümle değildir.

O zaman gerçeklik haline gelmiştir.

Bu anlama biçiminin ağırlığı vardır.

Bedenine işler.

Nefese.

Zaman algısına.

Bir kelimenin nasıl vurduğuna.

Bir bakışın nasıl indiğine.

Bir korkunun nasıl ortaya çıkıp da yine de tamamen benliğin adını taşıyamadığına.

Bilgi sadece haritayı değiştirmez.

Ayaklarının altındaki zemini değiştirir.

Bu, bu kadar çok insanın içgörüyle dolu ama dönüşüm olmadan yaşamasının nedenidir.

Kelime dağarcığını değiştirdiler.

Mekânı değil.

Kendileri hakkında farklı konuşurlar.

Ama kendilerine karşı farklı durmazlar.

Maske kelimesini bilirler.

Ama maskelerinin konuştuğu anı görmezler.

Nefs kelimesini bilirler.

Ama nefs'in tam bu kavramı kendini yükseltmek için kullandığını fark etmezler.

Şuur kelimesini bilirler.

Ama şuur hakkında düşünmeyi şuurun kendisiyle karıştırırlar.

İşte büyük tehlike burada başlar.

Cahillikte değil.

Cahillik çoğu zaman kabadır, ama dürüsttür.

Uyuyan insan uyur.

En tehlikeli aşama, nefs'in uyanışı oynamaya başladığı yerde başlar.

Çünkü nefs öğrenebilir.

Hangi kelimelerin etki yaptığını çabucak fark eder.

Hangi tavırların derinliği taklit ettiğini.

Hangi ses tonunun berraklık gibi geldiğini.

Şuurun dilini devralabilir, kendi yerini boşaltmadan.

O zaman şunu söylemez:

Kazanmak istiyorum.

Şimdi der ki:

Hakikatimin içindeyim.

Artık şunu söylemez:

Daha iyiyim.

Şimdi der ki:

Sadece daha bilinçliyim.

Artık şunu söylemez:

Kontrol istiyorum.

Şimdi der ki:

Sadece enerjimi koruyorum.

Artık şunu söylemez:

Eleştiriye dayanamam.

Şimdi der ki:

Bu titreşim bana uymuyor.

Böylece kaba nefs'ten spiritüel nefs oluşur.

Açık dramadan ince üstünlük.

Doğrudan hırstan ince büyüklük hastalığı.

Ve tam da bu nedenle sahte aydınlanma, çiğ bencillikten daha tehlikelidir.

Kaba narsistin fark edilmesi daha kolaydır.

Spiritüel narsist, maskesini ışıkla karıştırır.

Gerçekten daha ileride olduğuna inanır.

Daha saf.

Daha uyanık.

Derinlik o zaman hakikatle değil, üslupla oluşur.

Yavaş dil.

Seçilmiş kavramlar.

Öğrenilmiş sessizlik.

Küratörlü şefkat.

Kültürlü mesafe.

Ve tüm bunların altında yine aynı eski hareket çalışır:

Ben.

Benim.

Benim imgem.

Benim rolüm.

Benim ayrıcalığım.

Burada bu eser sert olmalıdır.

Acımasız değil.

Ama berrak.

Sürekli şuurdan konuşan biri, bu nedenle bilinçli değildir.

Nefs hakkında çok şey bilen biri, bu nedenle onu çözmüş değildir.

Her durumda doğru spiritüel formülasyonu bulan biri, bu nedenle hakikat içinde yaşamıyordur.

Yıllarca meditasyon yapıp sadece nefs'ini incelten insanlar vardır.

Yıllarca okuyup sadece kelime dağarcığını keskinleştiren.

Yıllarca analiz yapıp sadece kendini aldatmayı daha sistematik hale getiren.

İfadelerinde daha sakinleşirler.

Ama daha özgür değil.

Açıklamada daha yetenekli hale gelirler.

Ama görmede daha doğru değil.

Daha saldırılamaz hale gelirler.

Ama daha şeffaf değil.

Bu bir nadirlik değildir.

Neredeyse bir yasadır.

Çünkü bir insanın gerçekten içini görmediği her şey, nefs tarafından sahiplenilir.

Maneviyat da.

Hakikat da.

Alçakgönüllülük de.

Kusurluluğu itiraf etmek bile hâlâ rol olabilir.

Bir insan "gölge çalışmasını" kimliğe dönüştürebilir.

Kırılganlığını sahneleyebilir.

Yanılabilirliğini sergileyebilir.

"Benim de konularım var"ı o kadar kültürlü bir şekilde önünde taşıyabilir ki, bundan da yine sadece anlam oluşur.

Nefs seçici değildir.

Altını da yer, külü de.

Üstünlüğü de, alçakgönüllülüğü de.

Sertliği de, yumuşaklığı da.

Onun için önemli olan tek şey kalmasıdır.

Bu nedenle soru şu değildir:

Hangi kavramları kullanıyorum?

Şu da değil:

Kendimle ilgili hangi imgeye sahibim?

Şudur:

Şu anda kim konuşuyor?

Kim yönlendiriyor?

Kim burada bir şeyi güvence altına almak istiyor?

Bu soru dürüstçe sorulduğunda, yanılsama titremeye başlar.

Hemen özgür olunacağı için değil.

Oyun görünür hale geldiği için.

Birçok insan bu görünürlüğü istemez.

Güzel içgörüleri tercih ederler.

İyi cümleler.

Aydınlık kavramlar.

Kendi tiyatrolarının içinden geçmek istemezler.

Çünkü orada sadece berraklık beklemez.

Orada aynı zamanda gerçekçilik de bekler.

Belki de yıllarca sadece kendi imgeni beslediğine dair gerçekçilik.

Olgunluk dediğin şeyin çoğu zaman sadece korku kaçınması olduğu.

Hakikat dediğin şeyin çoğu zaman sadece savunma olduğu.

Maneviyat dediğin şeyin çoğu zaman sadece daha zarif bir öz-koruma biçimi olduğu.

Bu gerçekçilik acı vericidir.

Ama değerlidir.

Çünkü yolun sonu değildir.

Genellikle onun ilk gerçek başlangıcıdır.

Öncesinde içgörüler toplanır.

Sonrasında bilgi mümkün olmaya başlar.

Çünkü bilginin bir bedeli vardır.

İmgeye mal olur.

Role.

Zaten varmış olma güvenliğine.

Kendini doğru tarafta sanmanın tatminine.

Bunu kaybetmek istemeyen, içgörü aleminde kalır.

Orada harika yaşanabilir.

Eğitimli.

Düşünceli.

Dile hakim.

Hatta etkileyici.

Ama içten çoğu zaman dokunulmamış kalınır.

Bilgi ise daha sade ve daha köklü kılar.

Daha az dekora ihtiyaç duyar.

Daha az iddiaya.

Daha az kendini göstermeye.

Çünkü gerçekten gören, kendini gösterme ihtiyacını daha az duyar.

Yok olmak istediği için değil.

Hakikat yeterli olduğu için.

Bunun için basit bir test vardır.

Nihai değil.

Ama açıklayıcıdır.

Önce kendin hakkında ne düşündüğünü sorma.

Sor:

Haklı çıkamadığımda içimde ne oluyor?

Eleştirildiğimde?

Göz ardı edildiğimde?

Beklediğimde?

Kaybettiğimde?

Rolüm onaylanmadığında?

Spiritüel, entelektüel veya ahlaki öz-yorumum birden taşımadığında?

Orada, kimin yönlendirdiği, ince kavramlardan genellikle daha hızlı gösterir.

Orada, içgörünün çoktan bilgi haline gelip gelmediği görünür hale gelir.

Çünkü bilgi, her şeyden önce bir insanın hakikat hakkında ne kadar güzel konuştuğuyla anlaşılmaz.

Maskesi beslenmediğinde nasıl davrandığıyla anlaşılır.

O zaman hâlâ mekân kalıyor mu?

Hâlâ huzur kalıyor mu?

Hâlâ görme yeteneği kalıyor mu?

Yoksa hemen eski tiyatro mu başlıyor?

Atlaması ayıp değil.

Ayıp olan, onu görmek istememek olurdu.

Bu nedenle acımasız dürüstlük, spiritüel nefs'e karşı birkaç etkili panzehirden biridir.

Kendine karşı acımasızlık değil.

Yozlaşmaz iç bakış anlamında acımasız dürüstlük.

Şu anda gerçekten sessiz miyim?

Yoksa sessizliği mi oynuyorum?

Şu anda gerçekten açık mıyım?

Yoksa sadece açık olarak mı görünmek istiyorum?

Hakikat mi istiyorum?

Yoksa kendimle ilgili imgenin doğru kalmasını mı?

Görmek mi istiyorum?

Yoksa onaylanmak mı?

Bu sorular hoş değildir.

Ama temizler.

Nefs'in fark edilmeden kendini ışıkla süsleme olasılığını ortadan kaldırırlar.

Ve ancak orada, içgörüden yavaşça bilgi oluşur.

Bir kahramanlık hikayesi olarak değil.

Nihai bir durum olarak değil.

Gözlemcinin rolden daha gerçek hale geldiği bir yere sürekli geri dönüş olarak.

Bu zafer dolu bir süreç değildir.

Alçaltır.

Aşağılama anlamında değil.

Orijinal anlamında:

İnsanı yine yere yakın kılar.

Yine gerçek.

Kendi figürünün parlaklığına daha az ilgili.

Bilginin bu nedenle çoğu zaman büyü bozucu bir yanı vardır.

Yanlış ışığı alır.

Ama tam da bu sayede kalan ışık gerçek olur.

Sessiz.

Gösterişsiz.

Sergilenemez.

Kendini kanıtlamak zorunda değildir.

Oradadır.

Tıpkı gürültü kısa süreliğine kesildiğinde bir mekânın orada olması gibi.

Bu nedenle bu bölüm burada durmalıdır.

Çünkü aksi takdirde sonraki her şey nefs tarafından ele geçirilebilir.

Sistem eleştirisi nefs'i besleyebilir.

Maneviyat nefs'i besleyebilir.

Öz-analiz nefs'i besleyebilir.

Alçakgönüllülük bile nefs'i besleyebilir.

Eğer önceden hakikat hakkındaki bilginin henüz hakikat olmadığı netleşmezse, tüm eser sadece yeni maskeler için hammadde olur.

O zaman biri bu kitabı okur ve kendini üstün hisseder.

Diğeri onaylanmış.

Üçüncüsü özellikle derin.

Dördüncüsü istisna olarak.

O zaman eser hiçbir şey açmamıştır.

Sadece yem sağlamıştır.

Bu nedenle basit, sert bir kural geçerlidir:

Bu kitapta anladığın her şey, bir noktada sende deneyimlenebilir hale gelmelidir, aksi takdirde nefs'in deposu olarak kalır.

Ve sende gerçekten deneyimlenebilir hale gelen her şeyin daha az iddiaya ihtiyacı vardır.

Daha az poza.

Daha az gürültüye.

Orada bilgi başlar.

Doğru cümlelere sahip olmakta değil.

Yanlış kesinliklerin kaybında.

Ben'in taçlandırılmasında değil.

Onun merkezi konumunun ilk gerçek sarsıntısında.

Orada daha sessizleşir.

Ve daha doğru olur.

Bölüm 11

Boşluk

Bir insanın "hayatı" dediği şeyin çoğu, zar zor fark ettiği bir hızda gerçekleşir.

Bir kelime düşer.

Bir bakış vurur.

Bir ses duyulur.

Ekranda bir isim belirir.

Ve çoktan bir şey hareketlenmiştir.

Karında gerilim.

Yüzde ateş.

Göğüste baskı.

Düşünce.

Karşı düşünce.

Gerekçe.

Savunma.

Özlem.

Geri çekilme.

Çoğu kişi bu zinciri kaçınılmaz sanır.

Uyarıcı ve tepki onlara tek bir süreç gibi gelir.

Neredeyse doğa yasası gibi.

Neredeyse kader gibi.

O bunu söyledi, ben de sinirlendim.

O bana böyle baktı, ben de utandım.

Bu oldu, ben de böyle hareket etmek zorundaydım.

Ama uyarıcı ile tepki arasında küçük olan ve yine de tüm bir hayata karar verebilecek bir şey vardır.

Bir boşluk.

Her zaman büyük değil.

Başlangıçta çoğu zaman neredeyse fark edilmez.

Bazen sadece bir nefes.

Sıradan bir açıklık.

İnsanın, içinde tetiklenen şeyle henüz tamamen kaynaşmadığı bir ara alan.

Bu boşluk bir teori değildir.

Ahlaki bir talep de değildir.

Şuurun işleyiş yeridir.

İnsan onu bilmediği sürece, otomatik pilotta yaşar.

O zaman her şeyden önce bir tepki varlığıdır.

Kendini belki özgür sanır, ama gerçekte eski örüntüler tarafından yönlendirilir.

Yaralanmalar tarafından.

Rütbe refleksleri tarafından.

Beden alarmları tarafından.

Nefs'inin hikayeleri tarafından.

O zaman çoğu şeye "ben" der, oysa gerçekte sadece tetikleyici ve takip refleksinden oluşan alışılmış bir zincirdir.

Bu her yerde görülür.

Konuşmalarda.

İlişkilerde.

Politikada.

Sosyal medyada.

Ailelerde.

Bir cümle düşer ve hemen hazır bir tepki öne fırlar.

Savunma.

Öfke.

Alay.

Sessizlik.

Saldırı.

Geri çekilme.

İnsan kötü olduğu için değil.

Boşluk yaşanmadığı için.

Şuurun yönlendirebileceği yerde, hâlâ alışkanlık oturur.

Bu alışkanlık güçlüdür, çünkü eskidir.

Beden onu öğrenmiştir.

Sinir sistemi.

Yaralı çocuk.

Koruyucu nefs.

İçindeki her şey, tehlike sezildiğinde hızlı olmak üzere eğitilmiştir.

Ve tehlike sadece bıçak, düşüş veya ateş anlamına gelmez.

İnsan için tehlike çoğu zaman şu anlama da gelir:

Görülmemek.

Utandırılmak.

Reddedilmek.

Rütbe kaybetmek.

Kontrolü kaybetmek.

Çok fazla hissetmek zorunda kalmak.

Bu nedenle insanlar kelimelere, gerçek bedensel tehditlerden çoğu zaman daha şiddetli tepki verirler.

Çünkü kelimeler, anlam ve hayatta kalmanın henüz birbirinden temiz bir şekilde ayrılmadığı o eski mekânlara doğrudan düşer.

Bu nedenle boşluk, sessiz saatler için bir lüks değildir.

Her gerçek özgürlüğün kalbidir.

Her şeyi yapabilme özgürlüğü değil.

Ortaya çıkan her dürtüyle hemen özdeş olmak zorunda kalmama özgürlüğü.

İşte bu boşlukta, şuur olmadan imkansız olan bir şey olabilir:

Hemen teslim olmadan algı.

Öfke hissedersin.

Ama sen sadece öfke değilsin.

Korku hissedersin.

Ama ona hemen liderliği vermek zorunda değilsin.

Kendini savunma eski refleksini hissedersin.

Ve aynı zamanda, bu refleksin yeni yükseldiğini fark ettiğin başka bir yer var.

İşte boşluk budur.

Dürtünün sonu değil.

Onun bastırılması değil.

Eylemden önce görünür hale gelmesi.

Burada, bilinçlilik hakkındaki birçok kavramın ne kadar yanlış olduğu gösterir.

Bilinçlilik, artık hiç dürtüye sahip olmamak demek değildir.

Artık asla tetiklenmemek.

Acısız veya zedelenmez olmak.

Bilinçlilik ilk başta sadece şu anlama gelir:

Dürtünün artık hemen hükümdar olmadığı bir mekân oluşmuştur.

Bu kadar.

Ve bu çok büyük bir şeydir.

Çünkü bu mekânda, refleksin yerine yanıt geçebilir.

Her zaman değil.

Mükemmel değil.

Kahramanca değil.

Ama gerçek.

Bu boşluğu ilk kez gerçekten fark eden insan, aynı anda hem gerçekçi hem de özgürleştirici bir şey keşfeder.

Gerçekçi olan:

Şimdiye kadar ne kadar sık sadece tepki verdiği, hiç eylemediği.

Sözde iradesinin çoğu zaman sadece eski bir otomatizmin son katmanı olduğu.

Öfkesinin çoğu zaman sadece yaralı rütbe olduğu.

Cömertliğinin çoğu zaman sadece onaylanma ihtiyacı olduğu.

Başkalarına karşı sertliğinin çoğu zaman yer değiştirmiş içsel bir yargı olduğu.

Maneviyatının çoğu zaman rafine edilmiş bir kaçış olduğu.

Özgürleştirici olan:

Böyle kalmak zorunda değildir.

Çünkü boşluk bir kez tanındığında, büyüyebilir.

Zorla değil.

Yeni bir performans programıyla değil.

Hatırlama yoluyla.

En derin anlamda pratik yaparak.

Spor salonundaki gibi bir antrenman değil.

Eylemden önce görülen yere sürekli dönüp bakmak.

Bu pratik gösterişsizdir.

Parlak bir yanı yoktur.

Aura üretmez.

Kimseyi otomatik olarak derin yapmaz.

Birçoklarına büyük ideallerden daha zor gelen bir şey talep eder:

Bir an için hiçbir şey yapmamak.

Eylemsizlik kendi başına kutsal olduğu için değil.

Yeni bir şey ortaya çıkacaksa, eski refleksin hemen uygulanması kesintiye uğratılmalıdır.

Bu kesinti küçücük olabilir.

Bir nefes.

İçsel bir geri adım.

İlk dürtüyle hemen gitmemek.

Ama bu küçüklükte, bazı dışsal devrimlerden daha büyük bir güç vardır.

Çünkü nefs'in tüm büyük sistemleri, insanların boşluklarını kaybetmeleriyle yaşar.

Reklam boşluk istemez.

Refleks ister.

Politik propaganda boşluk istemez.

Refleks ister.

Algoritmalar refleksle yaşar.

Öfke kültürleri refleksle yaşar.

Pazar, hemen tıklayan, hemen satın alan, hemen nefret eden, hemen alkışlayan, hemen tepki veren insanı sever.

Boşluk bu nedenle sadece kişisel bir teknik değildir.

Matrise karşı bir iç direniş biçimidir.

Boşluk büyüdüğünde, manipülasyon zorlaşır.

Boşluk büyüdüğünde, nefs hız kaybeder.

Boşluk büyüdüğünde, hakikat kendini duyurmak için yeniden zaman kazanır.

Onun politik, psikolojik ve spiritüel anlamı aynı anda burada yatar.

Boşluk, özgürlüğün en küçük mekânıdır.

Ve tam da bu nedenle nefs tarafından çok az takdir edilir.

Nefs hızı sever.

Sadece dışarıda değil.

İçeride de.

Hemen açıklamak, hemen yargılamak, hemen sonuçlandırmak, hemen pozisyon almak ister.

Çünkü hız ona güç verir.

Tepki ne kadar hızlıysa, şuurun sahneye çıkma şansı o kadar azdır.

Bu nedenle acele, sadece modern dünyanın bir organizasyon sorunu değildir.

Ontolojik bir silahtır.

Asla durmayan, asla duraklamayan, ilk dürtüyü asla fark etmeyen bir insan, kontrol edilebilir kalır.

Dışarıdan.

Ve içeriden.

Boşluk bunun tam tersidir.

Hayattan bir geri çekilme değildir.

Hayatın sadece olmadığı, aynı zamanda yanıtlanabildiği bir yerin geri kazanılmasıdır.

Bu çok temiz anlaşılmalıdır.

Yanıt, kendi başına yavaşlıkla aynı şey değildir.

Boşluktan net, hızlı bir adımın geldiği durumlar vardır.

Bir hayır.

Bir uzaklaşma.

Bir durma.

Bir eylem.

Şuur tembel değildir.

Ama körü körüne hızlandırılmış da değildir.

Hareket etmeden önce görür.

Ve tam da bu nedenle, sadece refleksif olarak ateş eden nefs'ten çoğu zaman daha hassas ve daha güçlü eyleyebilir.

Bastırma ve yönlendirme arasındaki fark da burada başlar.

Birçok insan boşluğu duyar ve hemen ondan yeni bir kontrol programı yapar.

Öfkelerini bastırırlar.

Korkularını.

Hüzünlerini.

Yapay olarak sakinleşirler.

Kontrollü.

Soğukkanlı.

Ama bu soğukkanlılık sadece demir bir kapaktır.

Şuur değildir.

Boşluk, dürtünün örtülmesi değildir.

Onun, hemen tüm evi devralmadan görünür hale gelmesidir.

Bu ince ama çok önemli bir farktır.

Bir insan dıştan sakin olabilir ve içten tamamen refleks tarafından yönetiliyor olabilir.

Ve bir başkası içten güçlü dalgalar hissedebilir ve yine de boşluktan yönlendirebilir.

Yönlendirme, dalgasızlık anlamına gelmez.

Özdeşleşmeme anlamına gelir.

Tam da boşlukta, evde son sözü kimin aldığı gösterir.

Çocuk mu?

Bekçi mi?

Hayvan mı?

Yaralı imge mi?

Yoksa şuur mu?

Soyut bir fikir olarak değil.

Tam bu somut anda.

Şimdi.

Burada.

Birisi seni küçümsediğinde.

Göz ardı edildiğinde.

Eski utanç yükseldiğinde.

Arzun yandığında.

Birisi gururunu incittiğinde.

Bir bakış seni küçülttüğünde.

Bir şeyi kaybedebileceğinde.

İşte orada boşluktur.

Ya da yokluğu.

Ve orada, senden nasıl bir hayat inşa edileceğine karar verilir.

Çünkü tek bir refleks küçük görünebilir.

Ama binlerce sınanmamış refleks bir karakter oluşturur.

Ve milyonlarca sınanmamış refleks bir toplum oluşturur.

Boşluk bu nedenle bu eserin bir yan konusu değildir.

Ontoloji ve etik arasındaki eklem noktasıdır.

Psike ve politika arasında.

İçsel hapishane ve dışsal matris arasında.

Gözlemin pratik hale geldiği yerdir.

Daha önce kavram gibi gelen şeyin eyleme geçtiği yer.

Çünkü eğer gerçeklik gözleme bağlıysa, o zaman soru sadece ne düşündüğün değildir.

Eylemeden önce hangi yerden gözlemlediğindir.

Boşluk, bu yerin tohum halidir.

Henüz şuurun tamamı değildir.

Ama onun kapısıdır.

Hayattaki birçok kapı büyük, gürültülü, şatafatlıdır.

Bu kapı küçüktür.

Sessiz.

Neredeyse göze çarpmaz.

Ve tam da bu nedenle çoğu zaman gözden kaçar.

Ama gerçekte şöyle denebilir:

Bir insanın tüm kaderi, bu küçük açıklıkta yaşamayı öğrenip öğrenmediğine bağlıdır.

Mükemmel bir şekilde bile değil.

Sadece dürüstçe.

Sadece tekrar tekrar.

Çünkü ondan sonraki her şey büyür.

Maskeyi görme yeteneği.

İçsel yargıca hemen inanmama yeteneği.

Nefs'i koruma işlevinde tanıma, ona liderliği bırakmama yeteneği.

Daha sonra parayı, gücü, medyayı ve kolektif tepkileri artık sadece doğa olarak almama yeteneği.

Her şey burada başlar.

Seni vuran şeyle ondan ne yaptığın arasında demir bir zorunluluk olmak zorunda olmadığı sıradan mucizede.

Aksine bir mekân.

Ve bu mekânda hakikat, ilk kez sadece tepki olmayan bir ses kazanabilir.

Bu boşluğu bilen henüz özgür değildir.

Ama artık tamamen hapsolmuş da değildir.

Ve bu genellikle gerçek başlangıçtır.

Bölüm 12

Ruhun Konutu

Çoğu insan, asla gerçekten girmediği bir mekânda yaşar.

İçinde düşünürler.

İçinde uyurlar.

İçinde acı çekerler.

İçinde hayal kurarlar.

Bir köşeden diğerine koşarlar.

Ama onu hiç sessizce incelememişlerdir.

Bu mekâna iç mekân diyorum.

Ruhun konutu.

Teknik anlamda değil.

Bir makine olarak değil.

Düğmeler ve kollardan oluşan soğuk bir sistem olarak değil.

Yaşanabilir bir mekân olarak.

İçsel bir mimari olarak.

Orada mobilyalar durur.

Ahşaptan değil.

Cümlelerden.

Hatıralardan.

Tavırlardan.

Dünyaya işlemiş bakışlardan.

Duvarlarda resimler asılıdır.

Kim olduğun.

Ne kadar değerli olduğun.

Neyden korunman gerektiği.

Sevginin ne olduğu.

Başarının ne olduğu.

Utançın ne anlama geldiği.

Kendine neyi izin verebileceğin.

Asla neyin olmaması gerektiği.

Ve belirleyici olan şudur:

Bu mobilyaların büyük bir kısmı sana ait değildir.

Onları devraldın.

Ebeveynlerden.

Okuldan.

Muhitten.

Para mantığından.

Yaralanmadan.

Sürü düzeninden.

Pazardan.

Zamanın ruhundan.

Bu konuta özgür bir mimar olarak taşınmadın.

İçine konuldun.

Bazı şeyler, sen bilinçli düşünebilmeden önce zaten oradaydı.

"Güçlü ol" adında eski bir koltuk.

"Kullanışlı ol" adında bir dolap.

"Yetmelisin" adında bir ayna.

"Bunu göstermesen iyi olur" adında karanlık bir koridor.

"Önce hak ettiğinde dinlen" adında dar bir yatak.

İşte içsel mimari böyle oluşur.

Soyut bir psikoloji olarak değil.

Yaşanmış bir mekân olarak.

Bir insan dıştan güzel bir evde yaşayabilir ve içten, neredeyse hiç hareket edecek yerin kalmadığı, aşırı dolu, kötü havalandırılmış bir odada yaşayabilir.

O zaman gerçek mobilyalara takılmaz.

Eski inançlara takılır.

Uzun zamandır zemin yapısı haline gelmiş cümlelere.

Yarı karanlıkta asılı duran ve fark edilmeden her algıyı renklendiren resimlere.

Bazı ruh konutları aşırı doludur.

Her şey hâlâ oradadır.

Her incinme.

Her ölçüt.

Her emir.

Her utanç.

Hiçbir şey gerçekten sınanmadı.

Hiçbir şey boşaltılmadı.

Hiçbir şey vedalaşmadı.

O zaman iç, nesiller boyu kutularını boşalttığı bir çatı katı gibidir.

Doludur.

Ama yaşanmamıştır.

Diğer konutlar düzenli ve aydınlık görünür.

Ama düzen aldatıcıdır.

Orada hiçbir şey kendiliğinden büyümemiştir.

Her şey, içsel bir kontrolör asla rahat vermediği için cilalanmış halde yerinde durur.

Bu da özgürlük değildir.

Sadece daha iyi organize edilmiş bir yabancı egemenliktir.

Yine başkaları, içine sürekli yeni şeyler taşınan bir konutta yaşar.

Yeni bir kavram.

Yeni bir öğreti.

Yeni bir kitap.

Yeni bir kendilik imgesi.

Yeni bir iyileşme sistemi.

Yeni bir üslup.

Ama hiçbir şey gerçekten bütünleşmez.

Konut daha net değil, sadece daha doludur.

Bugünün dünyası tam da bunu teşvik eder.

İç mekâna durmadan malzeme sağlar.

İmgeler.

Öfkeler.

Tavsiyeler.

Karşılaştırmalar.

Korkular.

Özlem malları.

Kimlik teklifleri.

Dijital akış durmaz.

Ve birçok insan iç mekânını hiç mekân olarak tanımadığı için, tüm bu yabancı nesneleri kendi düşünceleri sanır.

Bu, günümüzün en derin yanılgılarından biridir.

İçinde beliren her düşünce senin düşüncen değildir.

Her değerlendirme senin değildir.

Her korku senin özünden gelmez.

Her özlem asıl değildir.

İçindeki birçok şey, taşınmış yabancı düzendir.

Bu, senin suçsuz ve edilgen olduğun anlamına gelmez.

Sadece şu anlama gelir:

Sınama olmadan iç mekân sömürgeleştirilmiş kalır.

Ve sömürgeleştirilmiş bir iç, özgürlüğü taşıyamaz.

Bu nedenle ruhun konutu bir kez gerçekten girilmelidir.

Sadece bir fikir olarak değil.

Ciddi bir süreç olarak.

Bir insan kendine sormalıdır:

Burada aslında ne var?

Burada gece gündüz hangi cümleler akıyor?

Bu odalarda hangi resimler asılı?

Hangi mobilyaları yıllardır taşıyorum, oysa hiçbir zaman özüme uymadılar?

Kendimden bahsettiğimde ses tonumda hangi sesler yankılanıyor?

İçimdeki hangi odalara asla girmiyorum?

Işık nerede?

Sadece alışılmış yarı karanlık nerede?

Bu sorular dekoratif değildir.

Bir insanın içten kendine daha fazla yabancılaşıp yabancılaşmadığına veya yavaş yavaş kendini yaşamaya başlayıp başlamadığına karar verirler.

Çünkü birçokları içini yaşamaz.

Onlar içleri tarafından yaşanır.

Bu bir farktır.

Konutu tarafından yaşananın yönlendirmesi yoktur.

Ruh halleri tarafından odalarda kovalanır.

Eski kokular tarafından.

Kapıların ardındaki sesler tarafından.

Sürekli takıldığı mobilyalar tarafından.

Onu yoran yolları bilir.

Ama planı değil.

Nerede acıdığını bilir.

Ama neden orada hep aynı darlığın hüküm sürdüğünü bilmez.

Bilinçlilik bu imgede basit ama amansız bir hareketle başlar: durmak.

Etrafa bakmak.

Adlandırmak.

Hemen yeniden dekore etmek değil.

Hemen onarmak değil.

Her köşeden hemen bir proje yapmak değil.

Önce sadece görmek.

Bu dolap bana ait değil.

Bu duvar yabancı yargılarla dolu.

Bu ayna çarpıtıyor.

Koridordaki bu cümle eski ve hâlâ bir başkasının sesini taşıyor.

Orada yıllardır utancın servis edildiği bir masa var.

Orada, içindeki hüznü yaşamak istemediğim için kilitlediğim bir oda var.

Orada, koruyucu nefs kapının önünde devriye gezerken içteki çocuğun hâlâ oturduğu bir köşe var.

Orada rollerimin bir galerisi var.

Orada içsel yargıcın çalışma odası var.

Orada nefs'in eski şarkılarını çaldığı bir telsiz var.

İç mekân zararsız bir imge değildir.

İnsanın sadece "düşünceleri olduğunu" görünür kılar.

Yapılarda yaşar.

Düzenlemelerde.

Erişimlerde ve yasaklarda.

Açık alanlarda ve kilitli odalarda.

Ve her konut gibi, bu mekân onun davranışını şekillendirir.

Sadece tek bir dar çıkışı bilen, hep oradan geçmek ister.

Karanlık bir odaya asla girmeyen, içinde yatan şey tarafından yine de yönetilir.

Sadece ağır ve yabancı mobilyaları bilen, bir noktada ağırlığı doğa sanır.

Burada ayrıca, boşluğun birçok insan için neden bu kadar dayanılmaz olduğu da anlaşılır.

Dış gürültü azaldığında, ilk kez konutlarının aslında ne kadar dolu olduğunu fark ederler.

Orada hâlâ kaç sesin konuştuğunu.

Kaç yabancı cismin hâlâ durduğunu.

Ne kadar az alanın gerçekten özgür olduğunu.

Bu nedenle birçokları sessizlikten kaçar.

Sessizlik boş olduğu için değil.

Çünkü onun içinde gerçek aşırı doluluk görünür hale gelir.

Burada, salt düzenlemeden daha radikal bir harekete ihtiyaç vardır.

Bir süre için şu veya bu mobilyayı yerinden oynatmak yeterli değildir.

Boşluğa ihtiyaç vardır.

Romantik bir beyaz alan fantezisi olarak değil.

Çileci bir poz olarak değil.

Gerçek bir özgürlük alanı olarak.

Bazı şeyler dışarı çıkmalıdır.

Tartışılmamalı.

Daha güzel kumaşa sarılmamalı.

Yeni bir isim verilmemeli.

Dışarı.

Seni on yıllardır küçülten bir cümle, onu spiritüel bir şekilde formüle ettiğin için daha doğru olmaz.

Yabancı bir ölçüt, onu daha rafine bir şekilde gerekçelendirdiğin için daha iyi olmaz.

Eski bir içsel mobilya yığını, önünde tütsü çubukları yaktığın için daha hafif olmaz.

İç mekân doğruluk talep eder.

Ve doğruluk, her türlü estetikten çok daha sade ve çok daha serttir.

Bu işe yaramaz.

Bu doğru değil.

Bu sadece miras alınmış korku.

Bu sadece benim sesimdeki pazar mantığı.

Bu sadece koruyucu nefs'im yeni dekorasyonda.

Bu gitmeli.

Ancak o zaman mekân oluşur.

Ve mekân önemsiz bir şey değildir.

İçsel mekânın olmadığı yerde, net bir yönlendirme de olamaz.

O zaman sadece dürtüler eski mobilyalara çarpar.

O zaman her yeni bilgi, hemen var olan yabancı düzenlerin arasına sıkıştırılır.

O zaman hakikat bile eski evde sadece bir sonraki dekorasyon olur.

Bu nedenle boşluk çok değerlidir.

Kendi başına bir amaç olarak değil.

Çünkü sadece tamamen doldurulmamış bir mekânda, Kendine ait bir şey hiçbir zaman biçim alamaz.

İnsandaki en Kendine ait şey, fikir değildir.

Üslup değil.

Rol değil.

İnançlarının toplamı değil.

Şuurdan hareketle bu mekânda neyin kalması gerektiğini seçme olasılığıdır.

İşte gerçek mimari burada başlar.

Kendini ifade olarak tasarım değil.

Hakikate göre düzen.

Hangi düşünceler berraklığı besler?

Hangi imgeler açar?

Hangi cümleler onur taşır?

Hangi hatıralar daha fazla egemenlik kurmadan kalabilir?

Hangi disiplin biçimleri gerçektir?

Hangileri sadece üniformalı korkudur?

Hangi sessizlik canlıdır?

Hangisi sadece kaçıştır?

Bu çalışma, iç mekânı steril bir müzeye dönüştürmez.

Mükemmel kontrollü bir meditasyon hücresi yapmaz.

Ölü bir minimalizm yapmaz.

Amaç kısır saflık değildir.

Yaşanabilirliktir.

İnsanın kendini sürekli alt etmediği bir iç mekân.

Çocuğun hapsedilmediği, nefs'in zorba olmadığı ve şuurun misafir olmadığı bir mekân.

Hakikatin sadece duvarda bir kavram olarak asılı kalmayıp iklim haline geldiği bir mekân.

Bu noktada bir tehlikeyi belirtmek gerekir.

İç mekâna o kadar çekilmek mümkündür ki, dış dünya sadece bir rahatsızlık olarak görünür.

Bu bir sonraki çarpıtma olurdu.

Bir insan içini düzenleyebilir ve bu sırada bedenle, eylemle, ilişkiyle, tarihle, toplumla bağını kaybedebilir.

O zaman sessizlik mazerete dönüşür.

İçsel düzen izolasyona.

Spiritüel bakım gerçeklikten kaçışa.

Bu da özgürlük değildir.

Yaşanabilir bir iç konut bir sığınak değildir.

Başlangıç noktasıdır.

Son istasyon değil.

İnsan içine döner, daha sonra hayata daha net çıkabilmek için.

İlişkiye.

Dile.

Eyleme.

Sınıra.

Sorumluluğa.

Kendini yanlış bir rüyadan ayıklamak için değil.

Çünkü dünya kalır.

Matris kalır.

Para kalır.

Beden kalır.

Tarih kalır.

Ama iç mekânını görmüş, boşaltmış, sınamış ve yeniden yaşanabilir kılmış olan, tüm bunlarla farklı karşılaşır.

Artık her yabancı sesi içine almak zorunda değildir.

Artık her imgeye itaat etmek zorunda değildir.

Mobilyaları artık özüyle karıştırmaz.

Kapıların nerede olduğunu bilir.

Hâlâ gölgelerin nerede olduğunu.

Bir şeyin nerede olgunlaşması gerektiğini.

Berraklığın nerede yaşadığını.

Ve belki de bu bölümün en derin anlamı budur:

İnsanın sadece değişmesi gerektiğini değil, her şeyden önce kendini yaşamayı öğrenmesi gerektiğini kavramak.

Bir proje olarak değil.

Bir optimizasyon programı olarak değil.

Bir geri dönüş olarak.

Uzun süre yabancı sesler tarafından yönetilen bir eve dönüş.

Kendi iç dünyasına hakikat mekânı olarak dönüş.

Mükemmel değil.

Bitmiş değil.

Ama nihayet görülmüş.

Ve ancak görülen şey gerçekten dönüştürülebilir.

Bölüm 13

Sahte Öz-Analizin Tehlikesi

Bir insan içine bakmaya başladığında, yeni bir olasılık ortaya çıkar. Ve yeni bir tehlike.

Olasılık nettir. Daha önce tek bir düğüm olan şeyi ayırt etmeye başlayabilir. Dürtü ve eylem. Yara ve hakikat. Maske ve öz. Utanç ve vicdan. Koruma ve yönlendirme.

Bu değerlidir.

Ama tam bu noktada sıklıkla yeni bir yanılgı ortaya çıkar. İnsan, kendisi hakkında düşündüğü için zaten kendini gördüğüne inanır. Örüntülerini adlandırabildiği için onları çoktan çözdüğüne. Yarasını açıklayabildiği için ona artık tabi olmadığına. Nefs hakkında konuşabildiği için nefs'in gücünü kaybettiğine.

Bu doğru değildir.

Öz-analiz, öz-bilgi ile aynı şey değildir. Çoğu zaman sadece nefs'in daha ince bir dilidir. Eskiden kaba bir şekilde savunurdu. Şimdi akıllıca açıklar. Eskiden yüksek sesle haklı çıkardı. Şimdi farklılaşmış bir şekilde düşünür. Eskiden derdi: Ben haklıyım. Şimdi der ki: Örüntümü tanıdım.

İkisi de aynı süreç olabilir. Sadece daha iyi bir kelime dağarcığıyla.

Asıl tehlike budur. İnsanın kendisi hakkında düşünmesi değil. Düşünme hareketini zaten şuur sanması.

Çünkü düşünme, gözlemlemek isteyebilir ama yine de düşünülen yeri değiştirmeden sadece malzemeyi yeniden düzenleyebilir. O zaman nefs, nefs'i inceler. Bu ilk anda mantıklı gelebilir. Ama çoğu zaman bir döngüsel çıkarımdır. Aynaya bakan bir ayna. Rolünü yorumlayan, sahneyi terk etmeden bir oyuncu.

Sonuç derin görünür. Ama çoğu zaman sadece daha karmaşık bir dolanmadır. Bunu belirli bir yorgunlukta tanırsın. Kendini sonsuzca analiz eden insanlar her zaman daha özgür olmazlar. Genellikle daha ağırlaşırlar. Örüntülerini bilirler. Tetikleyicilerini.

Baskılarını. Bağlanma tiplerini. Koruma mekanizmalarını. Gölge taraflarını. Her şeyi adlandırabilirler. Ve yine de aynı eski merkezlerden konuşmaya, eylemeye, sevmeye ve acı çekmeye devam ederler. Sadece şimdi dipnotlarla.

Kendi yapısı hakkındaki bilgi, yapıyı dönüştürmemiştir. Sadece ona yorumlayıcı bir üst kat inşa etmiştir.

Burada sert bir cümle durmalıdır:

Nefs, kendini nesnel olarak tanıyamaz. Kendini tanımlayabilir. Kendini dramatize edebilir. Kendini eleştirebilir. Kendini inceltebilir. Kendini analiz edebilir. Ama kendi hareketinden kendisini nihai olarak çözemez, çünkü her zaman kendi devamına çıkarı vardır.

Öz-analizde de hayatta kalmak ister. Orada ölmek istemez. Sadece daha rafine olmak ister.

Bu nedenle şuursuz öz-analiz, çoğu zaman sadece yeni bir kendine dolanma biçimidir. İnsan o zaman kendi etrafında döner. Daha fazla kavram. Daha fazla açıklama. Daha fazla içsel haritacılık. Ama özdeşleşmede gerçek bir değişim yoktur.

"Niye böyle olduğumu biliyorum" cümlesi bir kapı olabilir. Ama aynı zamanda gerçek sorunun üzerindeki kapak da olabilir. Çünkü çoğu zaman fark edilmeden şu gelir: ... ve bu nedenle kendimi daha derin görmeme gerek yok. ... ve bu nedenle durum böyle işte. ... ve bu nedenle mazurum var. Ya da: ... ve bu nedenle özellikle karmaşık biriyim.

Bu da nefs'tir. Sadece bu sefer psikolojik öz-bilgi giysisi içinde.

İkinci bir tehlike, farklılaştırma ile bölünmeyi karıştırmakta yatar.

Ayırt etmeyi öğrenmek faydalıdır. Şunu söylemek: Bedenim tepki veriyor. Nefs'im savunuyor. Şuurum görüyor. Bu dil berraklık getirebilir. İçsel karışıklığı düzenlemeye yardımcı olabilir. Ama burada da bir tuzak bekler.

Bu ayrımlar mekanik hale geldiğinde, nefs'in kendisiyle meşgul olmaya devam edebileceği küçük iç figürler ortaya çıkar.

O zaman insan iç evinde oturur, sesleri, rolleri, mercileri yönetir ve bunu zaten yönlendirme sanar. Kendini kataloglar. Ama kendini yönlendirmez. Kendi iç personeliyle eğlenir ve bu meşguliyeti derinlikle karıştırır.

Bu da bir uyanış değildir. Sadece rafine edilmiş içsel faaliyettir.

Gerçek berraklık daha sadedir. Daha az envantere ihtiyaç duyar. Sürekli şunu söylemez: İçimdeki çocuk bunu istiyor. Nefs'im şunu istiyor. Benim eril çizgim, benim dişil çizgim, benim yaralı benliğim, benim yüksek benliğim, benim gölgem, benim sağlıklı benliğim, benim gerçek benliğim.

Tüm bunlar bir zamanlar yardımcı bir dil olarak faydalı olmuş olabilir. Ama insan kendini kaptırırsa, iç dünyadan bir bürokrasi inşa eder. Ve her bürokrasi asıl olandan uzaklaştırır.

Asıl olan daha basittir.

Orada korku var.

Orada koruma var.

Orada görme var.

Çoğu zaman daha fazlasına gerek yoktur.

Karmaşık öz-yorumlama bir mesafe biçimi olabilir. Kendimi kavramlara ne kadar çok bölersem, belki o kadar az doğrudan hissetmem gerekir. Kendimi ne kadar çok tanımlarsam, kendimi o kadar az gerçekten görmem gerekir. Kendim hakkında ne kadar çok modele sahipsem, tüm bu modellerin bir an için düştüğü sessiz mekâna o kadar az girmem gerekir.

Bu, bazı insanların neden son derece düşünceli ve aynı zamanda derinden özgürsüz olduğunun nedenidir. Kendi kendini açıklamadan oluşan bir labirentte yaşarlar. Ama hakikatte değil.

Hakikat genellikle daha kısadır. Daha sert. Daha basit.

Beğenilmek istedim.

Korktum.

Kendimi beğendirmek istedim.

Küçüktüm ve büyük oynadım.

Yaralandım ve bundan soğukluk yaptım.

Rolümü korudum.

Bu cümleler, ayrıntılı öz-analizden daha az etkileyicidir. Ama daha derin keserler. Çünkü nefs'e daha az kaçış yolu bırakırlar.

Şuurun asıl onuru burada devreye girer. Sonsuz analiz etmez. Görür. Ve bu görme, oynamak zorunda olmadığı için yozlaşmazdır.

Şuur bir örüntüye düştüğünde, sıradan öz-analizden farklı bir şey olur. Örüntü sadece açıklanmaz. Maskesi düşürülür.

Ahlaki anlamda değil. Görünürlük anlamında.

Orada eski refleks var.

Orada savunma var.

Orada yalan var.

Orada korumak istediğim imge var.

Orada özellikle görünme ihtiyacım var.

Orada, asıl korkuyu hissetmek zorunda kalmamak için akıllıca bir açıklamayla yaptığım girişim var.

Bu görme uzun açıklamalara ihtiyaç duymaz. Tek bir anda olabilir. Ve bu anda, yüz sayfalık öz-tanımlamadan genellikle daha fazla hakikat vardır.

Bu, dilin önemsiz olduğu anlamına gelmez.

Bu eserin tamamı dille yaşar. Ama dil, ancak görmeye açılıyorsa hizmet eder. Görmenin yerini aldığı anda dekor haline gelir.

Sahte öz-analizin tehlikeli hale geldiği nokta tam da budur. İçsel düzen gerçekten değişmeden ilerleme hissi yaratır. Bir insan o zaman derinlemesine kendisi üzerinde çalıştığına inanır. Gerçekte belki de sadece nefs'i daha bilinçli görünme konusunda eğitiyordur.

Bu, var olan en trajik yanılsamalardan biridir. Çünkü fark edilmesi zordur. Açık hırs göze çarpar.

Açık sertlik de. Ama rafine edilmiş, düşünceli, terapötik veya spiritüel olarak eğitilmiş bir nefs, on yıllar boyunca fark edilmeden hüküm sürebilir. Dürüst gelir. Farklılaşmış gelir. Aynı anda hem yaralı hem de olgunlaşmış gelir. Ve tüm bunların altında yine aynı temel hareket kalır:

İmgemi güvence altına alıyorum.

Hikayemi güvence altına alıyorum.

Rolümü güvence altına alıyorum.

Sadece eskisinden çok daha zeki bir şekilde.

Tek çıkış yolu radikal dürüstlüktür.

Poz olarak değil.

Yeni bir erdem olarak değil.

Doğru soru sorulduğunda cevaba katlanma isteği olarak.

Doğru soru her zaman şu değildir: Neden böyleyim?

Çoğu zaman şudur: Şu anda kim konuşuyor?

Burada kim açıklanmak istiyor?

Burada kim masum kalmak istiyor?

Burada kim özel olmak istiyor?

Kim şu anda kendim hakkındaki hakikatten bir sonraki maskeyi inşa ediyor?

Bunlar rahatsız edici sorulardır.

Ama sisi keserler.

Ve günlük bir kontrol gibi, birçok yöntemden daha sade ve daha etkili bir pratiği getirirler.

Zorunluluktan bir ritüel olarak değil.

Bir tablo alıştırması olarak değil.

İçsel bir kesinti olarak.

Şu anda kim yönlendiriyor?

Ne hissediyorum? değil.

Bugün hangi hikaye özellikle ilginç? değil.

Hangi örüntü hâlâ tanımlanmak istiyor? değil.

Şu anda kim yönlendiriyor?

Refleksif olarak güvenlik arayan hayvan mı?

Rütbe, hak veya koruma isteyen nefs mi?

Yoksa şuur orada ve görüyor mu?

Bu soru basittir. Tam da bu nedenle çok zordur. Çünkü nefs'in karmaşık açıklamalarda saklanma olasılığını ortadan kaldırır. Her zaman öze geri götürür.

Arşivin tamamına değil.

Mevcut yönlendirmeye.

Ve burada ayrıca, gerçek iç bakışın neden daha çok toplama değil, öğrenmeme ile ilgili olduğu da görülür.

Birçokları kendileri hakkında her zaman daha fazla bilgi ister. Daha fazla model. Daha fazla kavram. Daha fazla düzey. Daha fazla yorumlama sistemi.

Ama özgürlük çoğu zaman toplama ile değil, düşmeyle büyür.

Yanlış kesinliklerin düşmesiyle.

Gereksiz anlatıların düşmesiyle.

Acıda bile anlam arayan o gizli övünmenin düşmesiyle.

Kendini ancak yeterince düşünerek kurtarabileceği inancının düşmesiyle.

Hayır.

İnsan kendini öz-tanımlamasının çokluğuyla kurtarmaz.

Hikayeden daha net hale geldiğinde netleşmeye başlar.

Orada öz-analiz teknik anlamda sona ermez, gerçek yerini bulur.

O zaman düşünce hizmet edebilir.

Dil hizmet edebilir.

Ayırt etme hizmet edebilir.

Ama artık yönetmezler.

Araçtırlar.

Merkez değil.

Merkez, sessiz, yozlaşmaz görme olarak kalır.

Diğer her şey, ancak oraya geri götürdüğü sürece faydalıdır.

Ondan uzaklaştırdığı anda, en zeki model bile eski evde bir mobilya parçası haline gelir.

Ve insan yine konutunda oturur, nesneleri düzenler, gölgeleri adlandırır, aynalarla tartışır ve buna içsel çalışma der.

Oysa hareket çok daha basit olurdu.

Çok daha sert.

Çok daha doğru.

Durmak.

Görmek.

Sormak:

Şu anda kim yönlendiriyor?

Ve sonra hemen tekrar anlatmamak.

Bir an cevapta kalmak.

Gerçek arınma orada başlar.

Analiz olarak değil.

O anda hayatı fiilen yöneten şey karşısında samimiyet olarak.

Bu samimiyet nadirdir.

Çünkü senden hiçbir imge kurtarmaz.

Ama tam da bu nedenle özgürdür.

Bölüm 14

Süzülmek

Ağırlık sadece bir duygu değildir.

Bütün bir yaşam biçimidir.

Bir insan ağır yürüyebilir, ağır düşünebilir, ağır sevebilir, ağır umut edebilir.

Hayat gerçekten her zaman bu kadar ağır olduğu için değil.

Çünkü içindeki bir şey her şeye karşı direnmeyi öğrenmiştir.

Acıya karşı.

Belirsizliğe karşı.

Kontrol kaybına karşı.

Bilmemeye karşı.

Açık olana karşı.

Bu içsel ağırlık çoğu zaman sürekli dirençten başka bir şey değildir.

Zaten orada olana direnç.

Ana direnç.

Kendi kırılganlığına direnç.

Bedenine direnç.

Tarihine direnç.

Her şeyin irade, düşünce, planlama veya sertlikle şekillendirilemeyeceği gerçeğine direnç.

Bu direnç ne kadar güçlüyse, iç o kadar ağırlaşır.

Bu birçok insanda görülebilir.

Sadece sözlerinde değil.

Nasıl oturduklarında.

Nasıl nefes aldıklarında.

Bir mekâna nasıl girdiklerinde.

Beklenmedik bir dönüşe nasıl tepki verdiklerinde.

Bir hatayı nasıl taşıdıklarında.

Bir hayır'ı nasıl duyduklarında.

Sessiz bir pazarı nasıl atlattıklarında.

Her şey gergindir.

Kasılmıştır.

İçsel baskı altındadır.

Sanki hayat ellerle sıkıca tutulmalı, dağılmasın diye.

Bu tavır bazen güçlü görünür.

Gerçekte çoğu zaman sadece kontrol edilemeyene karşı yorgun şiddettir.

Bu nedenle süzülmek, kaygısızlık için güzel bir imge değildir.

Ve yumuşak bir sağlıklı yaşam metaforu da değildir.

Süzülmek, direncin ağırlığına karşı varoluşsal bir karşı harekettir.

Dünyadan kaçış değil.

Sorunların bastırılması değil.

Başka bir varoluş biçimidir.

Süzülen, naif anlamda ağırlıksız değildir.

Hâlâ ağırlığı vardır.

Hâlâ tarihi.

Hâlâ bedeni.

Hâlâ yarası.

Ama artık tüm iç sistemiyle her deneyime karşı savaş halinde değildir.

Her şeyi bastırmak zorunda değildir.

Her şeyi sıkıca tutmak zorunda değildir.

Her şeyi hemen kontrol altına almak zorunda değildir.

Süzülmek, şuurun hayata artık durmadan savaş ilan etmediği biçimidir.

Şöyle de denebilir:

Süzülmek, insanın yükünü kramplaşmış bir karşı güçle taşımayı bıraktığı yerde başlar.

Suda bir beden, suyu düşman sanarak savaştığı sürece batar.

Direnç netleştiğinde taşımaya başlar.

Tamamen yok olmaz.

Ama azalır.

Ağırlık farklı dağıldığında.

Panik artık her hareketi yönlendirmediğinde.

O zaman daha önce imkansız görünen bir şey deneyimlenebilir hale gelir:

Taşıyıcı olan tüm zamanlar oradaydı.

Sadece savaş onu hissedilmez kılıyordu.

İçte de durum böyledir.

Birçok insan, savaşmayı sadece bir an bıraksalar batacaklarını sanır.

Kontrolü gevşetseler.

Acıyı hemen analiz etmeseler.

Korkuyu hemen kontrol altına almasalar.

Kendilerini sürekli bir arada tutmayı bıraksalar.

O zaman kaosun geleceğine inanırlar.

Düşüş.

Çözülme.

Bu nedenle ağırlıkta kalırlar.

Gergin olmak, açık olmaktan iyidir.

Kontrollü olmak, canlı olmaktan iyidir.

Tükenmiş olmak, gerçekten geçirgen olmaktan iyidir.

Ama sır tam da burada yatar.

Her düşüş son değildir.

Her bırakma kayıp değildir.

Her direnmeme teslimiyet değildir.

Yanlış savaştan akıllıca vazgeçiş olan bir teslimiyet vardır.

Süzülmek şu anlama gelmez: hiçbir şey yapmamak.

Şu anlama gelir: yanlış içsel savaşı bitirmek.

Yanlış savaş, nefs'in an, kendisi, hayat veya güvenlik hakkında anlattığı hikayeye uymadığı için ana saldırdığı savaştır.

Nefs der ki:

Bu böyle olmamalı.

Bu farklı gitmeliydi.

Bunu hissedemem.

Net olmayabilirim.

Bunu hemen çözmeliyim.

Güçlü kalmalıyım.

Batmamalıyım.

İşte tam orada kramp başlar.

Ve tam orada süzülmek imkansız hale gelir.

Çünkü süzülmek bir anlık hakikat gerektirir:

Şu anda tam olarak böyle.

Felsefi bir kalıp olarak değil.

Spiritüel bir slogan olarak değil.

Doğrudan bir kabul olarak.

Orada korku var.

Orada acı var.

Orada aşırı yük var.

Orada hüzün var.

Orada utanç var.

Orada boşluk var.

Ve herhangi bir şey yapılmadan önce, bu önce bir gerçeklik olarak kabul edilir.

Kabul zaten çözüm olduğu için değil.

Çünkü hiçbir gerçek adım inkar etmekten çıkmaz.

Direnç çoğu zaman şu anlama gelir:

Bunun doğru olmasını istemiyorum.

Süzülmek şununla başlar:

Şu anda tam olarak böyle olduğu doğrudur.

Bu kabul sessizdir.

Kutlanması gerekmez.

Bir kavram değildir.

Ekstra savaşın kaldırılmasıdır.

Acının kendisinin değil.

Acıyı da reddettiğinde, utandığında, onunla savaştığında ve varlığını inkar ettiğinde ortaya çıkan ikinci yaranın.

Bu nedenle süzülmek onurla yakından ilişkilidir.

Zaferle değil.

Başarıyla değil.

Onurla.

Acı içinde hâlâ orada olabilen, hemen paniğe, sertliğe veya kendini mahkum etmeye düşmeden, salt istikrardan daha derin bir şeyi geri kazanır.

İçsel zeminini geri kazanır.

Ve paradoksal olarak, tam da çok fazla zeminin zorlanmadığı yerde, çoğu zaman taşınma hissi ortaya çıkar.

Taşıyıcı olan her zaman senden gelmez.

Başarı anlamında değil.

Ben-yapmalıyım anlamında değil.

Daha derin bir şeyden gelir.

Şuurun kendisinin mekân olması gerçeğinden.

Sadece yük taşıyıcısı değil.

Sadece problem çözücü değil.

Mekân.

Ve mekân, kastan farklı taşır.

Basınçla değil.

Açıklıkla.

Bunu kelimelere dökmek zordur, çünkü modern insan çok fazla yapma, çözme, yönlendirme, tutma imgelerinde yaşar.

Maneviyat bile hızla bir tekniğe dönüşür.

Böyle nefes al.

Böyle düşün.

Böyle düzenlen.

O zaman hafiflersin.

Ama yeni kontrolle zorlanan hafiflik, sadece daha iyi giyinmiş ağırlıktır.

Süzülmek emredilemez.

İçindeki bir şeyin artık her şeyi yumrukla bir arada tutmak istemediği yerde ortaya çıkar.

Bu onu pratik yapmaz.

Aksine.

Süzülen bir insan, kramplı birinden genellikle daha eylem yeteneğine sahiptir. Çünkü içsel dirence çok fazla enerji harcamaz. Çünkü anı daha net görür. Çünkü her sarsıntıyı hemen kimlik krizine çevirmez. Çünkü fırtınada, fırtınaya karşı ikinci bir fırtına koparmaz.

Gücü tam da burada yatar. Kahramanca olanda değil. Net olanda.

Süzülmek bu nedenle olgun bir direnmeme biçimi olarak anlaşılabilir.

Edilgenlik olarak değil.

Pes etme olarak değil.

Gerçek olanı, onu şekillendirmeden önce kabul etme isteği olarak.

Direnmeyen insan iradesiz değildir. Genellikle sadece kaçınılmaz olana karşı gerilmemiştir. Gücünü gerçekten yönlendirilebilecek şey için saklar. Ve sadece nefs'in hâlâ kendi hikayesi için savaştığı yerde savaştan vazgeçer.

Bu çok önemli bir farktır.

Bir insan hasta olduğunda, eyleyebilir. Ama ek olarak hasta olma gerçeğine karşı savaşırsa, ağırlık iki katına çıkar.

Bir insan yas tuttuğunda, yastan geçebilir. Ama ek olarak yasa karşı savaşırsa, çünkü "olmamalıdır", yas taşa dönüşür.

Bir insan korktuğunda, korkuyu görebilir ve tutabilir.

Ama ek olarak korkuya karşı tüm kimliğini ortaya koyarsa, korkudan panik yapısı oluşur.

Süzülmek ilk dalgayı kaldırmaz. İkinciyi engeller.

Bu nedenle süzülmek aynı zamanda görünmez taşla da çok yakından ilişkilidir.

Taş, içindeki her şey taşımak zorunda olduğunu öğrendiği için ağırlaştı.

Süzülmek, varlığın kendisinin buna bağlı olduğu gibi her şeyi taşımak zorunda olmadığını fark ettiğinde başlar.

Görev mimarisinin ilk gevşemesidir.

Onurun sadece sertlikle mümkün olduğu varsayımındaki ilk çatlaktır.

Birçok insan süzülmeyi sadece nadir anlarda bilir.

Denize baktıklarında.

Bir ormana girdiklerinde.

Sevilen bir yüzü uykuda izlediklerinde.

Bir müzik parçası birkaç dakikalığına her şeyi doğru mesafeye koyduğunda.

Berrak bir nefes birden kaygıdan daha büyük olduğunda.

Bu anlar genellikle hafife alınır. Onlara dinlenme denir. Mola. Güzel anlar. Gerçekte bazen işaretlerdir. Hayatın sürekli içsel baskıdan başka türlü de taşınabileceğine dair işaretler. Bir insanın her zaman taş taşıyıcısı olmak zorunda olmadığına dair. İçinde, yük altında olmayan, doğru anda süzülebilen bir şeyin var olduğuna dair.

Elbette dünya sert kalır.

Elbette suçluluk, tarih, güç, para, beden ve acı basitçe kaybolmaz.

Süzülmek, Gerçek olanın yok edilmesi değildir.

Gerçek olana karşı başka bir duruştur.

Ve bu duruş çok şey değiştirir.

Her şeyi hemen değil.

Ama temel hareketi.

Bir gün boyunca nasıl yürüdüğünü değiştirir.

Bir çatışmayı nasıl taşıdığını.

Bir yarayla nasıl oturduğunu.

Utanca nasıl tepki verdiğini.

Nasıl sınır koyduğunu.

Parlamadığında kendine nasıl baktığını.

Burada ayrıca şuurla yeni bir ilişki başlar.

Önceden şuur belki de her şeyden önce gözlemciydi.

Şimdi başka bir nitelik gösterir.

Sadece gören değildir.

Aynı zamanda taşıyandır.

Kas olarak değil.

Mekân olarak.

Su olarak.

Genişlik olarak.

Her dürtünün hemen depreme dönüşmek zorunda olmadığı sessiz bir alan olarak.

İçsel ağırlığa karşı asıl karşı imge orada yatar.

Coşku değil.

Yüksek his değil.

Yapay pozitiflik değil.

Gevşemeden gelen hafiflik.

Ekstra savaş olmadan hakikat.

Sürekli zırh zihniyeti olmadan huzur.

Şöyle denebilir:

Süzülmek, bedendeki özgürlüğün ilk deneyimlenebilir biçimidir.

Beden birdenbire anlamsız hale geldiği için değil.

Artık sürekli yumrukla hayat boyunca itilmesi gerekmediği için.

Bunu bir kez gerçekten hisseden, ağır şeyleri hâlâ tanıyacaktır.

Ama artık ağırlığa körü körüne teslim olmayacaktır.

O zaman bilir:

İçimde sadece taşıyan değil, aynı zamanda taşınan bir yer var.

Ve belki de bu, tüm devrimlerin en sessizidir.

Bir insanın baskı, utanç, pazar, yargı ve korku dolu bir dünyada, varlığın sadece yük olmadığını, aynı zamanda taşıma kapasitesi olduğunu yeniden deneyimlemeye başlaması.

Bir fikir olarak değil.

Gerçeklik olarak.

Orada süzülmek başlar.

Ve onunla birlikte, yüzeysel olmayan, hakikatten gelen bir hafiflik.

Bölüm 15

Gözlem Etiği

Hakikati görmek yeterli değildir.

Ondan yaşamak gerekir.

Yoksa bilgi süs olarak kalır.

Aklın güzel bir mülkü olarak.

Doğru kelimelere sahip olan ve yine de önceki gibi aynı eski merkezlerden eyleyenlerin sessiz gururu olarak.

Her gerçek içgörü, er ya da geç bir yaşam biçimi talep eder.

Emirlerden oluşan bir sistem anlamında değil.

"Şimdi yapılması gereken"in bir kataloğu olarak değil.

Bir sonuç olarak.

Eğer gözlemin gerçekliği birlikte şekillendirdiğini fark ettiysen, o zaman sorumluluk sorusu değişir.

Eski anlayışta sorumluluk çoğunlukla şu anlama gelir:

Eylemlerimden sorumluyum.

Bu doğrudur.

Ama yeterli değildir.

Çünkü hiçbir eylem gökten düşmez.

Her eylem bir durumdan gelir.

İçsel bir düzenden veya düzensizlikten.

Bir şuur derecesinden.

Korkudan.

Hırstan.

Berraklıktan.

Utançtan.

Genişlikten.

Daralmadan.

Eğer durum kararmışsa, dış biçimi terbiyeli görünse bile eylem de karanlık olur.

Eğer durum berraksa, kibar bir yalandan daha doğru olabilir.

Bu nedenle sorumluluk daha derinde başlar.

Görünür eylemde değil.

Şu anda içinde hangi yerden algıladığını, yorumladığını ve eylemde bulunduğunu fark ettiğin yerde.

İşte gözlem etiği budur.

Sadece şunu sormaz:

Ne yaptın?

Şunu sorar:

Bunu hangi durumdan yaptın?

İçinde ne yönlendiriyordu?

Her ne pahasına olursa olsun koruma isteyen yaralı çocuk muydu?

Rütbe, hak veya anlam savunan nefs miydi?

Alarmda olan hayvan mıydı?

Yoksa şuur oradaydı ve görüyor muydu?

Bu soru, daha sessiz saatler için bir incelik değildir.

Tüm ahlakın asıl köküdür.

Çünkü sadece biçimi dikkate alan ve biçimin ortaya çıktığı durumu dikkate almayan her etik, yüzeysel kalır.

Birisi görünüşte iyi bir şey yapabilir ve yine de yıkım ekip olabilir.

Suçluluktan gelen bir hediye zehirleyebilir.

Korkaklıktan gelen bir teslimiyet felç edebilir.

Hesaplamadan gelen bir gülümseme, net bir hayırdan daha soğuk olabilir.

Ve tersine, dıştan sert bir şey, her yatıştırıcı kibarlıktan daha doğru olabilir.

Berraklıktan konulan bir sınır iyileştirebilir.

Sevgiden gelen acı verici bir hakikat özgürleştirebilir.

Oynamayı reddetmek, kibar bir uyum sağlamaktan daha onurlu olabilir.

Nefs, biçimler üzerinden yargılar.

Şuur, anlamı sorar.

Biçimi değersizleştirmek için değil.

Çünkü biçim, onu neyin taşıdığını görmezsen tek başına yalan söyler.

Gözlem etiği bu nedenle güzel jestlerin ahlakı değildir.

İçsel doğruluğun bir ahlakıdır.

Şunu söylemez:

İyi görünmek için böyle eyle.

Şunu söyler:

Kimden eyleyeceğini gör.

Ve sonra sonucu taşı.

Böylece suçluluk da doğru yerine oturur.

Birçok insan suçluluk taşır, oysa onlar kötü niyetli olmaktan çok bilinçsizdiler.

Diğerleri kendilerini suçluluktan arındırır, oysa ne yaptıklarını çok iyi gördüler.

Olağan ahlak ikisini sürekli karıştırır.

Genellikle sadece iki durum bilir:

suçlu veya masum.

Oysa hayat daha derindir.

Dolanma vardır.

Körlük.

Eski örüntülerin devralınması.

Korku yönlendirmeli eylem.

Ama aynı zamanda kasıtlı sertlik de vardır.

Bilinçli yalan.

Bilinen sömürü.

Zevk alınan güç.

Tüm bunlar aynı kaba atılmamalıdır.

Gözlem etiği bu nedenle ne yumuşak ne de kindardır.

Hassastır.

Sorar:

Orada ne kadar ışık vardı?

Ne kadar kaçınma?

Ne kadar bilinçlilik?

Ne kadar istenen körlük?

Çünkü insan sadece ideal koşullar altında yaptıklarından sorumlu değildir.

İçinde neyin etki ettiğini görmek isteyip istemediğinden de sorumludur.

Onur burada başlar.

Kusursuzlukta değil.

İçsel durumu tahrif etmeme isteğinde.

Bir insan korkudan eyleyebilir ve sonra şöyle diyebilir:

Evet, bu korkuydu.

Görüyorum.

Bunu örtbas etmek istemiyorum.

Bununla başka bir düzen başlar.

Bir başkası hesap yaparak eyleyebilir ve kendini güzel cümlelerle arındırabilir.

O zaman öz karanlık kalır, sözler aydınlık gelse bile.

Bu nedenle ilk etik görev mükemmellik değildir.

Kendi durumuna karşı doğruluktur.

Birçok emirden daha serttir.

Çünkü kurallara uyabilir ve yine de kendini kandırmaya devam edebilirsin.

Doğru görünebilir ve içten kabaşabilirsin.

Sosyal biçimleri ustalıkla kullanabilir ve yine de takım elbiseli hayvandan yaşayabilirsin.

Bir insan terbiyeli görünebilir ve sadece becerikli olabilir.

Bir başkası beceriksiz görünebilir ve yine de daha büyük bir hakikatten eyleyebilir.

Bu, dışsal etiğin kayıtsız olduğu anlamına gelmez.

Ama içsel berraklıkla bağlanmalıdır, aksi takdirde tiyatro olarak kalır.

Burada ikinci bir belirleyici ayrım ortaya çıkar.

Güç ile Kuvvet arasındaki ayrım.

Güç, nefs'in dilidir.

Erişim ister.

Üstünlük.

Kontrol.

Kendi başına dayatma.

Sadece eylemek istemez.

Tahakküm etmek ister.

Kendini sorgulamadan şekillendirmek ister.

Kazanmak ister.

Bedeli hakikat, ilişki veya canlılık olsa bile nadiren değil.

Kuvvet başka bir şeydir.

Kuvvet, başkaları üzerinde kontrolden gelmez.

İçsel düzenlilikten gelir.

Sürekli orada olduğunu göstermek zorunda değildir.

Bağırmak zorunda değildir.

Tehdit etmek zorunda değildir.

Kör etmek zorunda değildir.

Kuvvet durur.

Güç bastırır.

Kuvvet nefret etmeden hayır diyebilir.

Güç çoğu zaman düşmanlara ihtiyaç duyar.

Kuvvet sınır koyabilir, onurunu bundan almadan.

Güç aynalardan yaşar.

Kuvvet yönelimden.

Bir insan bunu ne kadar derin anlarsa, etiği dışsal izlenimden uzaklaşıp içsel yönelime doğru kayar.

O zaman artık önce sormaz:

Nasıl görünüyorum?

Şunu sorar:

Dünyada tam olarak neyi güçlendiriyorum?

Darlığı mı, genişliği mi?

Korkuyu mu, berraklığı mı?

Ayrımı mı, bağlantıyı mı?

Ve işte tam burada gözlem etiği fraktal hale gelir. Çünkü yaydığın şey, içinde hapsolup kalmaz. Her durum kendini yazar. Sözlere. Bakışlara. Kararlara. Mekânlara. İlişkilere. Çocuklara. Topluluklara. Sistemlere.

Bilinçsiz içsel yargıcını hiç görmemiş bir baba, onu aktarır. Belki aynı kelimelerle değil. Ama aynı sertlikle.

Eski taşını hiç tanımamış bir anne, çocuklarını belki aynı ağırlığa çeker.

Sadece rütbe hırsından yönlendiren bir patron, bundan bir şirket kültürü inşa eder.

Sadece güçten eyleyen bir politikacı, içsel darlığını yasa biçimine döker.

Böylece içsel durumdan tarih olur.

Bu nedenle gözlem özel bir oyun değildir.

Sadece öz-bakım değildir.

Dünyanın tohumudur.

Gören ve görmeden farklı eyleyen, kendi iç huzurundan daha fazlasını değiştirir.

Yön değiştirir.

Her şeyi değil.

Ama yönü.

Ve yön, çoğu zaman parlaklıktan daha belirleyicidir.

Burada ayrıca, berraklık olmadan şefkatin neden tehlikeli olduğu da anlaşılır.

Birçok insan, her şeyi anladıklarında, her şeyi mazur gördüklerinde, her şeyi yumuşak bir şekilde kabul ettiklerinde etik olduklarını sanır.

Oysa ayrım olmadan şefkat hızla suç ortaklığına dönüşür.

Bir insanın yarasını görüyorsan, bu onun yıkımını onaylaman gerektiği anlamına gelmez.

Bir failin kendisinin de körlükten, utançtan veya eski acıdan eyleyebileceğini tanıyorsan, bu onu durdurmayacağın anlamına gelmez.

Şuur saf değildir.

Yarayı ve eylemi görür.

Yapıyı ve sınırı.

Onuru budur.

Romantikleştirmez.

Ama şeytanlaştırmaz da.

Gözlem etiği bu nedenle iki şeyi aynı anda talep eder:

Şefkat ve biçim.

Derinlik ve sınır.

Anlama ve sonuç.

Nefs genellikle bunlardan sadece birini yapabilir. Ya sert ve cezalandırıcı olur. Ya da yumuşak ve yapısız.

Şuur birleştirir.

Der ki:

Bunun nereden geldiğini görüyorum.

Ve devam etmesine izin vermeyeceğim.

Bu birlik nadirdir.

Tam da bu nedenle pratiğe ihtiyaç duyar.

Teknikler anlamında değil.

Geri dönüş anlamında.

Sürekli şu soruya geri dönmek:

İçimde şu anda tam olarak ne gözlemliyor?

Ve bundan ne eylüyor?

Zor anlarda bu etik genellikle birkaç soruya yoğunlaşır.

Şu anda hangi durumdan eylüyorum?

Şimdi yaptığım şey gerçekliği genişletecek mi yoksa daraltacak mı?

Bu eylemin içsel ve dışsal sonucunu taşıyabilir miyim?

Bunlar iyi insanlar için formüller değildir.

Kendini aldatmaya karşı mihenk taşlarıdır.

Onları atlayabilirsin.

Ama o zaman çoğunlukla eski örüntüye geri düşersin:

önce eyle, sonra yorumla.

önce incit, sonra açıkla.

önce kaç, sonra spiritüel olarak gerekçelendir.

önce itaat et, sonra sorumluluktan konuş.

Gözlem etiği bu hareketi tersine çevirir.

Der ki:

Önce gör.

Sonsuza kadar değil.

Felç edici bir şekilde değil.

Ama gerçekten.

Sonra eyle.

Böylece özgünlük de yeniden anlaşılır hale gelir.

Dünya bugün özgünlüğü çoğu zaman filtresiz kendini saçmakla karıştırır.

Her şeyi söyle.

Her şeyi göster.

Her şeyi yaşa.

Bu özgünlük değildir.

Çoğu zaman sadece bir yönlendirme eksikliğidir.

Özgün olan, her dürtüye mikrofonu vermek değildir.

Özgün olan, içsel durum ile dışsal ifadenin birbirine ihanet etmemesidir.

İçinde sadece hesap varken kibarlık oynamaman.

İçinde sadece korku titrerken sertlik oynamaman.

Sadece etkilemek istiyorken derinlik oynamaman.

Bazen en özgün eylem net bir sözdür.

Bazen sessizlik.

Bazen geri çekilme.

Bazen yüzleşme.

Biçim değil, durum karar verir.

Bir insan bunu ne kadar derin anlarsa, ahlakı o kadar sessizleşir.

Daha zayıf değil.

Sessiz.

Ne kadar doğru yaşadığını sürekli vurgulamak zorunda değildir.

Her eylemin zaten bir kayıt olduğunu bilir.

Her kararın iz.

Her durumun atmosfer.

Bu tavır sonunda radikal bir içgörüye yol açar:

Sadece yaptıklarından değil, yaptığın alandan da sorumlusun.

Nevrotik anlamda değil.

Yeni bir yük olarak değil.

Onur olarak.

Çünkü eğer gözlem gerçekliği birlikte şekillendiriyorsa, o zaman içsel durumun önemsiz anlamda özel değildir.

Etki ederdi.

Büyülü bir şekilde değil.

Duygusal bir şekilde değil.

Ama gerçek.

Huysuz bir insan huysuzluğu bir mekâna taşır.

Berrak bir insan berraklığı.

Korkulu bir insan daraltır.

Hazır bir insan genişletir.

Bunu çocuklar hemen hisseder.

Hayvanlar genellikle daha da hızlı.

Ve yetişkinler de çoğunlukla, sadece daha kötü kabul ederek.

Bunda bir suçluluk yükü yoktur.

Bunda görev vardır.

Nefs olarak değil:

Ben çok önemliyim.

Şuur olarak:

Neysem, etki eder.

İşte tam bu nedenle gözlem etiği ek bir bölüm değildir.

İçsel çalışmadan dünya sorumluluğuna geçiştir.

O olmadan tüm eser ya özelde takılıp kalır ya da sırf sistem eleştirisinde biter.

Onunla netleşir:

Dış matris, iç durumda başlar.

Ve onun aşılması da.

Sadece orada değil.

Ama önce orada.

Böylece gözlemden onur büyür.

Onurdan yön.

Yönden eylem.

Ve eylemden, mükemmel olmak zorunda olmayan, ancak doğru olmak için yaşayan bir yaşam biçimi.

Belki de asıl ahlak budur:

asla hata yapmamak değil.

Gerçekte görebileceğin durumlardan artık körü körüne eylememek.

Orada başka bir insan başlar.

Ve onunla birlikte başka bir dünyanın olasılığı.

Bölüm 16

Her Şey Örüntüdür

Yeterince uzun süre sadece eşyalara bakarsan, belirleyici olanı gözden kaçırırsın.

Biçim.

Nesne.

İsim.

Tekil olan.

Ama tekil olanın ortaya çıktığı hareket değil.

Birçok insan böyle yaşar.

Ağacı görürler.

Büyümeyi değil.

Pazarı görürler.

İçindeki korku yapısını değil.

Çatışmayı görürler.

Onu her zaman yeniden üreten örüntüyü değil.

Kendilerini görürler.

Ama sadece figür olarak.

Tekrar olarak değil.

Oysa hayat derinden bakıldığında, izole nesnelerin bir yığını değildir.

Örüntülerden oluşan bir dokudur.

Tekrar eden hareketlerden.

Kendine benzer yapılardan.

Yanıtlar ve karşı yanıtlar.

Gerilimler ve dengelenmeler.

Birbirine geçmiş döngüler.

Bu şiirsel bir abartı değildir.

Dünya dediğimiz şeyin asıl mimarisidir.

Bir atom küçük bir çakıl taşı değildir.

Bir hücre küçük bir kese değildir.

Bir düşünce zararsız bir hava akımı değildir.

Bir devlet sırf bir yönetim yapısı değildir.

Var olan her şey yapı içinde yaşar.

Tekrar içinde.

Biçim oluşumu içinde.

Ritim içinde.

Ve tam da bu yapılar katı değil dinamik olduğu için, dünya canlı olabilir.

Şöyle denebilir:

En derin gerçeklik madde değildir.

Hareket halindeki örüntüdür.

Katı töz değil.

Tekrar eden ilişkidir.

Bu en küçükten en büyüğe kadar geçerlidir.

Akciğer rastgele dallanmaz.

Bir ağacın dalları da.

Nehirler, kökler, kan damarları, gökyüzündeki şimşek kolları, sinir ağları, mantar ağları, kıyı şeritleri, dağ sıraları, düşünce zincirleri, toplumsal dinamikler – her yerde biçimin benzerlikleri görünür.

Bire bir aynı resimler değil.

Ama aynı mantık.

Dallanma.

Geri bildirim.

Yoğunlaşma.

Genişleme.

Düğümler.

Akıntı.

Buna yüzeysel bakıp sadece benzerliklere hayran olabilirsin.

Ya da daha derin bir şeyi tanırsın:

Gerçeklik, durumdan duruma tamamen yeni bir şekilde örgütlenmez.

Temel ilkeleri tekrarlar ve onları düzeyler arasında değiştirir.

Bu nedenle dünya okunabilirdir.

Her şey için basit formüller anlamında değil.

Tekrar eden bir el yazısı anlamında.

Bu el yazısı sadece dışarıda değildir.

Seni de yazar.

Düşüncen döngüler halinde akar.

Duyguların hatıralara bağlanır.

Hatıraların algıyı renklendirir.

Algın davranışını yönlendirir.

Davranışın yeni deneyimler yaratır.

Onlardan yeni hatıralar oluşur.

Ve döngü yeniden başlar.

Daha doğrusu: sarmal.

Çünkü nadiren sırf tekrardır. Çoğunlukla bir şey yeni bir yükseklikte, yeni bir derinlikte, yeni bir ağırlıkta veya yeni bir berraklıkta geri döner.

Bir kez utandırılmış bir insan, sadece utanç yaşamaz. Belki bir örüntü geliştirir: bir başkasının bakışı → içsel gerilim → iyi görünme ihtiyacı → uyum veya saldırı → kısa süreli rahatlama → bir sonraki bakışa daha derin bağımlılık.

Böylece kişilik tekrardan oluşur.

Öz olarak değil.

Örüntü olarak.

Bir kez derinden güvensizliğe düşmüş bir halk da örüntüler geliştirir.

Korku → koruma özlemi → güçlü liderlik arayışı → özgürlükten feragat → yeni bağımlılık → yeni korku.

Böylece sistemler oluşur.

Tarafsız yapılar olarak değil.

Çözülmemiş içsel dinamiklerin büyük ölçekli tekrarı olarak.

Bu nedenle örüntü paradigması çok önemlidir.

İç ve dışı, onları kaba bir şekilde eşitlemeden birleştirir.

Bireyde çözülmeyen şeyin, kolektifte daha büyük bir sahne aradığını gösterir.

Ve kolektifte kurumsallaşan şeyin, bireye geri döndüğünü.

Nefs'in matrisi bu nedenle sadece "dışarıda" değildir.

Bir örüntü yoğunlaşmasıdır.

Çözülmemiş içsel hareketlerin ekonomi, medya, politika, eğitim ve gündelik hayatta maddeleştiği bir alandır.

Pazar, eksiklik örüntülerinden yaşar.

Reklam, karşılaştırma örüntülerinden.

Borçlar, korku örüntülerinden.

Güç, rütbe örüntülerinden.

Dijital platformlar, uyarıcı-tepki örüntülerinden.

Besin sistemleri, ayrışma örüntülerinden.

Tüm bunlar modern görünür.

Derinde ise tekrardır.

Rafine edilmiş tekrar.

Teknize edilmiş tekrar.

Maskelenmiş tekrar.

İşte tam burada başka bir görme biçimi başlar.

Sadece içerikleri gören bir insan, her yeni içerik tarafından alt edilir.

Yeni bir skandal.

Yeni bir kriz.

Yeni bir trend.

Yeni bir düşman imgesi.

Yeni bir teklif.

Ve yine içi, sanki hiç benzer bir şey var olmamış gibi atlar.

Ama örüntüleri tanıyan, mesafe kazanır.

Kayıtsızlık değil.

Mesafe.

Sadece tek bir tartışmayı görmez.

Döngüyü görür.

Sadece tek bir propagandayı değil.

Korkunun yönlendirildiği mantığı.

Sadece tek bir kişisel yarayı değil.

Bu yaranın kendini her zaman yeniden örgütlediği biçimi.

Bu, tepkiden bilgiye geçiştir.

Örüntü bakışı duygusuzlaştırmaz.

Derinleştirir.

Çünkü sırf anın zorbalığından kurtarır.

Gösterir:

Bu sadece şimdi değil.

Bu bir el yazısı.

Ve eğer bir el yazısıysa, okunabilirdir.

Okunabilirse, kesintiye uğratılabilir, dönüştürülebilir veya yeniden yönlendirilebilir.

Bu düşüncenin asıl değeri burada yatar.

Fraktallar karşısında estetik hayranlıkta değil.

Her yerde benzerlikler keşfetmenin entelektüel zevkinde değil.

Tekrarı artık kaderle karıştırmama olasılığında.

Birçok insan der:

Ben böyleyim işte.

Dünya böyle işte.

İlişkiler böyle yürür.

Politika böyle yürür.

Para böyle yürür.

Güç böyle yürür.

Ve bu çoğu zaman, asla gerçekten tanınmayan bir örüntü karşısında teslimiyettir.

Örüntü o zaman doğa yasası gibi görünür.

Gerçekte çoğu zaman sadece derinlemesine alışılmış biçimdir.

Bu, her şeyin keyfi olarak değiştirilebileceği anlamına gelmez.

Bir örüntü sadece alışkanlık değildir.

Ataleti vardır.

Kütlesi.

Tarihi.

Bedenlere yazar.

Kurumlara.

Nesillere.

Ama tam da bu nedenle görülmelidir.

Naif bir şekilde her örüntüyü hemen çözebileceğine inanmak için değil.

Artık körü körüne onun içinde yaşamamak için.

Örüntü tanıma bu nedenle yüksek bir kurtuluş biçimidir.

Utanç örüntüsünü gören insan, utançtan henüz kurtulmuş değildir.

Ama artık tamamen görünmez bir şekilde hüküm sürmez.

Uyum örüntüsünü gören insan, hemen özgür değildir.

Ama otomatizm titremeye başlar.

Güç örüntüsünü tanıyan toplum, birdenbire iyileşmiş değildir.

Ama tekrara karşı artık tamamen savunmasız değildir.

Ve parada sadece rakamlar değil, korku, kontrol, rütbe ve anlamdan oluşan yoğunlaşmış bir örüntü tanıyan insan, onu asla tamamen saf bir şekilde kullanamayacaktır.

Burada fraktal bakışa giden köprü başlar.

Küçükte görünen, büyükte de görünür.

Aynı değil.

Ama akraba.

Bir bakışa nasıl tepki verdiğin ile bir devletin tehdide nasıl tepki verdiği aynı şey değildir.

Ama aynı temel hareketten gelebilirler:

Kaybetme korkusu.

Kontrolün yoğunlaşması.

Açıklığa karşı savunma.

Tahakküm arayışı.

Bu nedenle örüntü düşüncesi bir oyun değildir.

Etiktir.

Seni, iç mimari ile dünya mimarisi arasındaki bağlantıyı ciddiye almaya zorlar.

Küçükte her zaman utanç, rütbe veya korkudan eylersen, bu el yazısını daha büyük olana taşırsın.

Küçükte berraklık, sınır ve genişlik kültürü yaparsan, aynısı olur.

Mutlak bir ayrım yoktur.

Birey bütün değildir.

Ama bütünden ayrı da değildir.

Örüntü taşıyıcısıdır.

Örüntü güçlendiricisidir.

Bazen de örüntü kırıcısı.

Burada, bazı bilgilerin neden bu kadar rahatsız edici olduğu gösterir.

Bir insan birden görür ki, belki de tüm hayatı spontane kararlardan değil, tekrarlardan oluşuyordu.

Miras alınmış döngülerden.

Koruma hareketlerinden.

Hep aynı eski yaraya sürekli yeni varyasyonlarla verilen yanıtlardan.

Bu önce cesaret kırabilir.

O zaman sadece örüntü müyüm?

Sadece tekrar mı?

Sadece tepkiler, döngüler, yazılmalardan oluşan bir demet mi?

Hayır.

Çünkü tam da bu noktada şuur yeniden ortaya çıkar.

Örüntü son şey değildir.

Örüntü, şuurun içinden geçtiği görünür maddedir.

Nerede bağlı olduğunu gösterir.

Ama aynı zamanda berraklığın nerede başlayabileceğini de.

Örüntü, ancak fark edilmeden kaldığı sürece tamamen bağlar.

Görülür görülmez, yeni bir olasılık ortaya çıkar.

Örüntüyü şiddetle yok etmek değil.

Onunla farklı bir ilişkiye girmek.

Bu çok önemli bir farktır.

Çoğu insan örüntülerini değiştirmez.

Sadece dekorlarını değiştirir.

Başka bir partner, ama aynı bağlanma döngüsü.

Başka bir meslek, ama aynı onaylanma açlığı.

Başka bir maneviyat, ama aynı büyüklük motifi.

Başka bir politik tavır, ama aynı düşman imgesi mekanizması.

Sahne değişir.

Örüntü kalır.

Bu nedenle tanımak, salt değiştirmekten çok daha değerlidir.

Çünkü ancak döngünün kendisi görünür hale geldiğinde, hareket değişebilir.

Burada örüntü tanıma, alçakgönüllülükle dokunur.

Çünkü nefs'ten, her olayın onun anlamının eşsiz ifadesi olduğu yanılsamasını alır.

Çoğu zaman sadece tekrardır.

Bu kulağa gerçekçi gelir.

Ama aynı zamanda iyileştiricidir.

Çünkü her şey kişisel büyük tarih değilse, o zaman her şey sonuna kadar savunulmak zorunda da değildir.

Bazı şeyler sadece görülmek istenen örüntüdür.

Sonsuzlaştırılmamalı.

Dramatize edilmemeli.

Estetik olarak süslenmemeli.

Sadece görülmeli.

Gözlemcinin yalınlığıyla ve şunu bilenin onuruyla görülmeli:

Evet, burada bir şey tekrarlıyor.

Ama ben sadece bu tekrar değilim.

Tam da bu nedenle, örüntü düşüncesi doğru anlaşıldığında determinizme götürmez.

Şu cümleye götürmez:

Her şey önceden belirlenmiş, bu yüzden her şey kayıtsız.

Daha ince bir cümleye götürür:

Çoğu şey, bilinçli hale gelene kadar tekrarlar.

Ve şuur, tekrarın artık kör zorunluluk olmak zorunda olmadığı yerdir.

Asıl dönüm noktası budur.

Bir insan, örüntüleri olmadığı için özgür değildir.

Onları, kendileriyle karıştırmadan ne kadar net görürse, o kadar özgürdür.

Orada yönlendirme ortaya çıkar.

Hayat üzerinde tahakküm anlamında değil.

Onun tekrar eden hareketlerinin ortasında.

Böylece yavaşça gösterir ki, gerçeklik sadece eşyalardan, kişilerden ve olaylardan oluşmaz.

Kendini yazan biçimlerden oluşur.

Her şeye yazılan döngülerden.

Beden, zihin, topluluklar, pazarlar, dinler, hatıralar ve savaşlarda tekrar eden bir el yazısından.

Her şey örüntüdür.

Mekanik kuruluk anlamında değil.

Canlı, kendine benzeyen hareket anlamında.

Bu daha derin bir hakikat biçimidir.

Her şeyi açıkladığı için değil.

Sana eşyaların yüzeyinin ötesini görmeyi öğrettiği için.

Ve daha derin gören, bir noktada tanır:

Her şey rastgele, kaotik veya eşsiz görünse bile, orada çoğu zaman eski bir biçim çalışır.

Seni küçük düşürmek için değil.

Sana doğru yerden başlama olasılığı vermek için.

Semptomda değil.

Dekorda değil.

Hareketin kendisinde.

Buradan itibaren devam etmek mümkün olur.

Salt örüntü tanımadan, bu örüntülerin farklı düzeylerde nasıl tekrarlandığı sorusuna.

Katı bir tekrar olarak değil.

Sarmal olarak.

Fraktal olarak.

Gerçekliğin canlı öz-benzerliği olarak.

Bölüm 17

Gerçekliğin Sarmal Yapısı

İnsanlar gelişimden konuştuğunda, genellikle çizgiler halinde düşünürler.

Başlangıç.

Orta.

Hedef.

Aşağı.

Yukarı.

Önce.

Sonra.

Geri adım.

İlerleme.

Doğrusal tasavvur pratiktir.

Takvimlere, kariyerlere, özgeçmişlere, tarih kitaplarına ve pazar mantıklarına uyar.

Düzen yaratır.

Ama canlı olanın daha derin davranışını kaçırır.

Çünkü gerçeklik düz bir çizgi gibi büyümez.

Bir sarmal gibi büyür.

Bir sarmal geri döner ve yine de aynı dönüş değildir.

Sadece kopyalamadan tekrarlar.

Yaklaşır, uzaklaşır, çevreler, yoğunlaştırır, açar.

Hareket halindeki hatıradır.

Statik tekrar değil.

Bu nedenle sarmal, çizgiden daha onurlu bir gelişim imgesidir.

Sadece Kozmik olanda değil.

İçte de.

Bir insan çoğu zaman "yine aynı noktada" olduğuna inanır.

Yine aynı korku.

Yine aynı çatışma.

Yine aynı ayartılma.

Yine aynı hüzün.

Ve yüzeysel olarak bu belki doğrudur.

Ama derinden bakıldığında, nadiren tam olarak aynı yerdedir.

Geri döner.

Evet.

Ama farklı bir tarihle.

Farklı bir olgunlukla.

Farklı bir yorgunlukla.

Farklı bir berraklıkla.

Farklı bir görme derinliğiyle.

Ya da yeni bir katılaşmayla.

İşte sarmal budur.

Aynı temanın yeni düzeyde.

Bu nedenle hayat sadece ilerleme ve sadece tekrar değildir.

Tekrar eden yoğunlaşmadır.

Kültürler de böyle hareket eder.

Unuturlar.

Hatırlarlar.

Yükselirler.

Kabaşırlar.

Gücü merkezileştirirler.

Kırılırlar.

Yeni biçimler ararlar.

Geri düşerler.

Eski hakikatleri yeni giysilerle keşfederler.

Bunların hiçbiri tamamen doğrusal değildir.

Hiçbiri basitçe dairesel değildir.

Sarmal harekettir.

Ne kadar derine bakılırsa, o kadar netleşir:

Gerçekliğin temel örüntüleri mekanik olarak tekrarlanmaz.

Birbirine geçerler.

Küçükte büyükten farklı görünürler ve yine de akrabadırlar.

Sarmal bu nedenle daire ile çizgi arasında durur.

Yönü olan tekrardır.

Hareketli hafızadır.

Kendine yeniden dokunan, aynı kalmayan biçim.

Böylece bu eser için merkezi olan bir hakikate yaklaşılır:

Dünya, birinin tamamen yeni bir şeyle değiştirilmesiyle gelişmez.

Eski temel hareketlerin yeni düzeylerde ortaya çıkmasıyla.

Bu madde için geçerlidir.

Biyoloji için.

Şuur için.

Toplum için.

Tarih için.

Bir tohum sadece ağacı tekrarlamaz.

Onun örüntüsünü yoğunlaştırılmış biçimde taşır.

Bir embriyo sadece bitmiş varlığı tekrarlamaz.

Önceden var olan bir mantığı açar.

Bir düşünce dünyayı tekrarlamaz.

Çoğu zaman küçük, içsel biçimde, dışarıda da ortaya çıkan bir hareketi yansıtır.

Bu nedenle sarmal imgesi çok güçlüdür.

İki yanılgıyı aynı anda engeller.

Doğrusal ilerleme inancının yanılgısını.

Ve sırf döngü yanılgısını.

Doğrusal fantezi der:

Sürekli yukarı.

Sürekli daha fazla.

Sürekli daha iyi.

Sürekli daha yeni.

Bu nefs'in dilidir.

Pazarın dili.

Büyümeyi anlamla karıştıran sistemin dili.

Daire ise felç edebilir.

Der ki:

Zaten her şey tekrarlanıyor.

Hiçbir şey gerçekten değişmiyor.

Her şey geri geliyor.

Bu, teslimiyetle sonuçlanabilir.

Sarmal ikisini de kırar.

Der ki:

Evet, geri döner.

Ama aynı değil.

Evet, hareket vardır.

Ama sonsuz bir yükseliş olarak değil.

Olgunlaşma vardır.

Açılım vardır.

Yoğunlaşma vardır.

Yükseklik ve derinlik vardır.

Ama düz bir merdiven olarak değil.

Canlı, tekrar eden bir yapı olarak.

Doğanın kendisi sarmal biçimlerde konuşur.

Deniz kabukları.

Kasırgalar.

Galaksiler.

Sarmaşıklar.

Bitkilerin büyüme çizgileri.

Su girdapları.

Hayvanların hareket örüntüleri ve enerji dağılımları bile genellikle sarmal bir mantığı takip eder.

Sarmal büyülü olduğu için değil.

Katı ve kaotik olmayan düzenli hareketin bir ifadesi olduğu için.

Merkez ve genişlemeyi birleştirir.

Yakınlık ve uzaklık.

Tekrar ve açılım.

İnsan zihni de böyle hareket eder.

Bir düşünceyi gözlemlersin.

Sonra gözlemlediğini gözlemlersin.

Sonra belki gözleme nasıl tepki verdiğini gözlemlersin.

Sonsuz steril bir öz-gözlem olarak değil, kendini iç içe geçmiş düzeylerde algılama yeteneği olarak.

Bu özyinelemeli öz-algı, kendisi de sarmal bir yapıdadır.

Şuur sadece içeriği görmez.

Kendi hareketini de görebilir.

Bu sayede sadece daha fazla bilgi oluşmaz.

Derinlik oluşur.

Algı, hatıra, korku ve korumanın birbirini sürekli yeniden ürettiği döngüyü fark eden insan, daha derin yaşamaya başlar.

Hemen özgür olmaz.

Ama sarmal şimdi görünür hale gelmiştir.

Ve görünür sarmallar, görünmez olanlardan farklı yönlendirilebilir.

Bu sadece kişisel örüntüler için geçerli değildir.

Dış dünyanın tüm sistemleri de sarmal bir şekilde işler.

Ekonomiyi ele al.

Büyür.

Kriz yapar.

Kurtarılır.

Yeniden büyür.

Yoğunlaşmayı artırır.

Yeni krizler üretir.

Yeniden desteklenir.

Bu sadece bir daire değildir.

Çünkü her seferinde aynı örüntü daha yüksek bir yoğunlaşmada geri döner.

Daha fazla bağımlılık.

Daha fazla merkezileşme.

Daha fazla hız.

Hayattan daha fazla kopuş.

Ya da politikayı ele al.

Tehdit.

Düzen çağrısı.

Güç yoğunlaşması.

Hayal kırıklığı.

Çöküş.

Yeni tehdit.

Yeni düzen çağrısı.

Aynı yüzler değil.

Aynı biçimler değil.

Ama çözülmemiş kolektifin aynı sarmal hareketi.

Ya da kişisel ilişkileri ele al.

Çekim.

Açılma.

Kaybetme korkusu.

Kontrol veya geri çekilme.

Kırılma.

Yeni başlangıç.

Ve yine aynı temel figür, sadece farklı bir kılıkta, gerçekten tanınana kadar.

Tam da bu nedenle sarmal aynı zamanda bir lütuf imgesidir.

Çünkü bir şeyin geri dönmesine izin verir, bunun için seni mahkum etmeden.

Her yeniden ortaya çıkış başarısızlık değildir.

Bazıları daha derini görme fırsatıdır.

Kendini hissettiren her eski korku gerileme anlamına gelmez.

Bazen sadece şu anlama gelir:

Şimdi eskisinden daha derin bir noktadan bakabilirsin.

Bu, doğrusal ahlaktan daha yumuşak ve aynı zamanda daha sert bir bakıştır.

Doğrusal ahlak der ki:

Zaten daha ilerideydin.

Bunu geride bırakmış olmalıydın.

Tekrarı hemen başarısızlık kanıtı yapar.

Sarmal bakış der ki:

Geri döner.

Soru şu değil: Geri döner mi?

Soru şu: Şimdi hangi düzeyde karşılaşıyorsun onunla?

Yeni bir berraklıkla mı?

Yeni bir doğrulukla mı?

Aynı eski koruma refleksleriyle mi?

Yoksa daha fazla şuurla mı?

Böylece gelişim yeniden canlanır.

Daha az gururlu.

Daha az umutsuz.

Daha az ilerleme fantezileri veya geri düşme utancı tarafından yönetilen.

Sarmal nefs'ten "şimdi başardım" pathosunu ve "yine en baştayım" umutsuzluğunu alır.

Der ki:

Ne zafer ne mahkumiyet.

Harekete bak.

Neyin tekrar ettiğine bak.

Neyin derinleştiğine bak.

Hâlâ nerede aynı şekilde tepki verdiğine bak.

Ve nerede zaten daha fazla mekânın oluştuğuna.

Burada Fraktal olana geçiş de açılır.

Çünkü sarmal sadece zamanda bir hareket değildir.

Aynı zamanda temel ilkelerin farklı düzeylerde tekrarıdır.

Bir düşüncede olan, bir ilişkide ortaya çıkabilir.

Bir ilişkide olan, bir kolektifte.

Kolektifte olan, bir uygarlıkta.

Bire bir banal aktarım olarak değil.

Ama biçimin akrabalığı olarak.

Bu nedenle küçük bir içsel düğüm, büyükte politik bir biçim alabilir.

Ve toplumsal bir yapı, bir çocuğun bedenine geri çökebilir.

Sarmal, iç ve dışı, zaman ve biçimi birleştirir.

Her şeyi açıklamaz.

Ama gelişimin basitçe yukarı doğru bir çizgi olduğu ve her şeyin sadece kör tekrar olduğu yönündeki yorgun alaycılık safsatalarına karşı korur.

Hayır.

Gerçek derinleşme vardır.

Gerçek olgunlaşma.

Gerçek yeni düzeyler.

Ama tekrar eden temel örüntülerden büyürler.

Bu, her ucuz ilerleme anlatısından daha iddialıdır.

Ve daha doğrudur.

Gerçekliğin sarmal yapısının bir sonucu daha vardır.

İyileşmenin bir silme olmadığını netleştirir.

Hayattaki hiçbir önemli şey basitçe kalıntısız silinmez.

Tarih değil.

Hatıra değil.

Baskı değil.

Yara bile değil.

Değişen şey, örüntüdeki konumdur.

Gömülme.

Yönlendirme.

Bir zamanlar kimliğin merkezi olan bir yara, daha sonra daha büyük bir berraklığın parçası olabilir.

"Gitmiştir".

Ama artık evin hanımı değildir.

Eski bir acı yeniden ortaya çıkabilir.

Ama artık tüm hayatı organize etmez.

İşte sarmal iyileşme budur.

Büyülü arınma değil.

Farklı düzenleme.

Hakikatin kendisi de sarmal bir şekilde açılır.

Her şey birden anlaşılmaz.

Aynı cümlelere geri dönülür ve onları farklı duyulur.

Cümle değiştiği için değil.

Okuyan artık aynı olmadığı için.

Bu nedenle böyle bir eser, bir bilgi ürünü gibi doğrusal olarak tüketilemez.

Geri dönüş talep eder.

Yeniden okuma.

Yeni yaklaşım.

Kasıtlı olarak karanlık olması gerektiği için değil.

Hakikat genellikle sarmal bir şekilde açıldığı için.

Bugün sadece düşünce olan bir cümle, yarın yaraya dokunup sonra bilgi haline gelebilir.

Cümle olgunlaşmadı.

Okuyan olgunlaştı.

Bu nedenle okumak da sarmal bir yapıdadır.

Sadece doğrusal alışkanlığı olan, sabırsızlanır.

Her şeyi hemen istemek ister.

Her şeyi anlamak.

Her şeyi düzenlemek.

Ama bazı şeyler döngüler halinde şuurun içine süzülmelidir.

Geri gelmeli.

Sana yeniden dokunmalı.

Ta ki daha derin biçim gösterene kadar.

Sarmal bu nedenle sadece gerçeklik için bir imge değildir.

Bir sabır okuludur.

Nefs'in her zaman bitirme, kontrol ve hemen berraklık isteyen sabırsızlığına karşı bir okul.

Sarmal der ki:

Geri dön.

Bir yenilgi olarak değil.

Derinleşme olarak.

Tekrar bak.

Başarısız olduğun için değil.

Gerçeklik, ilk bakışın kavrayabileceğinden daha fazla katman taşıdığı için.

Böylece sarmal, yaşayan, acı çeken, hatırlayan ve kendini sürekli yeni düzeylerde karşılayan bir dünya için onurlu bir kılavuz imge haline gelir.

Ve bu imge ne kadar derin anlaşılırsa, o kadar görünür hale gelir:

Sarmal son şey değildir.

Bir'in çokluk içinde nasıl açıldığının bir yoludur.

Örüntülerin kendilerini zamana nasıl yazdığının bir yoludur.

Şuurun kendini sadece noktasal olarak değil, tekrar eden yaklaşımlarla nasıl deneyimlediğinin bir yoludur.

Buradan itibaren Holografik olana adım atılabilir.

Çünkü eğer temel örüntüler farklı düzeylerde tekrarlanıyorsa, o zaman belki de her parça, doğrusal bakışın asla kabul etmediğinden daha fazlasını bütünden taşıyordur.

Bölüm 18

Holografik Bütün

Dünyaya, her şeyin yan yana durduğu bir bakış vardır.

Burada ben.

Orada sen.

Burada benim bedenim.

Orada ağaç.

Burada benim hayatım.

Orada tarih.

Burada benim odam.

Orada evren.

Bu bakış pratiktir.

Yön bulmayı sağlar.

Sınır koymayı.

Eylemeyi.

Gündelik hayat için gereklidir.

Ama en derin bakış değildir.

Çünkü ne kadar kesin bakılırsa, parçaların sadece parça olduğu ve bütünün bir yerlerde onun üzerinde veya dışında olduğu fikri o kadar istikrarsızlaşır.

Bütün sadece bir toplam değildir.

Parçalarında yaşar.

Banal anlamda tamamen değil.

Sanki bir toz zerresinden bir şehir okunabilirmiş gibi değil.

Ama daha derin bir şekilde.

El yazısı olarak.

Yoğunlaşma olarak.

İlke olarak.

Bilgi ve yapısal akrabalık olarak.

Buna büyük bir kelimeyle holografik denir.

Ama kelime önemli hale gelmeden önce, deneyim net olmalıdır.

Bedeninden bir hücre al.

Küçücüktür.

Sınırlıdır.

Sayısız biçim içinde bir biçimdir.

Ve yine de sadece yerel işlevini taşımaz.

İçinde, yoğunlaştırılmış bir şekilde, bütünün inşa planı yatar.

Bu planın her ifadesi her yerde aktif değildir.

Ama olasılık oradadır.

Hücre, varlığın tamamı değildir.

Ve yine de bütünden, kaba bakışın tahmin ettiğinden daha fazlasını taşır.

Aynısı diğer düzeylerde de hissedilebilir.

Tek bir doğru an, bir insanın özünü, yıllarca süren rutin kendini sunumdan daha fazla gösterebilir.

Tek bir bakış, tüm bir ilişkinin iklimini taşıyabilir.

Küçük bir semptom, tüm bir içsel düzeni gösterebilir.

Görünüşte önemsiz bir cümle, bir muhitin yapısını ele verebilir.

Tek bir satın alma eylemi, tüm bir ekonomi mantığını taşıyabilir.

Bir parça endüstriyel yiyecek, bir uygarlık modeli hakkında on politik konuşmadan daha fazlasını söyleyebilir.

Bütün, parçalarda basit bir minyatür olarak değil, imza olarak yaşar.

Bu çok önemli noktadır.

Holografik şu anlama gelmez: Her parça, bütünle kaba bir şekilde aynıdır.

Şu anlama gelir: Parçada, bütünün mantığı vardır.

El yazısı.

Yön.

Biçim hareketi.

Bir fraktal bunu matematiksel olarak gösterir.

Küçük bir çıkıntı, daha büyük resmin yapısını taşır.

Bire bir ölçekte kopya olarak değil.

Tekrar eden ilke olarak.

Gerçeklikte de durum böyledir.

Büyük, küçükte dekoratif bir oyun olarak değil, ciddi bir yapı olarak bulunur.

Bu nedenle insan asla sadece özel değildir.

Asla sadece bireysel varlık değildir.

Asla sadece deri, tarih ve tercihlerden oluşan kapalı bir paket değildir.

Bir düğüm noktasıdır.

Bütünün kendisi hakkında belirli bir perspektif kazandığı bir yerdir.

Bu, çok erken söylendiğinde hızla acıklı gelebilir.

Bu nedenle temiz bir şekilde yürütülmelidir.

Şu anlama gelmez:

Her insan gizlice her şeye kadirdir.

Şu anlama gelmez:

Her duygum kozmik olarak önemlidir.

Şu anlama gelmez:

Küçük huysuzluğum sihirle evreni hareket ettirir.

Hayır.

Bu yine nefs olurdu, bu sefer metafizik bir maskede.

Holografik bakış büyüklük fantezisi değildir.

Alçakgönüllülüktür.

Çünkü eğer parçada bütünün el yazısı yaşıyorsa, o zaman küçükte yaptığın asla tamamen küçük değildir.

Sen çok önemli olduğun için değil.

Ayrım, nefs'in inanmak istediği kadar mutlak olmadığı için.

Bir başkasına yaptığın şey, sadece "onda" kalmaz.

Bir mekâna getirdiğin berraklık, sadece "senin durumun" olarak kalmaz.

Çocuğunda ezdiğin şey, aile bodrumunda kaybolmaz.

Pazarda normalleştirdiğin şey, pazarda kalmaz.

Politikada ödüllendirdiğin şey, parlamentoda kalmaz.

Her şey yayılır.

Ucuz anlamda mistik bir şekilde değil.

Yapısal olarak.

Atmosferik olarak.

Tarihsel olarak.

İmzalarda.

Sürekli korkunun hüküm sürdüğü bir mekân, bedenleri farklı şekillendirir.

Bakışları farklı.

Kararları farklı.

Onurun yaşadığı bir mekân da aynısını yapar.

Böylece bütün parçalarda ve parçalar bütüne geri dönerek etki eder.

Bu ezoterik bir formül değildir.

İnsanı sadece izole bir işlev birimi olarak görmeyi bıraktığında deneyim bilgisidir.

Burada Holografik olan, bağlantı ile dokunur.

Her bağlantı görünür değildir.

Her etki doğrudan ölçülebilir değildir.

Ve yine de izolasyon çoğu zaman kaba bir yanılsamadır.

Modern dünya, "kendin için" yaşayabileceğin fikrine eğitir.

Kendin için tüket.

Kendin için çalış.

Kendin için yalan söyle.

Kendin için nefret et.

Kendin için perişan ol.

Kendin için uyan.

Ama gerçeklik çok daha gözeneklidir.

Yıllarca küçümseme içinde yaşayan bir insan, bu küçümsemeyi çocuklarına, diline, seçim kararlarına, işine, bedenine, sevgisine taşır.

Gerçek berraklık içinde yaşayan bir insan da aynısını yapar.

Bir kahraman olarak değil.

Bir guru olarak değil.

Sadece olma biçimiyle.

Holografik olan bu nedenle en açık şekilde, salt dışsal büyüklüğe sormayı bıraktığın yerde gösterir.

Dünya ölçü takıntılıdır.

Daha fazla erişim alanı.

Daha fazla etki.

Daha fazla takipçi.

Daha fazla sermaye.

Daha fazla kamusallık.

Sanki sadece görünür ölçekte olan etkiliymiş gibi.

Ama bütün daha derinden yanıt verir.

Yoğunlaşmada da yaşar.

Nitelikte.

Yönde.

Tek bir doğru eylem, asla sayılarla temsil edilemeyecek bir ilişkiler zincirinde etkisini sürdürebilir.

Tek bir ciddi anlamda söylenmiş hayır, bir aile yapısını değiştirebilir.

Tek bir insan, bir zehri aktarmayarak, bir nesil çizgisini kesebilir.

Utanç veya güçten değil, berraklıktan söylenmiş tek bir kelime, bir mekânın havasını değiştirebilir.

Her zaman değil.

Otomatik olarak değil.

Ama mümkündür, çünkü parça asla sadece parça değildir.

Geçittir.

Burada ayrıca hatıraya bir bağlantı vardır.

Tek bir anlık gerçek huzur, bazen tüm bir yaşamın özüne dokunabilir.

Bir an "yıllardan daha fazla mı sayılır" diye değil.

Bazı anlarda kişinin bütünü parladığı için.

Bir insan yıllarca rol oynayabilir.

Ve sessiz bir anda onu görürsün.

Maskeyi değil.

İşlevi değil.

Onu.

Bu, varoluşsal anlamda holografiktir.

Parça bütünü taşır.

Jest tarihi taşır.

Bakış, dünyayla ilişkiyi taşır.

Bir kültür kendini sadece büyük anıtlarında ele vermez.

Ekmeğinde verir.

Yiyeceğinde.

Hayvanları tutma biçiminde.

Çocuklarla konuşma biçiminde.

Yaşlıları barındırma biçiminde.

Hastalığı yönetme biçiminde.

Çöpü saklama biçiminde.

Yaşamı fiyatlandırma biçiminde.

Zamanı parçalama biçiminde.

Küçük olan asla sadece küçük değildir.

Açıklayıcıdır.

Bu nedenle bu eserde besin de bir yan soru değildir.

Holografik olarak okunabilir.

Bir parça yemde sadece kötü yiyecek yatmaz.

İçinde, dünyayla, bedenle, zamanla, çiftçiyle, pazarla, hızlanmayla, onurla bütün bir ilişki yatar.

Tükenmiş üretimden bir domateste bir dünya görüşü yatar.

Canlı bir ilişkiden bir ekmekte de.

Beden, son bölge haline gelir, çünkü bütün onda tekrar eder:

Zaman baskısı.

Pazar mantığı.

Kökenle ayrışma.

Kimyasallaşma.

Kullanılabilir kılınma.

Ya da tam tersi, bağlanma.

Bakım.

Ölçü.

Ritim.

Minnettarlık.

Böylece besin bile bütünün el yazısını taşır.

Ve tersine, bütün onun aracılığıyla parçaya geri dönerek etki eder.

Toprak mala dönüşür.

Bitki birime.

Çiftçi bağımlı tedarikçiye.

İnsan son tüketiciye.

Beden, matrisin imha yerine.

Bu holografik yıkımdır.

Sadece bir düzeyde değil.

Tüm alan boyunca.

Bu nedenle bedenin, besinin, dikkatin, dilin geri kazanımı her zaman aynı anda hem küçük hem büyük düşünülmelidir.

Dünya kurtarma fantezisi olarak değil.

Çünkü küçükte, bütünün yönü zaten yatar.

Burada ayrıca, gözlemci etkisinin bir imge olarak neden bu kadar güçlü olduğu, onu kötüye kullanmadığın sürece daha da netleşir.

Bir şey gözlemlendiğinde, statüsü değişir.

Her yerde aynı modda değil.

Her zaman fiziksel olarak önemsiz anlamda değil.

Ama görülen, görülmeyenle asla tamamen aynı değildir.

Sınanmamış bir örüntü yönetir.

Görülen bir örüntü, mutlak gücünün bir kısmını zaten kaybeder.

Bir ailede ilk kez gerçekten görülen bir çocuk, bu alandan sadece işlevsel olarak yönetilenden farklı bir şey taşır.

Sadece bir doğa yasası olarak görülen bir pazar, işlemeye devam edebilir.

Korku ve güç yapısı görünür hale gelen bir pazar, zaten artık tamamen aynı değildir.

Holografik olan ve gözlemlenen burada birbirine dokunur.

Bütün parçalarda yaşar.

Ve parçaya bakış, bütüne geri dönerek etki eder.

Büyülü bir şekilde değil.

Mekanik bir şekilde değil.

İmzanın mantığında.

Bu nedenle, insanların kendilerini sadece izole bireyler olarak görmeleri çok yıkıcıdır.

O zaman hayatlarını özel yönetime küçültürler.

Benim sorunum.

Benim hesabım.

Benim başarım.

Benim başarısızlığım.

Benim tükenmişliğim.

Benim iyileşmem.

Her şey küçülür ve koparılır.

Bu, nefs'in en sevdiği perspektiftir.

Çünkü izolasyon, kontrol edilebilir kılar.

Kendini sırf özel bir birim olarak deneyimleyen bir insan, korkusunu kişiselleştirecektir, oysa çoğu zaman yapısaldır.

Utançını kişiselleştirecektir, oysa çoğu zaman kültürel olarak birlikte inşa edilmiştir.

Özlemini kişiselleştirecektir, oysa çoğu zaman bütünden gerçek bir yabancılaşmadan gelir.

O zaman der ki:

Bende bir şeyler yanlış.

Belki de yaşadığı dünya biçiminde bir şeyler yanlıştır.

Belki de sadece kendi nevrozunu değil, yoğunlaşmış toplumsal bir yarayı taşıyordur.

Belki de tükenmişliği sadece bireysel bir başarısızlık değil, tüm bir performans sisteminin bir bedende görünür hale geldiği bir yerdir.

Belki de yeme bozukluğu sadece özel değil, bedeni aynı anda hem tapan hem de sömüren bir kültürün odak noktasıdır.

Belki de anlamsızlık paniği sadece "onun konusu" değil, varlığı neredeyse tamamen görünürlüğe, başarıya ve piyasa değerine bağlayan bir dünyanın ifadesidir.

Holografik olan bu nedenle sadece metafizik değildir.

Tanısaldır.

Gösterir ki: Tekil olan, doğrusal bakışın kabul etmek istemediğinden çoğu zaman daha fazlasını bütünden taşır.

Ve bütün sadece "yukarıda" yaşamaz, somut bedenlerde, jestlerde, öğünlerde, korkularda, arzularda, kararlarda yaşar.

Bunu gören, farklı yaşar.

Sürekli kozmik düşünmek zorunda olduğu için değil.

Görünüşte küçük olanla ilişkisinde daha dikkatli ve daha net hale geldiği için.

Bir cümle sadece bir cümle değildir.

Bir alışkanlık sadece bir alışkanlık değildir.

Bir satın alma sadece bir satın alma değildir.

Bir sessizlik sadece bir sessizlik değildir.

Bir sınır sadece kişisel bir üslup değildir.

Her şey, ölçüsünün varsaydığından daha fazlasını birlikte taşır.

Bu bakış paranoyak yapmaz.

Sorumlu yapar.

Ve daha sonra tam bir keskinlikle söylenmesi gereken bir şeyi hazırlar:

Eğer parça bütünün imzasını taşıyorsa, o zaman bir parçanın dönüşümü anlamsız kalamaz.

Bunu şimdi söylemek için henüz çok erken.

Çok hızlı bir şekilde teselli veya büyüklük fantezisi gibi gelirdi.

Ama iz bırakılmıştır.

Parçada bütün yaşar.

Küçükte büyük yazar.

Ve insan, soğuk bir evrende izole bir seyirciden daha fazlasıdır.

Bütünün yoğunlaştığı, gözlemlediği ve geriye doğru etki ettiği bir yerdir.

Küçük pakette tanrı olarak değil.

Varlık ağında geçirgen bir nokta olarak.

Bu içgörü büyüktür.

Ama yalınlık gerektirir.

Çünkü nefs'i yüceltmez.

Ayrımı deşifre eder.

Ve bireyden, en küçük eylemlerini sonuçsuz sanma mazeretini alır.

Böylece Holografik olandan kendini yüceltme çıkmaz.

Aksine, şunu hisseden o ciddi onur çıkar:

Kendimde, kendimle, kendim aracılığıyla ve kendim sayesinde olmasına izin verdiğim şey, sadece bende kalmaz.

Ben merkez olduğum için değil.

Ayrı olmadığım için.

Buradan itibaren Fraktal olan etik hale gelir.

Ve Etik olan yeniden canlı.

Çünkü eğer parça bütünü taşıyorsa, o zaman her eylem işlevden fazlasıdır.

Alan içinde imzadır.

Bu kelime henüz geri çekilmiştir.

Ama gölgesi zaten oradadır.

Bölüm 19

Fraktal Etik

Bir insan, bütünün parçaların dışında olmadığını, aksine onların içinde ifade edildiğini kavradığında, etik artık sadece bir kural dizisi olarak kalamaz.

O zaman sadece şunu söylemek yeterli olmaz:

Bunu yap. Şunu yapma. İyi ol. Kötü olma.

Bu tür formüller yüzeyde düzen yaratabilir. Ama yeterince derine inmezler.

Çünkü eğer parça bütünün imzasını taşıyorsa, o zaman her eylem izole bir süreçten daha fazlasıdır.

Örüntü devamıdır. Ya da örüntü kırılmasıdır.

Sadece olay değildir. Yöndür.

Fraktal etik bu nedenle, insanın şunu fark ettiği yerde başlar:

Küçükte yaptığım şey küçük kalmaz.

Her jest dramatik olduğu için değil.

Her jest bir biçimden geldiği ve bir biçimi aktardığı için.

Nasıl konuştuğun.

Nasıl yediğin.

Nasıl satın aldığın.

Nasıl arzuladığın.

Nasıl yalan söylediğin.

Nasıl sessiz kaldığın.

Bir hatayı nasıl taşıdığın.

Daha zayıf birine nasıl davrandığın.

Bir sınırı nasıl koyduğun.

Bir hayvanla nasıl ilişki kurduğun.

Toprakla nasıl ilişki kurduğun.

Zamanla nasıl ilişki kurduğun.

Kendi bedeninle nasıl ilişki kurduğun.

Bunların hepsi sadece davranış değildir. Hareket halindeki yapıdır.

Bu nedenle etik, bir eylemin dıştan izin verilip verilmediği veya yasak olup olmadığı sorusu değildir.

Şu sorudur:

Burada tam olarak hangi varlık biçimi onaylanıyor?

Burada ayrım mı güçlendiriliyor? Yoksa bağlantı mı?

Burada korku mu aktarılıyor? Yoksa berraklık mı?

Burada insan mala mı dönüştürülüyor? Yoksa onurunda mı tanınıyor?

Burada hayvan yönlendirilmemiş bir şekilde yukarı mı taşınıyor? Yoksa şuur tarafından mı tutuluyor?

Burada matris mi yeniden üretiliyor? Yoksa bir noktada mı kesiliyor?

Bu, olağan ahlaktan daha katı bir etiktir.

Çünkü neredeyse hiç tarafsız bölge bırakmaz.

Nevrotik anlamda değil, sanki her an kutsal bir ciddiyet altında olmalıymış gibi.

Gerçekçi bir hakikat anlamında:

Neredeyse hiçbir şey yoktur ki hiçbir şeyi devam ettirmesin.

Kayıtsızlık bile bir şeyi devam ettirir.

Başka tarafa bakmak bile.

Her zaman sadece "akışa uyma" alışkanlığı bile.

Bu rahatsız edicidir.

Çünkü nefs tarafsızlığı sever.

Sorumluluk olmayan adalar ister.

Şunu söyleyebileceği alanlar ister:

Bu sadece özel. Bu sadece zevk. Bu sadece iş. Bu sadece eğlence. Bu sadece bir şaka. Bu sadece bir öğün. Bu sadece küçük bir yalan. Bu sadece bir tıklama.

Fraktal bakış bu rahatlığı yok eder.

Her şeyin aynı büyüklükte olduğunu söylemez.

Ama der ki: Küçük olan da yön taşır. Küçük olan da birlikte yazar.

Küçükte sürekli onura ihanet eden, onu büyükte pek kurtaramaz.

Küçükte sürekli eylemeden önce bilinçli gören, büyükte de farklı etki eder.

Mükemmel değil. Ama farklı.

Burada sistemlerin neden bu kadar istikrarlı olduğu görünür hale gelir.

Sadece "yukarıda" güç oturduğu için değil.

Örüntü aşağıda milyonlarca kez birlikte taşındığı için.

Her zaman isteyerek değil. Her zaman bilinçli değil. Ama gerçek.

Nefs'in matrisi, insanların küçükte, büyükte belki de hor gördükleri şeyi birlikte yaşamalarıyla yaşar.

Manipülasyonu hor görürler ve yakında manipüle ederler.

Hırsı hor görürler ve kendi küçük hırs biçimlerini günlük olarak beslerler.

Sömürüyü hor görürler ve kendi bedenlerine bir maden sahası gibi davranırlar.

Yalanı hor görürler ve ilişkilerde hakikatle hiçbir ilgisi olmayan roller oynarlar.

Yabancılaşmayı hor görürler ve gerçekten her şeyden ayrıymış gibi yer, satın alır, çalışır, konuşurlar.

Böylece büyük olan taşınır. Sadece yasalar ve elitler tarafından değil. Küçük jestlerde tekrar yoluyla.

Bu, ucuz anlamda ahlaki bir suçlama değildir. Tanıdır. Ve tanıdan daha sert bir sorumluluk çıkar.

Kahramanın sorumluluğu değil. Dünya kurtarıcısının değil.

Bilen kişinin basit, ciddi sorumluluğu:

Ben birlikte yazıyorum.

Her sistem taşıyıcılara ihtiyaç duyar.

Her biçim tekrara ihtiyaç duyar.

Yıkıcı olan da.

Küçükte her şeyi birlikte taşımamaya başlayan, başlangıçta belki görünürde çok az şey değiştirir.

Ama el yazısını değiştirir.

Bazı mekanizmalar için daha kullanışsız hale gelir.

Daha az kontrol edilebilir.

Daha az satın alınabilir.

Eski kaldıraçlar tarafından daha az ayartılabilir.

İşte fraktal etik pratikte budur.

Büyük poz değil.

Küçükte farklı yapı.

İçsel yargıcını çocuğuna aktarmayı bırakan bir baba, belki bir toplumu devirmedi.

Ama bir örüntüyü kırdı.

Bedenini artık düşman veya meta olarak görmeyip, onur son bölgesi olarak geri alan bir kadın, pazarı parçalamadı.

Ama bir çizgiyi farklı yazdı.

Matrisin yemini artık düşüncesizce içine sokmayan, besini yeniden ilişki olarak anlayan bir insan, dünya tarım kompleksini yenmedi.

Ama ayrımı belirleyici bir noktada daha fazla onaylamadı.

Her tetikleyiciyi hemen emir gibi uygulamayan, boşlukta kalan bir başkası, medya makinesini durdurmadı.

Ama ona bir noktada kendini geri çekti.

Bu, doğrusal bakışta göründüğünden daha fazlasıdır.

Çünkü doğrusal düşünce her zaman büyüklük, görünürlük ve hemen sonuç sorar.

Fraktal etik, biçim sadakatine sorar.

Yöne.

İçinden geçen örüntünün kalitesine.

Burada ayrıca, bu etiğin neden ne ahlakçı ne de rahat olabileceği açıklığa kavuşur.

Ahlakçı değildir, çünkü sadece emirlere dayanmaz. Daha derine gider. Biçimin kökenine ve etkisine sorar.

Rahat değildir, çünkü sana sonuçsuzluğun zararsız özel alanını bırakmaz.

Şunu söylemez: Sadece kendi işine bak.

Der ki: Senin işin asla sadece senin işin değildir.

Tamamen değil, bir alanda yaşadığın, etki ettiğin, nefes aldığın, yediğin, konuştuğun ve ilişkiler kurduğun sürece.

Bu bakış ilk başta bunaltıcı gelebilir. Sanki şimdi her eylemin üzerinde kozmik bir ağırlık varmış gibi.

Ama bu yine nefs'in bir çarpıtması olurdu.

Fraktal etik felç etmek istemez. Netleştirmek ister.

Her hareketi kutsal alarm altına almakla ilgili değildir.

Kendi hayatının yönünü ciddiye almakla ilgilidir.

Nevrotik değil. Doğru.

Hakikat, taşıyan tek ölçüdür burada.

Çünkü eğer sadece dışsal kurala göre yönelirsen, etik sert ve boş olur.

Sadece duyguya göre yönelirsen, yumuşak ve keyfi olur.

Sadece sonuçlara göre yönelirsen, taktiksel olursun.

Ama biçimin yönünü ciddiye alırsan, daha derin bir düzen görünür hale gelir.

O zaman küçük bir eylem, büyük bir jestten daha doğru olabilir.

O zaman sessiz bir ihmalkarlık, görünür bir eylemden etik olarak daha ağır basabilir.

O zaman hayatın sadece olaylardan değil, sürekli yazımdan oluştuğu netleşir.

Burada imza motifi geri döner, ancak henüz son biçiminde değil.

Henüz zaman kitabı tüm metafizik keskinliğiyle ilgili değil.

Hâlâ sezgiyle ilgili: Yaptığın şey, adının asla yapamayacağından daha derin bir şekilde senin adını taşır.

Vatandaşlık adını değil. Rolü değil. Unvanı değil.

Durumunun el yazısını.

Her zaman berraklıktan eyleyen bir insan, dünyaya, her zaman eksiklik, rütbe kaygısı veya kör dürtüden eyleyen birinden farklı yazar.

İkisi de biçim bırakır.

Soru şu değil: bırakıp bırakmadığı.

Soru şu: hangisi.

Buradan itibaren, "Benim için geçerli olan herkes için geçerlidir" ifadesinin neden güzel bir cümleden daha fazlası olduğu da anlaşılır.

Ahlaki bir eşitleme değildir. Herkesin aynı yaşam koşullarına veya görevlere sahip olduğu anlamına gelmez.

Daha derin bir şey anlamına gelir:

Küçükte beni mahveden yapılar, büyükte de mahveder.

İçten beni genişleten hareketler, ortak olanın biçimini de genişletir.

Utanç beni daraltıyorsa, bir utanç kültürü de topluluğu daraltacaktır.

Onur beni doğrultuyorsa, bir onur kültürü sadece bana hizmet etmeyecektir.

Şuur içimde yönlendirmeyi kazanıyorsa, bu sadece benim özel aydınlanmam değildir.

İlişkilere, mekânlara ve sistemlere getirdiğim şeyin kalitesini değiştirir.

Bu, sorumluluk olarak fraktal yapıdır.

Yük olarak değil. Ciddiyet olarak. Onur olarak.

Burada ayrıca yanlış bir maneviyat da dışlanır.

Sadece kendi üzerinde çalış, gerisi zaten hallolur diyen maneviyat.

Bu çok sığdır. Ve çoğu zaman sadece rahattır.

Sadece sistemleri değiştir, içsel olan önemsizdir diyen tamamen politik tavır da aynı derecede yanlıştır. Bu da kördür.

Fraktal etik ikisini birleştirir.

Der ki: Küçükte örüntü tanınmazsa, büyükte tekrar eder.

Büyükte örüntü tanınmazsa, küçüğü tekrar sıkıştırır.

İç ve dış birlikte yazar.

Bunu ciddiye alan, ne saf iç mekân maneviyatına çekilebilir ne de kendi alanını dışlayan sırf yapı eleştirisine.

İkisini de görmelidir.

Ve bu yorucudur.

Çünkü rahat bir saflık yoktur artık.

İnsan artık içten aydınlık olduğu ve sadece dış dünyanın karanlık olduğu rolünü oynayamaz.

Ama aynı şekilde, dünyanın suçlu olduğu ve kendi durumunun anlamsız olduğu rolünü de oynayamaz.

Bu etiğin keskinliği budur.

Basit bir kaçışa izin vermez.

Ve hakikati tam da burada yatar.

Yine de umutsuz değildir.

Aksine.

Bir örüntünün gerçekten kesintiye uğradığı her noktada değişimin başlayabileceği olasılığını açar.

Her zaman gürültülü değil. Her zaman görünür değil. Her zaman tarihsel olarak işaretlenmiş değil.

Ama etkilidir.

Çünkü örüntüler tekrara ihtiyaç duyar.

Ve tekrarın olmadığı veya dönüştürüldüğü her yer, bir özgürlük yeridir.

Bu, küçük doğru eylemlerin, gösterişli pazarın kabul ettiğinden çok daha derin etki etmesinin nedenidir.

Küçük olan büyülü olduğu için değil.

Bütün onda hazır bulunduğu için.

Bir yalana karşı tek bir net hayır.

Çocuğu kullanmak yerine gerçekten görmek.

Eski hançeri aktarmamaya dair tek bir karar.

Kendi bedenini artık matrisin çöplüğü olarak görmemeye dair tek bir karar.

Oynanmayan, konuşulan tek bir sohbet.

Bunların hepsi dünya harikaları değildir.

Ve yine de özel olmaktan fazlasıdırlar.

Biçimin kendini yeniden yazdığı yerlerdir.

Buradan itibaren yol zorunlu olarak devam eder.

Çünkü eğer küçük olan büyüğü taşıyorsa, eğer parça bütünün el yazısını taşıyorsa, eğer her eylem alana yön yazıyorsa, o zaman bir noktada tüm keskinliğiyle söylenmelidir:

Bir birey sadece birey değildir.

Bu cümleyi tüm ağırlığıyla söylemek için henüz çok erken.

Şimdi söylense teselli gibi gelirdi. Motivasyon gibi. Güzel bir acıklılık gibi.

Ama çok daha serttir. Ve çok daha gerçektir.

Bu nedenle hazırlanmalıdır.

Örüntü yoluyla. Sarmal yoluyla. Holografi yoluyla. Etik yoluyla.

Ancak o zaman samimiyetsizlikten uzak söylenebilir.

O zamana kadar bu bölümün gerekli keskinliği kalır:

Küçükte yaptığın şey asla sadece küçük değildir.

Sen merkez olduğun için değil.

Ayrı olmadığın için.

Ve içinden geçen şeyin, nefs'in asla kabul etmek istemediğinden daha fazlasını dünyadan aktardığı için.

Bölüm 20

Zaman: Depolama Alanı, İz ve Anlam

Sıradan bakış için zaman geçer.

Saatler, günler, yıllar boyunca akar.

Çocukluğu sürükler götürür, yüzleri düzleştirir, evleri yaşlandırır, hatıraları uzaklaştırır ve bedenleri yorar.

Karşı kimsenin yüzemeyeceği bir nehir gibi görünür.

Bu nedenle insanlar ondan, sanki dışarıda bir şeymiş gibi konuşurlar.

İçlerinde ne olursa olsun, sadece akan bir şey.

Ama ne kadar derine bakılırsa, bu fikir o kadar belirsizleşir.

Zaman o zaman önce bir akıntı olarak değil, bir iz olarak gösterir.

Gözlemin yazımı olarak.

Farklılığın depolanması olarak.

Anlamın yoğunlaşması olarak.

Hiçbir şey ayırt edilmezse, asıl anlamda bir önce ve sonra da olmaz.

Durum vardır. Ama henüz insanın deneyimleyebileceği anlamda zaman yoktur.

Ancak değişim algılandığında, zaman yaşanmış gerçeklik olarak başlar.

Bir yaprak düşer.

Bir ses kırılır.

Bir yara oluşur.

Bir çocuk büyür.

Bir bakış hatırda kalır.

Bir şey artık eskisi gibi değildir.

Orada zaman kendini yazar.

Bu nedenle zaman tarafsız bir kap değildir.

Her şeyin içinden geçmek zorunda olduğu sırf bir kap değildir.

Şuurla, gündelik hayatın tahmin ettiğinden daha sıkı bağlıdır.

Basit anlamda değil, sanki dünya seninle başlıyormuş gibi.

Daha derin anlamda, yaşanmış gerçeklik olarak zamanın her zaman gözlem, farklılık ve anlama bağlı olduğu.

Bu, görünüşte önemsiz bir şeyde görülebilir.

Dişçide geçen bir saat, sevilen bir insanın yanında geçen bir saatle aynı değildir.

Saat altmış dakikayı ölçer.

Deneyim aksini söyler.

Neden? Saat yalan söylediği için değil.

İnsandaki zaman sadece sayılmakla kalmayıp ağırlıklandırıldığı için.

Korku uzatır.

Sevinç yoğunlaştırır.

Can sıkıntısı parçalar.

Acı bağlar.

Özlem çeker.

Anlam zamanı şekillendirir.

Tek bir cümle yıllarca bir insanda yaşayabilir.

Bir hafta iz bırakmadan geçebilir.

Bir öğleden sonra bir hayatı öncesi ve sonrası olarak bölebilir.

Bir on yıl sadece sis olabilir.

Bu şunu gösterir:

Zaman sadece akan süreçlerin miktarı değildir.

Aynı zamanda yazımın kalitesidir.

Gerçekten anlam taşıyan şey sadece geçmiş olmaz. Depolanır.

Burada zaman ve hatıra arasındaki ilişki belirleyici hale gelir.

Hatıra, tarafsız anlamda basit bir arşiv değildir.

Her şeyin düzgünce durduğu bir raf değildir.

Canlı bir depolama alanıdır.

Sadece kronolojiyle değil, anlamla düzenlenir.

Bu nedenle erken bir çocukluk sahnesi, bir insanda son beş yıllık iş günlük hayatından daha güncel yaşayabilir.

Nesnel olarak "daha önemli" olduğu için değil.

Daha derine yazıldığı için.

Zaman sadece saati takip etmez. Ağırlığı takip eder.

Bu nedenle şöyle de denebilir:

Zaman, gözlemin hafızasıdır.

Sadece senin içinde birey olarak değil.

Farkın iz olmadan geçmediği her alanda.

Bir beden hatırlar.

Bir aile hatırlar.

Bir kültür hatırlar.

Bir halk hatırlar.

Olayları artık kimse kişisel olarak yaşamamış olsa bile, örüntüler zaman deposu gibi yaşamaya devam edebilir.

Utançta.

Korkuda.

Eğitimde.

Ritüellerde.

Sessiz yasaklarda.

Biyografilerinden daha eski bir şey taşıyan çocukların bedenlerinde.

Zaman bu nedenle sadece geçen şey değildir.

Kendini yazan şeydir.

Ve yazım boşlukta olmaz.

Anlam boyunca olur.

Bu, aynı nesnel sürenin neden tamamen farklı dünyalar içerebildiğinin nedenidir.

Bir teşhisten sonraki ilk beş dakika.

Bir vedadan önceki son on dakika.

Monoton işe sıkışmış bir yıl.

İçinde bir şeyin kırıldığı veya parladığı bir gün.

Zaman bu durumlarda sadece çerçeve değildir.

Yaşanmış yoğunluktur.

Bu nedenle zaman kimlikle çok sıkı bağlantılıdır.

Nefs, hatırladığı, beklediği ve kendisi hakkında anlattığı şeyden inşa edilir.

Der ki:

Bu geçmişe sahibim.

Bu tarihten yapılmışım.

Bu yarına doğru hareket ediyorum.

Böylece kendini zamana bağlar.

Sadece dışsal bir dizi olarak değil, anlatı olarak.

Şöyle denebilir:

Nefs, kişiselleştirilmiş biçimde zamandır.

Hatıraya tutunur.

Karşılaştırmadan yaşar.

Gelecekle güvence altına alınır.

Sadece olmak istemez. Yazılmaya devam etmek ister.

Bu nedenle geçicilikten çok korkar.

Sadece beden ölümlü olduğu için değil.

Tüm yapısı zamana bağlı olduğu için.

Geçmiş, rol, isim, anlam, umut, korku – bunların hepsi zaman biçimleridir.

Şuur farklı davranır.

Zamanı bilir.

Okur.

Yaşar.

Ama tamamen ona indirgenmemiştir.

Daha sonra belirleyici olacak bir gerilim burada yatar.

Henüz tamamen açmak için çok erken.

Şimdilik şu tespit yeterlidir:

İnsanda zamana dolanmış bir şey ve zamanı gözlemleyebilen bir şey vardır.

Oradan itibaren, zamanın neden aynı anda hem bağladığı hem de açığa çıkardığı anlaşılır.

Nefs'in kendi tarihini ondan inşa ettiği yerde bağlar.

Şuurun izi, kendini onunla tamamen karıştırmadan tanıdığı yerde açığa çıkarır.

Bu çift hareket, zamanı bu kadar ağır ve bu kadar değerli kılar.

Çünkü zaman olmadan deneyim olmazdı.

Olgunlaşma olmazdı.

İlişki olmazdı.

Yol olmazdı.

Hatırlama olmazdı.

Öğrenme olmazdı.

Ama açıklığa kavuşmamış biçimde zaman aynı zamanda korku kaynağı haline gelir.

Çok geç. Çok erken. Yeterli zaman değil. Kayıp zaman. Kaçırılan zaman. Boşa harcanan zaman.

Modern dünya bu korkuyu mükemmelleştirmiştir.

Zamanı parçalar. Satar. Planlar. Sürelere, son teslim tarihlerine, üretkenlik pencerelerine, ekran akışlarına yoğunlaştırır.

Zaman orada bir yaşam alanı olarak değil, bir kaynak olarak deneyimlenir.

Yönetilmesi, tasarruf edilmesi, optimize edilmesi, değerlendirilmesi gereken bir şey.

Böylece zaman düşmanca bir şeye dönüşür.

Bir baskı aracı.

Hayatının dünyanın piyasa değerinde karşılığını bulup bulmadığının bir ölçüm aleti.

Bu da bir yabancılaşma biçimidir.

Sadece ekonomik değil. Ontolojik.

Çünkü zaman sadece kıt bir meta olarak deneyimlendiğinde, insan onun deneyim ve anlam alanı olarak daha derin doğasına erişimini kaybeder.

O zaman günler içinde koşturur, gerçekten yaşamadan.

O zaman hatırlamadığı haftalar birikir.

O zaman takvimleri doldurur ve şimdiyi kaybeder.

Bu, matrisin en zalim zaferlerinden biridir:

İnsanlardan sadece işi, dikkati ve onuru değil, aynı zamanda zamanlarını da ölçülebilir baskıya dönüştürmesi.

Bu nedenle zaman burada geri kazanılmalıdır.

Mülk olarak değil. Romantik yavaşlık olarak değil.

Bir algı alanı olarak.

Sadece ölçülmekle kalmayıp okunmak isteyen bir şey olarak.

Zamanı sadece sayan, çoğu zaman anlamını kaçırır.

Sadece boşa harcamak isteyen de.

Zaman üçüncü bir şey talep eder.

Kontrol değil. Kaçış değil.

Okumak.

Burada tam olarak ne yazılıyor?

Boş akış nedir?

Gerçek deneyim nedir?

Sırf hareket nedir?

İz nedir?

Hayatımın hangi saatleri kısa olmalarına rağmen yoğundu?

Hangi yıllar neredeyse hiç içsel huzur olmadan geçti?

Hangi karşılaşmalar zamanı açtı?

Hangi alışkanlıklar onu parçaladı?

İçimdeki hangi mekânlar hâlâ geçmemiş bir geçmişi takip ediyor?

Hangi gelecek korkuları şimdiden gerçekliğini çalıyor?

Bu sorular zamanı yeniden canlandırır.

Düşman olarak değil. Sırf akış olarak değil.

Değişim, gözlem ve anlam arasında bir ilişki olarak.

Burada ayrıca, bazı yaraların neden "zamansız" etki ettiği gösterir.

Zamanın dışında oldukları için değil.

Gerçekten tanınana kadar her şimdide birlikte okundukları için.

Çocukluktan kalma eski bir cümle, bugün her yeni durumu renklendirebilir.

O zaman geçmiş bitmiş değildir. Psikolojik anlamda değil. Depolama alanında aktiftir. Şimdide birlikte yazar.

Bu nedenle iyileşme asla sadece ileriye doğru ilerleme değildir. Genellikle depolama alanında hâlâ etkili olan şeyin yeniden düzenlenmesidir.

Silme değil. Olmamış hale getirme değil. Farklı okuma. Farklı düzenleme. Farklı tutma.

Zaman bu nedenle sadece "sahip olduğun" bir şey değildir.

Kendin okumaya başlamadığın sürece seni okuyan bir şeydir.

Bu kulağa tuhaf gelir. Ama doğrudur.

Örüntülerine, yazımlarına, tekrarlarına, içsel zaman depolarına asla bakmazsan, dolaplarının kendiliğinden açıldığı ve eski dosyalarının fark edilmeden her şimdiyi yorumladığı bir arşivde yürüyen bir insan gibi yaşarsın.

Ancak şuurla başka bir ilişki başlar.

Geçmiş yok olduğu için değil. Gelecek artık rol oynamadığı için değil.

Okuyucu netleştiği için. Ve daha net bir okuyucuyla, depolananın gücü değişir.

Burada daha sonraki düşüncelere giden çizgi görünür hale gelir.

Hâlâ zamandan iz, depolama alanı, anlam olarak konuşuyoruz.

Hâlâ zaman kitabından, sayfadan ve okuyucudan tüm metafizik keskinliğiyle konuşmuyoruz.

Bu çok erken olurdu.

Ama yön zaten nettir.

Zaman akıntıdan daha fazlasıdır. Takvimden daha fazlası. Fiziksel ölçümden daha fazlası. Özel duygudan daha fazlası.

Gözlemlenen değişim ve yazılan anlamdan oluşan bir dokudur.

Gerçekliğin katmanlar halinde biriktiği bir depolama alanıdır.

Ölü olmayan bir arşivdir.

Görülenin basitçe kaybolmadığı bir alandır.

Bunu bir kez ciddiye alan, zamana farklı davranacaktır.

İçine ne yazdığı konusunda daha dikkatli olacaktır.

Rutinleri konusunda. Dikkati konusunda. Dikkat dağıtması konusunda. Dili konusunda.

Şu anda yaşayıp yaşamadığı veya sadece akıp gidip gitmediği sorusu konusunda.

Ve belki de zamanın sadece geçmediğini, aynı zamanda okunmak istediğini yavaşça sezecektir.

Bu henüz sadece bir sezgi. Ama büyüyecek.

Çünkü eğer zaman depolama alanıysa, iz ve anlam, o zaman er ya da geç tüm gücüyle soru ortaya çıkar:

Kim okuyor?

Bölüm 21

Einstein ve Zamanın Eğriliği

Gerçeklik, en derin sırlarını bazen sadece tek bir dilde sormayı öğrenmiş olanlara bile açıklayacak kadar merhametlidir.

Fizikte de böyle oldu.

Uzun bir süre dünya, mutlak bir zaman rüyasında yaşadı.

Her yerde aynı şekilde işleyen görünmez bir saat.

Hareketten, kütleden, perspektiften ve konumdan bağımsız, kozmik bir ritim.

Geçmiş, şimdi ve gelecek, evrensel bir çizgi üzerinde temiz bir şekilde ayrılmış alanlar gibi görünüyordu.

Sonra, gerçekliği icat etmeyen, ancak matematik dilini daha keskin duyan bir düşünür geldi.

Einstein.

Onun büyüklüğü, varlığı nihai olarak yorumlamış olmasında değil, sıradan bilincin yabancı olduğu bir şeyin görünür hale geldiği bir kesinlik biçimine ulaşmış olmasında yatar:

Zaman mutlak değildir.

Her şeyin üzerinde ilahi bir saat gibi sabit bir şekilde asılı değildir.

Harekete, yerçekimine ve gözlemcinin konumuna göre davranır.

Bu şiirsel bir cümle değildir.

Fiziksel olarak tanımlanabilir.

Ve tam da bu nedenle çok açıklayıcıdır.

Bu daha sonra ikizler imgesinde yoğunlaştırılmıştır.

İki kardeş.

Biri Dünya'da kalır.

Diğeri muazzam bir hızla uzaya seyahat eder ve geri döner.

İkisi için de zaman geçer.

Ama aynı değil.

Yolcu daha yavaş yaşlanır.

Sadece hissedilen olarak değil. Metaforik olarak değil.

Fiziksel anlamda gerçek.

Onun saati farklı işler.

Bedeni farklı bir zamansal iz taşır.

Bu bir oyun değildir.

Evrensel eşzamanlılık rüyasındaki bir çatlaktır.

Birden zaman, herkesi aynı şekilde sürükleyen tek bir tarafsız akıntı değildir.

Birden ilişkiye bağlıdır.

Konuma.

Harekete.

Alana.

Gözlemci konumuna.

Bu içgörünün güzelliği burada başlar.

Fizik mistisizmi "kanıtlamış" olsaydı diye değil. Bu ucuz bir zafer olurdu. Ve yanlış.

Fizik kendi dilinde konuşur. Varlığın özünü nihai anlamda sormaz. Ölçülebilir olgular arasındaki matematiksel ilişkileri tanımlar.

Onuru burada yatar.

Ve tam da bu nedenle kötüye kullanılmamalıdır.

Einstein, şuurun metafizik hakikatini duyurmadı. Dünya formülünün bir yapısını kesin bir şekilde tanımladı.

Ama bu tanımın sonuçları vardır.

Nihai kanıt olarak değil. Kaba dünya görüşünün sarsılması olarak.

Çünkü en katı doğa dillerinden biri olan fizik bile zamanın bakış açısına bağlı olduğunu kabul etmek zorunda kalıyorsa, o zaman zamanın evrensel, her yerde aynı dekor olduğu yönündeki saf fikir savunulamaz hale gelir.

Belirleyici nokta budur.

Fizik, maneviyatın şimdiye kadar söylediği her şeyi doğrular anlamında değil.

Fizik, basit bir gerçeklik tasavvurunun rahatlığını yok eder.

Gösterir ki: Gündelik hayatın apaçık sandığı şey daha derin ve daha tuhaftır.

Ve tam da bu nedenle, daha önce sağduyu tarafından çok erken kapatılmış olan ontolojik sorular için alan açılır.

Doğrusal bakış der ki:

Zaman zamandır. Her yerde aynı akar.

Daha derin fiziksel bakış der ki:

Hayır. Zaman ilişkiseldir. Keyfi değil. Ama mutlak değil.

Eğrilir. Uzar. Hıza ve yerçekimine bağlı olarak yoğunlaşır.

Bu tek başına alçakgönüllülüğü öğretmek için yeterlidir.

Çünkü insanın gündelik anlayışının, kendi deneyim biçimini tüm gerçekliğin ölçüsü sandığı sürece ne kadar kaba yargıladığını gösterir.

Ve burada fizik dili ile bu eserin dili birbirine dokunur.

Aynılık olarak değil. Köprü olarak.

Eğer zaman fiziksel olarak mutlak değilse, o zaman daha derine sormak meşrudur:

Zaman aslında nedir?

Sadece: Belirli koşullar altında nasıl davranır?

Şu: Alan ve harekete bağlı olarak farklı gösteren bir şeyin ne tür bir özü vardır?

Bu düzeyler temiz bir şekilde ayrılmalıdır.

Fizik, zamanın farklı sistemlerde nasıl ölçüldüğünü söyleyebilir.

Formüller oluşturabilir.

Saatleri karşılaştırabilir.

Sinyalleri hesaplayabilir.

Tek başına, zamanın ontolojik anlamda ne olduğuna karar veremez.

Kaçınılması gereken karışıklık tam da orada başlar.

Einstein'dan hemen mistisizm yapmak isteyen, fiziği kaçırır.

Fizikten, tüm ontolojik soruların çözüldüğü sonucunu çıkaran, varlığı kaçırır.

Hakikat, karıştırmada değil, temiz dokunuştadır.

Bu dokunuş verimlidir.

Çünkü fiziğin gösterdiği şey, doğrusal nefs dünya görüşünün sağlam zeminini alır.

Nefs mutlak zamanı sever.

Çünkü mutlak zaman kontrol için iyidir.

Planlama için.

Karşılaştırma için.

Doğrusal biyografiler için.

Hayatın bir rota gibi yönetilebileceği hissi için.

Ben buradayım. Oraya gitmeliyim. Zamanım az. Geri kalmamalıyım. Diğerlerinin gerisindeyim.

Tüm bu düşünceler, doğrusal bir zaman fantezisinin zemininde yaşar.

Bu zemin sarsıldığında, insanın kendini takvimine hapsettiği sertlik de sarsılır.

Henüz tamamen değil. Ama hissedilir şekilde.

Einstein nefs'i yenmedi. Ama doğrusal gerçeklik anlayışı matrisinde matematiksel bir hassasiyetle bir noktayı kesti.

Onun asıl metafizik değeri budur.

Nihai cevaplar vermiş olması değil. Basit kesinlikleri sarsmış olmasıdır.

Burada yerçekiminden de bahsedilmelidir.

Zaman sadece hızla farklılaşmaz. Kütleyle de.

Bir şey bir kütle çekim alanında ne kadar derindeyse, daha uzaktaki bir noktaya göre zaman o kadar farklı geçer.

Kütleye yakınlık, tik takı değiştirir.

Neredeyse şöyle denebilir: Zaman alanı dinler.

Şiirsel anlamda değil. Fiziksel anlamda.

Bu formülasyon, sonucu netleştiğinde tek başına yeterince güzeldir.

Çünkü zamanın katı bir ray değil, yapı ile ilişki içinde bir davranış olduğunu gösterir.

Oradan itibaren, fiziği terk etmeden daha fazla sorulabilir:

Eğer uzay boş bir kap değil, kütle ve hareketle bağlantılı görünüyorsa,

eğer zaman tarafsız sahne değil, kendisiyle birlikte eğriliyor, uzuyor, yoğunlaşıyorsa,

o zaman gerçeklik giderek daha az, içinden evrensel bir saatin eşit şekilde geçtiği boşluktaki katı nesnelerin basit tablosu haline gelir.

O zaman geriye ne kalır?

Bir doku. Bir alan. Bir ilişkisel düzen.

Fizik henüz şuuru köken olarak söylemez. Ama daha önce bu tür soruları gülünç gösteren kaba dünya dekorunu keser.

Bu onun sessiz büyüklüğüdür.

Birçok insan bilimin dünyayı büyüsünü bozduğuna inanır. Gerçekte çoğu zaman sadece yanlış, çok kaba imgelerin büyüsünü bozar.

Geriye kalan daha az zavallı değil, aksine daha gizemlidir. Daha katıdır. Daha derindir.

Ayrıca daha pratiktir.

Çünkü bu içgörüler sadece düşünce oyunları değildir. Hassas ölçümlerde geçerlidir.

Daha sonra bu zaman eğriliğinin günlük teknolojide bile nasıl etkili olduğu görünür hale gelecektir.

Şimdilik şu tespit yeterlidir:

Zaman fiziksel dünyada, sıradan insanın sandığı şey değildir.

Ve eğer fizik bile bunu söylüyorsa, şuurun, hatıranın, deneyimin, kimliğin zamanı hakkında konuşan kişi ne kadar daha dikkatli olmalıdır.

Bu bölüm bu nedenle ne bilimi tanrılaştırmak ne de küçümsemek ister. Onun yerini onurlandırmak ister.

Fizik, hakikatin bir dilidir. Güçlü bir dil. İnsana gerçekliğin onun naif görüşüne göre olmadığını öğreten bir dil.

Ama tek dil değildir. Ve tam da bu noktada, metafizik derinliği ucuzca meşrulaştırmak için kötüye kullanılmamalıdır.

Kendi onurundan zaten yaptığı şey yeterlidir:

Açar. Gösterir. Alçakgönüllülüğe zorlar. Zamanın mutlak, tarafsız bir çizgi olduğu yönündeki eski fikri savunulamaz hale getirir.

Ve tam da bu şekilde, kendisi henüz cevaplamadan daha derin bir soruyu hazırlar.

Böylece Einstein bir köprü olur.

Bir guru olarak değil. Varlığın son yorumcusu olarak değil. Eski dünya görüşündeki bir çatlağın hassas bir ölçüm uzmanı olarak.

Daha sonra başka bir şeyin görünür hale gelebileceği bir çatlak.

Bu başka şey henüz sadece ima.

Hâlâ fizik dilinde konuşuyoruz. Hâlâ hız, yerçekimi, saatler ve referans sistemleri hakkında.

Ama tüm bunların altında daha sessiz bir soru zaten büyüyor.

Eğer zaman mutlak değilse,

kendini ilişkiye göre farklı gösteriyorsa,

bakış açısı sadece rastgele bir seyirci değil, tanımın kurucu bir parçasıysa,

o zaman bir noktada kaçınılmaz olarak sorulmalıdır:

Zaman gerçekten sadece orada olan bir şey midir?

Yoksa fiziğin kendi dilinde söyleyebileceğinden daha derin bir şekilde değişimin okunmasına mı bağlıdır?

Bu soru henüz cevaplanmamalıdır.

Olgunlaşmalıdır. Sadece düşünülmesi değil, aynı zamanda tanınması gereken her şey gibi.

Ama zemin hazırdır.

Spekülasyonla değil. Kesinlikle.

Arzuyla değil. Matematikle.

Ve tam da bu nedenle bu köprü taşır.

Doğrusal aklı, kesinliğini bırakmaya zorlar.

Ve bu, genellikle her gerçek bilimin ilk hizmetidir:

gerçekliğe sahip olmak değil, insanı onun hakkında çok kaba düşünmeye yeteneksiz kılmak.

Bölüm 22

Zamanın Özü Nedir?

Zaman, saatin gösterdiği şey değildir.

Saat, ritmi gösterir. Karşılaştırılabilirliği. Ölçümü.

Süreçler alanında bize düzen verir. Kullanışlılığı burada yatar.

Ama zamanın özü değildir. Zamanın içinde bir araçtır, onun nihai hakikati değil.

Bu, zamansal deneyime sadece teknik değil, ontolojik olarak bakıldığında hissedilir hale gelir.

Zaman o zaman ne sırf fiziksel ilişki ne de sırf öznel duyumdur.

Değişimin, bu değişim okunduğu ölçüdeki kaydıdır.

Her değişim zaman olmaz. Ancak okunan değişim geçmiş, şimdi ve gelecek olur.

Burada çok önemli bir fark yatar.

Bir şeyin geçmiş olduğunu söylediğimizde, sadece süreçlerin tamamlandığını kastetmeyiz. Bir durumun gözlemlendiğini ve önce olarak işaretlendiğini kastederiz.

Gelecekten konuştuğumuzda, sadece Henüz-değil'i kastetmeyiz. Gözlemlenebilir değişimden düşünülen olasılığın açıklığını kastederiz.

Ve şimdi, iki soyutlama arasındaki matematiksel noktasız an değildir. Şimdi, odaklanmış gözlemdir.

Okumanın gerçekleştiği andır.

Bu ilk başta kulağa basit gelir. Gerçekte neredeyse her şeyi değiştirir.

Çünkü birden zaman, hayatının oynandığı dış dekor değildir. Bir okuma biçimi haline gelir.

Değişimin sadece gerçekleşmediği, aynı zamanda algılandığı, ayırt edildiği, hatırlandığı, ağırlıklandırıldığı yerde oluşan bir iz.

Zaman bu nedenle sadece "dışarıda" değildir. Sadece kafanın içinde değildir. Daha ilişkisel ve daha derindir.

Değişim ve gözlemin buluşmasında ortaya çıkar.

Bu nedenle önceki bölümde fiziksel olarak göreli görünebilir ve burada yine de özün bir sorusu olarak açık kalabilir.

Çünkü fizik, ölçülebilir zamanın belirli koşullar altında nasıl davrandığını tanımlar.

Ontoloji sorar: Burada davranışı tanımlanan bu olgu aslında nedir?

Cevap artık denklemle aynı dili kullanamaz. Daha derine gitmelidir.

Eğer zaman gözleme bağlıysa, bundan önce özgürleştirici ve rahatsız edici bir şey çıkar.

Özgürleştirici olan: Dünya, içinde küçük bir parça olarak ileri geri itildiğin katı bir saat işleyişi değildir.

Rahatsız edici olan: Zaman, doğrusal dünya görüşünün kabul ettiğinden daha içli bir şekilde şuurla örülmüştür.

Birçok insan ikisinden birini ister.

Bazıları, her şeyin net bir şekilde ölçülebilir şekilde aktığı katı bir dünyanın güvenliğini ister.

Diğerleri, zamanı sadece bir yanılsama ilan etmenin teselli edici özgürlüğünü ister.

İkisi de kısa kalır.

Zaman mutlak bir ray değildir. Ama aynı zamanda hiçbir şey de değildir. Gerçektir. Sadece eşyalardan farklı bir şekilde gerçektir.

Okunabilirliğin biçimidir. Arşivin biçimidir. Yazımın biçimidir.

Bu, hatıraya daha yakından bakıldığında netleşir.

Hatırlanan şey, boş bir yaprak yığını gibi arkanda durmaz. Etki eder. Renklendirir. Şimdinin içine birlikte yazar.

Bu nedenle geçmiş, sadece gitmiş olan şey değildir. Aktif bir iz olarak alanda etki etmeye devam eden şeydir.

Bir çocukluk sadece geçip gitmiş değildir. Depolama alanında aktif olduğu sürece, şimdinin bir birlikte okuyucusudur.

Bir yara sadece bir zamanlar olmuş değildir. Anlamı düzenlenmediği sürece, şimdide bir zaman yoğunlaşmasıdır.

Bir insan o zaman sadece şimdiki ana tepki vermez. Artı kendisiyle birlikte okuyan tüm yazımlara tepki verir.

Bu, insanların birbirleriyle şimdide neden bu kadar nadiren karşılaştıklarının daha derin nedenidir.

Genellikle arşivler olarak karşılaşırlar. Depolama alanları olarak. Her şimdiyi hemen çerçeveleyen geçmişten oluşan demetler olarak.

Kötü niyetten değil. Tanınmayan zaman yapısından.

Bu nedenle zaman kimlikle çok sıkı bağlantılıdır.

Nefs, özünde zamana bağlı bir yapıdır. Hatıradan yaşar. Karşılaştırmadan. Yansıtmadan.

Der ki: Ben... idim. Olacağım. Yapmalıyım. Yapmalıydım. Yapmamalıyım. Bir gün...

Kendini geçmiş ve gelecek arasında bir arada tutar. Ve bunu yaptığı için, saf şimdiyi zar zor tolere edebilir.

Şimdi, nefs için tehlikelidir. Çünkü saf şimdide, kendini stabilize ettiği şeylerin çoğu düşer.

Hayatın işlevi değil. Ama anlatı. Karşılaştırma. Rütbe. Hikaye.

Bu nedenle nefs sürekli olarak şimdiden kaçar. Ya geriye, hatıraya. Ya da ileriye, kaygıya, umuda, planlamaya, kontrole.

Okumanın gerçekleştiği yerde nadiren yaşar.

Şuur ise bu okumanın kendisine daha yakındır. Hatırayı bilir. Öngörüyü bilir. Ama tamamen onlardan inşa edilmemiştir.

Burada, eserin mimarisi korunacaksa henüz tam olarak ifade edilemeyecek bir şey kendini göstermeye başlar.

Zaman hâlâ depolama alanı, iz, anlam, okunan değişimdir.

Hâlâ zaman kitabı tüm nihai biçimiyle değil.

Ve yine de iz artık gözden kaçmayacak şekilde oradadır.

Eğer zaman okunan değişimin kaydıysa,

eğer geçmiş depolanmış durumsa,

eğer gelecek okunan olasılıksa,

eğer şimdi okumanın odağıysa,

o zaman zamanın bir akıntıdan daha az, bir doku biçimi olması soruya yakındır.

Her şeyin kat etmesi gereken bir yoldan daha az, okunan bir doku.

"Kitap" kelimesi tüm keskinliğiyle hâlâ çok erken.

Ama yön belirlenmiştir.

Bu aynı zamanda başka bir yanılgıdan kaçınma yeridir.

Tüm bunlardan şunu yapmak çok ucuz olurdu: O zaman her şey sadece öznel.

Hayır.

Eğer zaman gözleme bağlıysa, bu her keyfi özel fantezinin diğeriyle aynı geçerliliğe sahip olduğu anlamına gelmez.

Sadece, gerçeklik ve okumanın, naif nesnellik modelinin kabul ettiğinden daha derin bir şekilde birbirine geçmiş olduğu anlamına gelir.

Zaman ne sırf özel bir kuruntu ne de sırf dışsal mekaniktir. Dünya ile şuur arasında bir alan olgusudur.

Tam da bu orta konum, onu düşünmeyi çok zorlaştırır.

Ve kaçırmayı çok kolaylaştırır.

Ayrıca, modern şimdi tahribatının neden bu kadar yıkıcı olduğu da görülür.

Bir insan sürekli dalgın yaşarsa, sürekli dürtüler, akışlar, son teslim tarihleri, haberler, karşılaştırmalar, uyaranlar ve yükümlülükler arasında zıplarsa, zamanı sadece "stresli" olmaz. Ontolojik anlamda parçalanır.

Okumanın odağı parçalanır. Deneyimin gerçekten yazılıp düzenlenebileceği yoğun bir şimdi alanı artık oluşmaz.

Sayısız mikro dikkat parçası oluşur. İnsan o zaman sadece huzurunu kaybetmez. Biçimini kaybeder.

Zaman toza dönüşür. Derinliksiz ritme. Şimdisiz takvime.

Mevcut sistemin en sessiz zalimliklerinden biri burada yatar. İnsanlardan sadece boş zamanı veya sinirleri almaz. Okumalarının yoğunluğunu yok eder. Zamanı yaşanmaz kılar.

Bu nedenle şimdiye her geri dönüş, sadece sağlıklı yaşam, sadece meditasyon, sadece öz-bakım değildir.

En derin anlamda zaman egemenliğinin yeniden kazanılmasıdır.

Saat üzerinde egemenlik değil. Okumanın kalitesi üzerinde.

Yeniden gerçekten hazır olan bir insan, zamanın farklı şekilde olmasına izin verir.

Daha kısa değil. Daha uzun değil. Ama daha doğru. Daha yoğun. Şu anda olanla daha bağlantılı.

O zaman dünyada daha az yaşamaz. Onu daha net okur.

Ve tam da orada, acı çekmenin yapısı da değişir.

Çünkü acı çekmenin çoğu sadece acıdan değil, acının okunduğu zaman modundan oluşur.

Şimdideki bedensel bir acı bir şeydir.

Hemen eski arşivlere bağlanan, gelecek korkusuyla yüklenen ve kimlikle birleştirilen bir acı başka bir şeydir.

O zaman acıdan tarih olur. Tarihten kader. Kaderden kendilik imgesi. Kendilik imgesinden hapishane.

Zaman "suçlu" olduğu için değil. Okunması düzensiz olduğu için.

Bu nedenle zaman sorusu soyut değildir.

Bir insanın kendi hayatında yaşayıp yaşayamayacağına veya sadece günleri tarafından sürüklenip sürüklenmediğine birlikte karar verir.

Geçmişi malzeme olarak tanıyıp tanımadığına veya egemenlik olarak kabul edip etmediğine.

Geleceğin olasılık mı yoksa korkunun zorbalığı mı olduğuna.

Şimdinin boş bir nokta mı yoksa varlığın gerçek bir yeri mi olduğuna.

Burada zamanın, insanın içinden geçtiği tarafsız bir manzara olmadığı görünür hale gelir.

Şuurunun bir oyun arkadaşıdır.

Anlamın kendini yazdığı bir ortamdır.

Sadece biriktirmekle kalmayıp etki etmeye devam eden bir depolama alanıdır.

Okuma, yaşama ve oluşun birbirine geçtiği bir alandır.

Tam da bu nedenle, doğrusal akıntı imgesi her anlamda yanlış değildir. Sadece çok fakirdir.

Gitme deneyiminden bir şeyleri yakalar. Ama arşivin derinliğini değil. Depolama alanı ve şimdinin eşzamanlılığını değil. Geçmişin şimdide nasıl okumaya devam ettiğini değil. Geleceğin bugünden bir beklenti olarak nasıl gerçekliği şekillendirdiğini değil. Şimdinin, bütünün okunabilir hale geldiği yer olduğunu değil.

Hakikat daha karmaşık ve aynı zamanda daha basittir.

Zaman sadece geçen şey değildir. Zaman, değişim olarak okunan ve anlam olarak yazılan şeydir.

Bu henüz son yoğunlaşma değildir. Ama yolun ayrıldığı noktadır.

Burada kalan, zaten önceden olduğundan çok daha net görebilir.

Devam eden, daha da radikal bir olasılığa izin vermelidir.

Yani zamanın sadece depolama alanı olmadığı. Belki okunabilir bir bütünlük olduğu.

Bu olasılık hâlâ gölgede kalıyor. Çok erken öne çıkarılmamalı.

Çünkü aksi takdirde sadece bir fikir olarak kalırdı.

Ama soru artık reddedilemez.

Eğer zaman iz ise,

eğer arşiv ise,

eğer okunan değişimden oluşuyorsa,

eğer geçmiş, gelecek ve şimdi sadece doğrusal kutular değil, okuma biçimleri ise,

o zaman bir noktada kaçınılmaz hale gelir:

Belki zaman akıntıdan daha çok yazıdır. Oktur'dan daha çok dokudur. Akıştan daha çok okunabilirliktir.

Bu sezgi şimdilik yeterlidir.

Bir cevap değildir. Bir açılımdır.

Ve gerçek bir açılımda, çoğu zaman aceleye getirilmiş bir açıklamadan daha fazla hakikat vardır.

Bölüm 6

Dışarıdaki Nefs Matrisi

Bölüm 24

Sürüden İmparatorluğa

İnsan devletler inşa etmeden önce, rütbeyi inşa etti.

Parlamentoları, borsaları, okulları, merkez bankalarını ve dijital platformları ortaya çıkarmadan önce, çok eski bir şeyi zaten biliyordu:

sürüyü.

Sürüde düzen vardır.

Hakikat hüküm sürdüğü için değil. Hayatta kalma gerektirdiği için.

İçeride rütbeye ihtiyaç vardır. Dışarıda savunmaya.

Kim yönlendirir? Kim itaat eder? Kim önce yer? Kim nöbet tutar? Kim korur? Kim korunur?

Bu sorular her yasadan daha eskidir.

Hayvan onları bilir.

Beden, akıldan çoğu zaman daha hızlı tanır.

Bu nedenle insan bugün hâlâ statü, aşağılanma, dışlanma, rütbe kaybı ve aidiyete karşı bu kadar hassas tepki verir.

Sadece "psikolojik olarak şartlanmış" olduğu için değil.

Eski sürü yapıları onun içinde yaşamaya devam ettiği için.

Alfa ilkesi bu nedenle sadece zoolojik bir ayrıntı değildir.

Çözülmemiş gücün temel bir örüntüsüdür.

Sürü her zaman en bilgeyi takip etmez. En şefkatliyi değil. En doğruyu da.

Çoğu zaman en güçlüyü, en gürültülüyü, en korkutucu olanı veya güvenlik vaat edeni takip eder.

Bu hayvanlar aleminde işlevseldir.

İnsanda daha tehlikeli bir şeye dönüşür.

Çünkü insan rütbeyi sadece güç üzerinden vermez.

Aynı zamanda para üzerinden de verir.

Dil. Unvan. Gösteriş. Ağ. Takım elbise. Makam. Ahlaki poz. Medya görünürlüğü.

Sürü bu nedenle uygarlıkla birlikte kaybolmaz. Sadece başka giysiler giyer.

Alfa'dan patron olur.

Politikacı.

Milyarder.

Kanaat önderi.

Guru.

Yıldız.

Patrik.

Fonksiyoner.

Uzman.

Biçimler değişir. Temel hareket kalır.

Dışarıya koruma. İçeriye boyun eğme.

Bu neredeyse tüm gruplarda gözlemlenebilir.

Ailelerde. Şirketlerde. Partilerde. Dini topluluklarda. Arkadaş çevrelerinde. Medya manzaralarında.

Kendini özellikle özgür, eleştirel veya bilinçli sanan sahnelerde bile.

Korku alanda olduğu anda, güç toplanır.

Güç toplanır toplanmaz, rütbe oluşur.

Rütbe oluşur oluşmaz, birçokları kendini onun etrafında örgütlemeye başlar.

Aptal oldukları için değil. Eski beden, kendini tehdit altında hissettiğinde hâlâ çoğu zaman özgürlüğün üzerine güvenliği koyduğu için.

Asıl anahtar budur.

İnsanlar, acı çekseler bile, Alfayı çoğu zaman devirmezler.

Önce korkaklıktan değil. Çünkü sürünün içindeki bilinen canavar, birçoklarına dışarıdaki bilinmeyen canavardan daha az tehlikeli görünür.

İnsan çoğu zaman belirsiz bir özgürlüktense, tanıdık bir baskıyı tercih eder.

Hesaplanabilir efendiyi, açık vahşi doğaya tercih eder.

Kendini küçük tutan sistemi, kendisinin yönlendirmesi gereken alana tercih eder.

Bu, tarihin en acı gerçeklerinden biridir.

Halklar sadece şiddetle yönetilmezler. Aynı zamanda korkuyla da biçime bağlanırlar.

Sadece copla değil. Şu duyguyla: Bu düzen düşerse, daha da kötüsü gelir.

Bu nedenle insanlar, içten küçümsedikleri sistemleri çoğu zaman birlikte ayakta tutarlar.

Onları sevdikleri için değil. Dışarıyı, içerideki darlıktan daha çok korktukları için.

Bu mantık çok eskidir. Ve bugün hâlâ yaşamaktadır.

Bir çocuk, tamamen hiçliktense soğuk bir ailede kalmayı tercih eder.

Bir çalışan, açık düşüştense onursuz bir işletmede kalmayı tercih eder.

Bir vatandaş, güvensizlik duygusundansa kibar gözetimi kabul eder.

Bir halk, içsel olgunlaşmanın zahmetindense güçlü figürlere bağlanmayı tercih eder.

Sürü ilkesi bu nedenle sadece politik değildir.

Psikolojiktir. Hatta metafizik.

İnsandaki hayvanın hâlâ şu soruyla ne kadar derin bir şekilde uğraştığını gösterir:

Koruma nerede? Ve bunun için neyi feda etmeye hazırım?

Şuur burada yönlendirmezse, özgürlük neredeyse her zaman güvenliğe kaybeder.

O zaman insan onurunu küçük taksitlerle satar.

Aidiyet için. Planlanabilirlik için. Geçim için. Rütbe avantajları için. Yalnız olmama hissi için.

İmparatorluk tam da orada başlar.

İmparatorluk, büyütülmüş, kurumsallaştırılmış biçimdeki sürüden başka bir şey değildir.

Küçükte Alfa ve boyun eğme neyse, büyükte hiyerarşi, yönetim, mülkiyet yoğunlaşması, yasa, itaat ve ideolojik anlatı haline gelir.

İmparatorluk sembollere ihtiyaç duyar.

Bayraklar. Unvanlar. İmgeler. Mitler.

Düzen, güvenlik, ilerleme, düşman ve kader hakkında anlatılara ihtiyaç duyar.

Çünkü insan sadece korkudan itaat etmez. Korkusunu anlamla gizlediğinde daha derin itaat eder.

Bu nedenle her egemenlik hikayelere muhtaçtır.

Sürü, Alfayı genellikle doğrudan takip eder.

İmparatorluk ekstra büyüye ihtiyaç duyar.

Gücünün neden gerekli, adil, doğal veya ahlaken üstün olduğunu anlatmalıdır.

Böylece rütbe düzeninden dünya görüşü oluşur.

Ve işte tam burada nefs, tüm gücüyle tarihe girer.

Hayvan rütbeyi bilir. Nefs ondan kimlik yapar.

Sadece korunmak istemez. Düzenin doğru tarafında olmak ister.

Sadece tok değil. Anlamlı.

Sadece güvende değil. Üstün.

Sadece entegre değil. Onaylanmış.

Bu nedenle birçok insan egemenlikten sadece pasif olarak zevk almaz. Aşağıda olsalar bile ona katılırlar.

Gerçekten güçleri olduğu için değil. Rütbe sisteminden psikolojik olarak yararlandıkları için.

Ulus, firma, parti, din, muhit veya lider figürüyle özdeşleşirler ve bu sayede ödünç alınmış bir büyüklük hissederler.

Bu, nefs matrisinin en güçlü hilelerinden biridir.

Büyüğe hizmet ettiği sürece küçüğe büyük olduğu hissini verir.

Doğru bayrakla durduğu sürece güçsüze ödünç alınmış bir onur parçası verir.

Resmi olarak belirlenmiş düşmanlara karşı birlikte hissettiği sürece boyun eğdirilene bir anlam duygusu verir.

Böylece sürü, içsel mekanizma önemli ölçüde değişmeden imparatorluk haline gelir.

Sadece sahne büyür.

Dil incelir.

Araçlar rafine olur.

Maskeler zarifleşir.

Ama temel soru kalır:

Beni kim koruyor? Ve bunun için neyi feda etmeliyim?

Bir kolektif içsel olarak ne kadar olgunlaşmamışsa, bu örüntünün büyümesine o kadar yatkın olur.

O zaman hakikat aramaz. Şuur aracılığıyla yönlendirme aramaz.

Güçlü çerçeveyi arar. Sert kenarı. Net anlatıyı. Belirsizlikten tekrar düzen yapma vaadinde bulunan figürü.

Düzen kendi başına yanlış olduğu için değil.

Korkudan doğan düzen neredeyse her zaman bir bedel talep eder.

Ve bu bedel çoğu zaman özgürlüktür.

Onur.

Sapma.

Karmaşıklık.

İnsanlık.

İmparatorlukta bu bedel her zaman açıkça talep edilmez. Genellikle kibar bir şekilde paketlenir.

Akıldan konuşulur. Zorunluluktan. Güvenlikten. Sorumluluktan. Rekabet gücünden. Ulusal çıkardan. İstikrardan.

Dil daha temiz hale gelir. Örüntü aynı kalır.

İçeride boyun eğme. Dışarıda tehdit.

Düşman gerçekten var mı yoksa sürekli yeniden mi üretiliyor, ikinci plandadır.

İmparatorluk için dış düşman işlevseldir.

İçeriyi bir arada tutar. Sertliği haklı çıkarır. Sürüyü liderlik yapısına bağlar.

Bu nedenle bir sistem içten çürümüş olabilir ve yine de dışarıya duyulan korku yeterince beslendiği sürece yönetmeye devam edebilir.

Özel hayatta da bu görünür.

Baskıcı baba, aile onsuz her şeyin dağılacağına inandığı sürece genellikle dokunulmaz kalır.

Toksik patron, şirket onun sertliği olmadan kimsenin rekabet edemeyeceğini ima ettiği sürece dayanır.

Politik güç bloğu, düzeninin ötesinde kaosun başladığı hissini başarıyla yarattığı sürece ayakta kalır.

Burada, içsel yapı çözülmediğinde dışsal kurtuluşun neden bu kadar nadiren başarılı olduğu görülür.

Bir Alfayı devirebilir ve hemen bir sonrakini inşa edebilirsin.

Bir rejimi değiştirebilir ve aynı rütbe mantığını yeni bir renkte elde edebilirsin.

Bir sistemi eleştirebilir ve rütbe, aidiyet ve ödünç alınmış güce duyulan içsel ihtiyacı dokunulmaz bırakabilirsin.

O zaman dekor değişir. Örüntü değil.

Bu nedenle bu bölüm sistem kısmında bu kadar erken olmalıdır.

Çünkü para, politika, medya, iş, tüketim, hatta dijital kontrol, ancak onların antropolojik derinlik katmanı görüldüğünde tam olarak anlaşılabilir.

Hepsi, insanı rütbe arayan, güvensiz, şekillendirilebilir bir sürü varlığı olarak gören bir insan imgesi üzerine inşa edilmiştir.

Ve bunu tamamen sebepsiz yapmazlar.

Çünkü şuur yönlendirmediği sürece, insan bunun için alıcıdır.

Durumun ağırlığı budur.

Ama aynı zamanda açıklığı.

Çünkü mekanizma görünür hale geldiğinde, masumiyetini kaybeder.

O zaman hiyerarşilerin her zaman sadece rasyonel olduğu rolünü oynayamazsın.

Piyasaların sadece tarafsız koordinasyon olduğu.

Devletlerin sadece yönetim aygıtları olduğu.

Medyanın sadece bilgi olduğu.

Hayır.

Tüm bunların altında çoğu zaman sürünün eski kalbi hâlâ atar.

Kendini düzenleyen korku.

Giyinen rütbe.

Koruma arayan hayvan.

Ondan anlam inşa eden nefs.

Ve bu düzeni aydınlatmayan eksik şuur.

Bunu gören, tüm büyük biçimlere karşı daha dikkatli olur.

Alaycı değil. Dikkatli.

Her yönlendirmeyi küçümsemez. Ama sorar:

Burada hangi derinlikten yönlendiriliyor?

Korkudan mı? Rütbe hırsından mı? Gösteriş arzusundan mı? Yoksa berraklıktan mı?

Her düzeni reddetmez. Ama sınar:

Hayata hizmet ediyor mu? Yoksa sadece bir Alfa sisteminin devamına mı?

Her topluluğu romantikleştirmez. Ama görür:

Bir kolektif korkusunu bilmediği anda, egemenlik kokmaya başlayacaktır.

Ve onurunu bilmediği anda, onu koruma için satacaktır.

Buradan itibaren yola para neredeyse kaçınılmaz bir şekilde çıkar.

Çünkü modern insanın imparatorluğu artık sadece kılıç, taç ve açık boyun eğdirme ile yönetmez.

Daha görünmez, daha kibar ve aynı zamanda daha etkili bir madde ile yönetir.

Para ile.

Para, Alfanın yeni kürküdür.

Sürünün yeni kokusudur.

Rütbenin yeni dilidir.

Sadece araç değil. Sembol. Silah. Vaattir.

Ve tam da bu nedenle şimdi oraya gidilmelidir.

Eski sürünün sayılara dönüştüğü yere.

Bölüm 25

Para: Yoğunlaşmış Rütbe

Para basit bir değişim aracı değildir.

Rütbenin sıvılaşmış biçimidir.

Güvenliğin genelleştirilmiş biçimidir.

Sürünün bireye verdiği kodlanmış vaattir:

Eğer yeterince paran varsa, korunursun.

Sadece açlıktan değil.

Boyun eğmeden.

Utançtan.

Dışlanmadan.

Aşağıda olma duygusundan.

Bu nedenle para, bedende tarafsız bir muhasebeden çok daha fazlasını tetikler.

Bir hesap durumu, nefs için bir sayı değildir.

Varoluş hakkının bir yansımasıdır.

Birisi miyim?

Kendime bir şey izin alabilir miyim?

"Ayak uydurabilir miyim"?

Ne kadar derin nefes alabilirim?

Ne kadar yüksek sesle hayır diyebilirim?

İş ciddileştiğinde ne kadar güvendeyim?

Para tüm bu soruları cevaplar – asla doğru değil, ama her zaman etkili bir şekilde.

Kendi içinde anlam taşıdığı için değil.

Bir banknot kağıttır. Bir madeni para metaldir. Dijital bir sayı sadece elektriksel bir kayıttır.

Ağırlık, kolektif anlaşmadan gelir:

Parayı yoğunlaşmış gerçeklikmiş gibi davranırız.

Sanki hayatın kendisiymiş gibi davranırız.

Sanki güvenliğin kendisiymiş gibi.

Sanki geleceğin kendisiymiş gibi.

Böylece nefs matrisi bir sayıya dökülmüştür.

Çünkü nefs'in özü nedir?

Hiç olma korkusu.

Yetersiz olma korkusu.

Yeri olmama korkusu.

Güçsüzlük korkusu.

Sürüden ayrılma korkusu.

Para tüm bunları çözeceğine dair söz verir:

Yeterli parayla yer satın alabilirsin.

İlgi satın alabilirsin.

Koruma satın alabilirsin.

Aidiyet satın alabilirsin.

Zaman satın alabilirsin.

Hatta bir tür görünürde "özgürlük" satın alabilirsin.

Elbette bu sadece yüzeysel olarak doğrudur.

Ama nefs için yüzeysel olarak yeterlidir.

Hakikat istemez. Duygu ister.

Çıplak muhtaçlıktan kurtulma duygusu.

Şeylerin üzerinde olma duygusu.

Artık maruz kalmama duygusu.

Bu nedenle para öncelikle ekonomik değildir.

Psişiktir. Hatta ontolojiktir.

Aslında şuurun yönlendirmesi gereken alanı işgal eder.

Sormak yerine:

Hakikat nedir? Hayata ne hizmet eder? Gerçekten ne taşır?

nefs sorar:

Ne satın alabilirim? Rütbemi ne yükseltir?

Bana artık savunmasız olmadığım hissini ne verir?

Böylece para son merci haline gelir.

Resmi olarak değil. Pratikte.

Devletler parayı düzenler.

Şirketler paranın peşinde koşar.

İnsanlar zamanı parayla değiştirir.

Çiftler para hakkında tartışır.

Arkadaşlıklar para yüzünden bozulur.

Savaşlar para için yapılır.

Hayatlar para için satılır.

Ve yine de neredeyse hiç kimse şöyle demez:

Para bizim tanrımızdır.

İnsan utanırdı.

Bu yüzden daha kibar konuşulur.

Piyasalardan.

Büyümeden.

Refahtan.

Yatırımdan.

Getiriden.

Verimlilikten.

Rekabetten.

Konum avantajından.

Dil daha teknik hale gelir.

Hareket dinsel kalır.

Artık sunaklar önünde dua edilmez.

Fiyatlar önünde dua edilir.

Diyagramlar önünde.

Bilançolar önünde.

Strateji toplantılarında.

Rahiplerin adı farklıdır.

CFO. Analist. Fon yöneticisi. Danışman. Derecelendirme kuruluşu.

Ayin yalındır.

PowerPoint. Üç aylık rakamlar. Göstergeler.

Ama derinde aynı huşudur:

Yükselsin.

"O" sayı olarak kendi başına anlamlı olduğu için değil.

Çünkü yükselme duygusal olarak güvenlik vaat eder.

Bu nedenle para, kendine uygar diyen, ama içten hayvan ve nefs tarafından yönlendirilmeye devam eden bir sürü için mükemmel matris dilidir.

Nefs'in ilgilendiği her şeyi rakamlara çevirir.

Rütbe.

Güç.

Kullanılabilirlik.

Kontrol.

Zafer.

Başka türlü utanç verici olacak sorunlar hakkında bunun üzerinden konuşulabilir.

Şunu söylemek caizdir: Bu proje kârlı değil.

Şunu söylemek kolay değildir: Bu insanlar bize çok önemsiz.

Şunu söylemek caizdir: Bu önlem yeri güvence altına alır.

Şunu söylemek caiz değildir: Sürümüz rütbe kaybından korktuğu için hayatlar feda ediyoruz.

Para gizler.

Çiğ korkuyu görünüşte rasyonel sayısal kararlara çevirir.

Dil "kaybetmekten korkuyorum"dan "rekabetçi kalmalıyız"a geçer.

"Senden daha fazlasına sahip olmak istiyorum"dan "pazar paylarını güvence altına almak istiyoruz"a.

"Dokunulmaz olmak istiyorum"dan "stratejik rezervlere ihtiyacımız var"a.

Böylece çıplak hırstan "sorumluluk" olur.

Rütbe kıskançlığından "performans teşviki".

Belirsizlikten "risk yönetimi".

Bu, matematiğe bir saldırı değildir.

Sayının nefs'in kalkanı olarak kötüye kullanılmasının tanımıdır.

Sayının kendisi tarafsızdır.

Sayar.

Nefs'in ona yüklediği anlam tarafsız değildir.

Değerlendirir.

Karşılaştırır.

Yargılar.

Burada sert bir şey söylenmelidir:

Para artık sadece bir değişim aracı değildir.

Ahlaki bir değerlendirme sistemi haline gelmiştir.

Çok olan, hızla "başarılı" sayılır.

Az olan, hızla "başarısız" sayılır.

Hiç olmayan, genellikle "kendi suçu" olarak görülür.

Her yerde değil. Her zaman değil.

Ama birçok kültürde derinlemesine içselleştirilmiştir.

Fırsat eşitliğinden konuşulur.

Gerçekte çoğu zaman sadece temiz yüzeyli rütbe toplumudur.

Çünkü her zenginlik performanstan gelmez.

Her yoksulluk tembellikten gelmez.

Ama "hak edilmiş başarı" anlatısı kolektif vicdanı rahatlatır.

Sürüyü tutmaya ve ruhsal olarak temiz kalmaya izin verir.

O zaman şöyle denebilir: Bu adil. O daha fazlasına sahip. Daha çalışkan, daha zeki, daha cesur olduğu için ödüllendiriliyor.

Başlangıcının çok farklı bir yerde olması, ayrıcalıkları, eğitime, sermayeye, ağlara erişimi – bu, paranın hak edildiği yönündeki basit hikayeyi bozardı.

Nefs'in bu hikayeye ihtiyacı vardır.

Çünkü matrisi istikrarlı tutar.

Herkes paranın bir insanın değerini doğrudan yansıttığına inanırsa, neredeyse hiç kimse sistemin kendisini sorgulamaz.

En fazla, herkes içinde daha iyi olmaya çalışır.

Yoksullar zengin olmak ister.

Zenginler daha zengin kalmak ister.

Ölçütün kendisi dokunulmaz kalır.

Para, insanın değer ölçüsü olarak.

Asıl sapkınlık budur.

Zenginliğin kendisi değil. Ticaretin kendisi değil. Değişimin kendisi değil.

Sahip olma ile olmayı eşitlemek.

Daha fazlasına sahip olan, daha fazladır.

Daha azına sahip olan, daha azdır.

Takım elbiseli sürü böyle konuşur.

Doğrudan değil. Ama titreşimde. Bakışlarda. Seçimlerde. Davetlerde. Açılıp kapanan kapılarda.

Para mekânları düzenler.

Ön. Arka. Özel. Kamusal. Güvenli. Güvencesiz.

Kimin nerede yaşadığını belirler.

Kimin neyi öğrendiğini.

Kimin zamanı olduğunu.

Kimin sürekli yorgun olduğunu.

Kim geri çekilmeyi karşılayabilir.

Kim her saatini satmak zorunda.

Kim "hayır" diyebilir.

Kim sadece "evet" diyebilir, çünkü aksi halde düşerdi.

Böylece para, ontolojik olanın derinliklerine nüfuz eder.

Sadece olasılıkları dağıtmakla kalmaz.

Onur deneyimini dağıtır.

Ekonomik olarak zincirlenmiş olduğu için asla "hayır" diyemeyen bir insan, kendini özgürce seçebilenden farklı deneyimler.

Sadece dıştan değil. İçten.

Beden öğrenir:

Ben kullanılabilirim. Ben değiştirilebilirim. Ben işlevim.

Özne değil.

Nefs uyum sağlar.

Ondan hikayeler inşa eder.

"İşte böyle." "Başkaları daha kötü durumda." "Şikayet etme hakkım yok."

Tüm bunların altında çoğu zaman sessiz bir öz kalır:

yaşanmamış bir onur.

Bu nedenle para bu eserde ekonominin bir uzmanlık bölümü değildir.

Ontolojinin bir ayna bölümüdür.

Bir dünyanın parayla nasıl ilişki kurduğu, insanı nasıl gördüğünü ele verir.

Varlık taşıyıcısı olarak. Veya işlev taşıyıcısı olarak.

Kendi başına amaç olarak. Veya araç olarak.

Birçok modern toplumda insan resmi olarak amaçtır.

Pratikte çoğu zaman araçtır.

Ölçülür. Fiyatlandırılır. Optimize edilir. Kullanılır. Değiştirilir.

Bir yapı taşı gibi.

İç hayatı, sadece performans kapasitesini etkilediği ölçüde ilgilendirir.

Tükenmişliği, sadece maliyete yol açtığında ilgilendirir.

Neşesi, sadece motivasyonu artırdığında ilgilendirir.

Acısı, sadece huzursuzluk getirdiğinde ilgilendirir.

Para, bu görüşün düzenlendiği araçtır.

Tek başına değil. Ama güçlü bir şekilde.

Burada ayrıca, hesap durumundan bağımsız olarak birçok insanın neden bu kadar derinden tükenmiş olduğu da anlaşılır.

Yoksul, eksiklikten tükenmiştir.

Zengin, rütbeyi kaybetme korkusundan tükenmiştir.

Orta sınıf, yerini güvence altına alma sürekli zorunluluğundan tükenmiştir.

Tüm aygıt, hiç kimsenin asla varamayacağı temeline dayanır.

Para, varış vaat eder.

Ama sürekli koşuyu düzenler.

"Sadece şu miktar daha." "Sadece şu terfi daha." "Sadece şu güvenlik daha."

Nefs der ki: Ondan sonra. Ondan sonra daha sakin yaşayacağım. Ondan sonra daha cömert olacağım. Ondan sonra daha özgür olacağım.

Bu sonra, her adımda ertelenir.

Çünkü para sadece güvenliği beslemez.

Aynı zamanda karşılaştırmayı da besler.

Ve karşılaştırma yeter diye bilmez.

Hedefine ulaşmadan önce, yeni hedefleri çoktan içselleştirmişsindir.

Birden çok daha fazlasına sahip insanları tanırsın.

Yeni seviyenin yine "normal" olduğu mekânları öğrenirsin.

Böylece yarış yeniden başlar.

Kötü olduğun için değil. Rütbenin asla nihai olarak güvende olmadığı bir sürüye girdiğin için.

Matrisin mantığı budur.

Sabit bir noktaya doğru koştuğuna inanmanı sağlar.

Gerçekte dönen bir tekerleğin içinde koşarsın.

Dekor değişir. Temel yapı değişmez.

Bu nedenle para matrisinden çıkış, sayı sayesinde nadiren başarılı olur.

Dışarıda aynı mantık hüküm sürerken, içinde yaşamaya devam ediyorsa.

Zengin ve içsel olarak özgür olabilirsin. Bu mümkündür.

Ama içsel olarak seni zengin yapan mekanizmayı birlikte taşıyorsan, bunu pek başaramazsın.

Soru şu değildir: Ne kadarım var?

Şudur: Para benim için ne anlama geliyor?

Araç mı? Yoksa değerimin ölçüsü mü?

Alet mi? Yoksa onurumun yerine geçen bir şey mi?

Madde mi? Yoksa tanrı mı?

Bu sorular rahatsız edicidir.

Çünkü her bütçeden çok daha derine giderler.

İç sürüye saldırırlar.

Sende sahip olmak üzerinden tanımlanmak isteyen parçaya.

Parasız hiç kimse olma korkusu olan parçaya.

Aidiyeti tüketime, tarza, yaşam biçimine bağlayan parça.

Çünkü para sadece sayı olarak etkili değildir.

Aynı zamanda biçimlerde bir kod olarak yaşar.

Hangi kıyafet "ciddi" sayılır? Hangi daire "iyi"? Hangi mahalle "kötü"? Hangi beslenme "uygun"? Hangi tatil "hak edilmiş"?

Tüm bunlar şifrelenmiş para mesajlarıdır.

Gündelik hayat, hiçbir yerde ödeme yapılmasa bile para sinyalleriyle doludur.

Bakışlar onları okur. Bedenler hisseder. Çocuklar erken öğrenir.

Kimin ebeveynlerinin "daha fazlasına sahip olduğunu" fark ederler.

Kimin "bir şeyi karşılayabildiğini".

Kimin "her zaman kıt" olduğunu.

Bu izler bırakır.

Sadece sosyal değil. Ontolojik.

Değerinin sürüde bu kodlara bağlı olduğunu hisseden bir çocuk, erken koruma inşa eder.

Göze çarpmak istemez. Ya da özellikle göze çarpmak ister.

Ayak uydurmak ister. Ya da geri çekilir.

Para bu nedenle iç mekânı erken yapılandırır.

Utanç, gurur, kıskançlık, aşağılık duygusu, kibir asılıdır.

Bunların hepsi, gerçekte tarafsız olacak bir maddeden yapılmış, ancak bu anlamların taşıyıcısı yapılmış ruh hareketleridir.

Bu bölüm bu nedenle zenginler veya fakirler hakkında ahlaki yargıda bulunmak istemez.

Yapıyı teşhir etmek ister.

Böylece onu kendi içinde tanıyabilirsin.

Çünkü parayı sadece nesnel bir araç olarak gördüğün sürece, onun ruhsal gücünü hafife alırsın.

Sadece ruhsal bir konu olarak gördüğün sürece, onun yapısal şiddetini hafife alırsın.

İkisi birden aittir.

Para fraktaldır.

Küçükte büyüğün mantığını gösterir.

İçsel korkuyu dışsal düzenle birleştirir.

Sürüyü verimli hale getirir.

Alfa artık her lokmayı dağıtmak zorunda değildir.

Sayı dağıtır.

Sayı temizdir.

"Tarafsız." "Nesnel." "Somut."

Ama ardındaki yapı eski kalır:

Daha fazla erişimi olan, daha yüksekte durur.

Erişimi olmayan, daha aşağıda durur.

Reddeden, dışlanır.

Eğilen, umut edebilir.

Buradan itibaren eserin daha sonra iki yola gitmesi gerekir.

İçe giden yol: Para senin için ne anlama geliyor? Onun üzerinde ne kadar belirleyicisin? O seni ne kadar belirliyor?

Ve dışa giden yol: Paranın tekrar araç haline geldiği ve artık varlığın ölçüsü olmadığı bir birlikte yaşam nasıl düşünülebilir?

İkisi de iddialıdır. İkisi de iyi niyetten daha fazlasını gerektirir.

Henüz ikisini de açıklamak için çok erken.

Önce matrisin mantığı net olmalıdır.

Sürü. İmparatorluk. Rütbe. Ve para onların şu anki en önemli sinir sistemi olarak.

Bunu görmeyen, daha sonra ya "parayla iyi ilişki" hakkında naifçe konuşacak ya da içsel katılımı kavramadan sırf sistem öfkesine kapılacaktır.

İkisi de yeterli değildir.

Gereken, şöyle diyebilecek bir dürüstlüktür:

Evet, para güçtür.

Evet, para korku çevirmenidir.

Evet, para rütbedir.

Evet, para aynı zamanda özgürlüktür – dar, dünyevi bir anlamda.

Ve aynı anda:

Hayır, para bir insanın değeri değildir.

Hiç olmadı. Asla özde olmadı.

Sadece matriste.

Ve işte bu ayrım, sayının egemenliğindeki ilk gerçek yarığı açar.

Bölüm 26

Borçlar: Satın Alınmış Zaman, Satılmış Onur

Para, yoğunlaşmış rütbedir.

Borçlar, satılmış zamandır.

İkisi de modern dünyada neredeyse temiz bir şekilde ayrı düşünülür.

Biri başarı olarak görünür.

Diğeri "araç" olarak.

Ama Almancada kelimenin kendisi, burada daha derin bir şeyin iş başında olduğunu ele verir.

Schuld (suçluluk / borç). Schulden (borçlar).

Mali yükümlülük ve ahlaki yük aynı kökü taşır.

Bu bir tesadüf değildir.

İnsanlık tarihinde iki düzeyin ne kadar erken iç içe geçtiğini gösterir:

Bir şeyi "borçlu" kalan, sadece ekonomik olarak ekside değildi.

Aynı zamanda rütbe olarak da kaymıştı.

Aynı seviyede değildi.

Daha küçük olmakla yükümlüydü.

Bu nedenle borç yükü, saf matematikten çok daha ağır hissettirir.

Bunlar sadece sayılar değildir.

Satın alınmış boyun eğmedir.

Satın alınmış bağımlılıktır.

Satın alınmış, artık sana ait olmayan gelecektir.

Borçlar, yüzeyde özgürlük vaat eder.

"Şimdi, başka türlü karşılayamayacağın şeye sahip olabilirsin."

"Beklemek zorunda değilsin."

"Para henüz orada olmasa bile yaşayabilirsin."

Özünde ise başka bir şeyin sözleşmesidir:

Bugün, gelecekteki zamanının – yaşam sürenin – zaten planlanmış olduğuna dair onay verirsin.

Sadece henüz sahip olmadığın parayı satmazsın.

Henüz uyanmadığın saatleri satarsın.

Henüz hissetmediğin gücü.

Henüz karar vermediğin özgürlüğü.

Meşru durumlar vardır.

Bir ev.

Uzun bir eğitim.

Taşıyabilecek bir şeye yatırım.

Soru bu değildir.

Soru şudur: Bir bütün bir kültür borçları normalleştirdiğinde, şuurla ne olur?

Standart artık şu olmadığında:

Şimdi olanla yaşıyorum.

Şu olduğunda:

Sürekli olarak geleceğimin hesabında yaşıyorum.

O zaman göze çarpmayan ama yine de güçlü bir şey olur:

Zaman ters döner.

Şimdi, kendi değerini kaybeder.

İki hesap durumu arasında bir köprü haline gelir.

Borç aldığınla geri ödemek zorunda olduğun arasında.

Hayat, geri ödeme yoluna dönüşür.

İş artık sadece faaliyet, ifade, hizmet, şekillendirme değildir.

Öncelikle taksit ödemesi haline gelir.

Artık işe gitmezsin.

"Krediyi ödemeye gidersin."

Artık yaşamazsın.

"Gerçekte karşılayamadığın bir şeyi kendine şımartırsın."

Böylece biyografiye sessiz bir zorlama sızar.

Sadece ekonomik değil. Ontolojik.

Sormak yerine:

Hakikat nedir? Ne taşır? Ben kimim?

İç hep sorar:

Başaracak mıyım? Daha ne kadar? Ne kadar geride kaldım? Hayatımın kaç yılı bana değil, sözleşmelere ait?

Nefs'in matrisi bu yapıyı sever.

Çünkü borçlu yaşayan bir insan, yönlendirilmeye daha açıktır.

Sadece tehdit yoluyla değil. Utanç yoluyla da.

Borçlar küçültür.

Rasyonel olarak açıklanabilir olsa bile.

Milyonlarca insan onlara sahip olsa bile.

Bedenindeki bir şey, eski sürü varlığı şunu hisseder:

Yükümlülük altındayım.

Özgür değilim.

Teslim etmeliyim.

Kendime bir şey izin vermemeliyim.

Ayaklarımın altında tam bir zemin yok.

Bu, özel bir meseleden daha fazlasıdır.

Bir egemenlik biçimidir.

İçten "suçlu" olduğuna inanan bir insan, sertliği gerekli olarak algılayacaktır.

Sömürüyü sorumlulukla karıştıracaktır.

Fazla mesaileri, tacizleri ve aşırı yüklenmeyi "gerekli" olarak haklı çıkaracaktır.

Sevdiği için değil.

Çıkış yaptığında ne olacağından derinden korktuğu için.

Borçlar yönlendirir.

Seçim davranışını yönlendirir.

Risk alma isteğini.

Aşkı.

Aile planlamasını.

Yaratıcılığı.

Cesareti.

Hayatın hareket edebileceği koridorları belirler.

Bu koridorun dışındaki her şey delice görünür.

"Nasıl işten ayrılırsın? Sorumlulukların var."

"Nasıl daha az çalışırsın? Taksitler devam ediyor."

"Nasıl iş değiştirirsin? O zaman kim finanse edecek...?"

Böylece pazarın dili ahlaka dönüşür.

Ve ahlak, içsel yargıca.

Borçlar bu nedenle sadece alacaklı ile borçlu arasındaki sözleşmeler değildir.

Nefs ile korku arasındaki sözleşmelerdir.

Hepsi değil. Her zaman değil. Ama çoğu.

Burada ayrıca borç ile tüketim arasındaki gizli yakınlık da yatar.

Ruhsal olarak boş olan aynı yapı, "şimdi" vaadini uyuşturmak için kullanır.

Aynı anda geleceği satar.

"Kendimi daha iyi hissetmek için buna ihtiyacım var."

"Bunu hak ediyorum."

"Ayda sadece küçük bir miktar."

"Herkes yapıyor."

Nefs binlerce hikaye bulur.

Ama yapı kalır:

Şimdi gerçekten taşımayan şey, gelebilecek olandan yer.

Eksik olan ahlak vaazı değildir.

Net bakıştır.

Hangi borçlar gerçekten taşıyıcı bir inşaata hizmet eder?

Hangileri sadece satın alınmış uyuşukluktur?

Hangileri senin büyümene izin verir?

Hangileri seni daha küçük yapar?

Hangileri olasılıkları genişletir?

Hangileri seni zaten zamanını yutan bir sisteme daha sıkı bağlar?

Bu sorular rahat değildir.

Ama onuruna geri dönen ilk sorulardır.

Çünkü borçları sadece teknik bir büyüklük olarak gördüğün sürece, onların ruhsal boyutunu gözden kaçırırsın.

Onları sadece ahlaki olarak gördüğün sürece – "iyi" veya "kötü" – yapısal şiddetlerini gözden kaçırırsın.

İkisi birden aittir.

Onları bir zaman sözleşmesi gibi düşün:

"Hayatımın x yılını, paramın bu yönde akması için yaşamayı taahhüt ediyorum – içimde ne değişirse değişsin, neyi tanırsam tanıyayım, dünyada ne olursa olsun."

Bu anlamlı olabilir.

Ama düşüncesizce yapılırsa, tehlikelidir.

Çünkü on yıl sonra kim olacağını bugün bilmiyorsun.

Hakikatin senin için ne anlama geleceğini.

Hangi iş biçiminin seni hâlâ taşıyacağını.

Güçlerinin nasıl olacağını.

Ve yine de bugünün nefs'i, gelecekteki varlık için imzalar.

Genellikle eksiklik, korku veya hırstan.

Daha derin çatışma budur.

Nefs, şuurun daha sonra taşıması gereken sözleşmeler yapar.

Bu şuur uyandığında, bir ikilemle karşı karşıya kalır.

Görür ki:

İçinde yaşadığım sistem beni yok ediyor.

İşim hayata hizmet etmiyor.

Zamanım satılmış.

Gücüm tükenmiş.

Ama sözleşmeler var.

Taksitler.

Yükler.

Yükümlülükler.

Bağlantılı kaderler.

Çocuklar.

Partner.

Sorumluluk.

Sonra ne olur?

Birçokları burada sessiz bir umutsuzluğa düşer.

Sistemin içinde uyanırlar. Öncesinde değil.

Ve borç zincirleri çıkışı zorlaştırır.

İmkansız değil. Daha zor.

Bu bir kez yalın bir şekilde söylenmelidir.

Korkutmak için değil.

Bugünkü kararlarının ağırlığını ciddiye almak için.

Paraya yapılan her yeni uzun vadeli bağlanma, aynı zamanda yaşam biçimlerine de bağlanmadır.

Sadece sayılara değil.

Saatlere.

Mekânlara.

Rollere.

İçsel tavırlara.

İmzalamadan önce bunu bilmek akıllıcadır.

Sadece hukuki olarak değil. Ontolojik olarak.

Çünkü sadece "paranın geri aktığını" imzalamazsın.

Belirli bir şekilde kullanılabilir kalacağını imzalarsın.

Sistem için kullanılabilir.

Sürü için kullanılabilir.

Seni bugün belki zaten tüketen mantık için kullanılabilir.

Burada ayrıca devlet borcunun daha derin sapkınlığı yatar.

Sadece sayılarda değil.

Mesajda:

Bugün, henüz gelecek olanların pahasına yaşıyoruz.

Şimdi onların daha sonra ödeyeceğini içiyoruz.

Sorumluluğu ileriye erteliyoruz.

Borçlar sadece hanelerde bir kayıt değildir.

Aynı zamanda ahlaki bir ertelemedir.

"Sonra hallederiz."

"Çocuklarımız zaten taşıyacak."

"Sistem zaten büyüyecek."

Bu, özel hayattakiyle aynı mantıktır, sadece daha büyüktür.

Zamana karşı bir tavrı ele verir:

Şimdi, geleceğin pahasına yaşayabilir.

İstisna olarak değil. Yapı olarak.

Bu nedenle borç kültürü bir tesadüf değildir.

Şimdide yaşayamayan, ancak sürekli olarak şimdinin darlığından – yarının özgürlüğüyle – kurtulmaya çalışan bir şuurun ifadesidir.

Ve yarın asla gelmediği için (her zaman sadece yeni bir şimdidir), yük sürekli birlikte kayar.

Asıl kısır döngü budur.

Sadece ekonomik değil. Ruhsal.

Borçları normal durum olarak deneyimleyen bir insan, genellikle altta yatan bir sürekli huzursuzluğu içselleştirir.

Taksitler ödeniyor olsa bile.

Her şey "kontrol altında" olsa bile.

Düşüş olasılığı alanda kalır.

İş kaybı.

Hastalık.

Ayrılık.

Sistem krizleri.

Dünya krizleri.

Neredeyse hiç kimse bunu düşünmek istemez.

Ama beden bunu bilir.

Gergin kalır.

Hiper uyanık.

Acil duruma hazır.

Ama acil durum sadece bankanın tehdit eden mektubu değildir.

Aynı zamanda sessiz içgörüdür:

Hayatımı, neredeyse çıkamayacağım şekilde inşa ettim.

Ve işte tam orada borç matrisinin en derin etkisi başlar:

İnsanları çoktan çözdükleri rollerde tutar.

Nefs matrisi sadece bilgisizliğe ihtiyaç duymaz.

Aynı zamanda zincirlenmiş berraklığa da ihtiyaç duyar.

Gören ama gitmeyen insanlar.

Bilen ama değiştirmeyen insanlar.

Uyanan ama eski sistemde kalmak zorunda olan insanlar – görünüşte.

Borçlar, bu yarı-uyanmışlar için en etkili zincirlerden biridir.

Komplodan değil.

Yapıdan.

Burada basit teselli, şöyle demek olurdu: O zaman her şeyi borçsuz yap.

Asla kredi. Asla yükümlülük. Asla borç.

Kulağa temiz gelir.

Ama çoğu zaman saftır.

Çünkü gerçekliği görmezden gelir.

İnsanların zaten ilişkiler içinde yaşadığını görmezden gelir.

Şehirlerde.

Ailelerde.

Krediler olmadan artık işlemeyen piyasalarda.

Herkesin sıfırdan başlamadığını görmezden gelir.

Bazı insanların borçlar hakkında düşünmeyi ancak başkaları zaten onların içindeyken karşılayabildiklerini.

Bu nedenle yol saf çilecilik olamaz.

Herkes için değil. Basitçe değil.

Daha farklılaşmış olmalıdır.

Önce: görmek.

Borçların gerçekte neyden oluşuyor?

Ne tür kararlardan?

Hangi zamandan?

Hangi hikayelerden?

Sonra: ayırt etmek.

Bunlardan hangileri gerçekten taşıyıcı bir inşaata hizmet ediyor?

Hangileri sadece telafi?

Hangileri sadece asla bilinçli olarak seçmediğin "standart"?

Hangileri sadece sayıya dökülmüş eski korku yapıları?

Ve son olarak: yönlendirmek.

Her kredi hemen geri ödenmek zorunda değildir.

Bazen önce iş, para ve zaman ile içsel ilişkinin netleşmesi gerekir, dış adımlar anlamlı hale gelmeden önce.

Bazen ilk adım banka değildir.

Senin bakışındır.

Borçlar, onları zaman sözleşmeleri olarak tanıdığında güçlerinin bir kısmını kaybeder.

Artık sadece "faiz" görmediğinde, saatler görürsün.

Yaşam süresi.

Şuur süresi.

Varlığının kitabında yazma süresi.

O zaman "Bunu karşılayabilir miyim?" sorusu daha derin bir soruya dönüşür:

Hayatım bunu karşılayabilir mi?

Özüm bu takası karşılayabilir mi?

Sadece sayılarda değil. Hakikatte.

Bu sorular rahatsız edicidir.

Ve sonraki bölümlerde basit tariflerle cevaplanmayacaktır.

Çünkü matrisi parçalayacak ve aynı anda tüm güvenceleri koruyacak hiçbir tarif yoktur.

Yeni bir şey oluşacaksa, her zaman bir şey ölmek zorunda kalacaktır.

Belki eski tüketim örüntüleri.

Belki abartılı standartlar.

Belki ödünç alınmış statü sembolleri.

Belki bütün yaşam planları.

Ama bunlardan herhangi biri ölmeden önce, bir şey ölmeli:

borçların sadece teknik bir büyüklük olduğu yanılsaması.

Onlar fraktaldır.

Şimdisini yaşayamayan ve geleceğini rehin veren bir kültürün imzasını taşırlar.

Bunu bir kez gerçekten gören, borçları asla zararsız bulamayacaktır.

Panik içinde değil. Histerik değil.

Ama ciddi.

Ve bu ciddiyet, başka bir soruya atılan ilk adımdır:

Zamanın yine sana ait olduğu – ve sadece sözleşmelerine değil – bir hayat nasıl görünür?

Bu soru tek bir bölüm için çok büyük.

Ama şimdi sorulmalıdır.

Böylece sonraki her şey – iş, tüketim, propaganda, bilgi – bağımsız konular olarak değil, aynı sistemin parçaları olarak görünür:

İnsanı korku, rütbe, para ve borç üzerinden, şuurun ancak zorla yönlendirebileceği bir yaşam biçimine bağlayan bir matris.

Bölüm 27

İş: Zamanın Fabrikası

Borçlar geleceği satın alır.

İş, şimdiyi satar.

İkisi de aynı alanda buluşur: senin yaşam süren.

Ama gündelik hayatta bu basitlik ustaca gizlenir.

Şunlardan konuşulur:

Kariyer, yükselme, kendini gerçekleştirme, başarı, "kendinden bir şey yapmak".

Daha az konuşulan, arkadaki yalın gerçektir:

Hayatının saatlerini parayla değiştirirsin.

Soyut zaman değil. Somut.

Nefes alabileceğin saat.

Öğrenebileceğin saat.

Sevebileceğin, dinlenebileceğin, araştırabileceğin, sessiz kalabileceğin, yaratabileceğin saat.

Ücret karşılığında değiştirilir.

Sisteme, sektöre, kökene ve şansa bağlı olarak – daha iyi veya daha kötü ücretlendirilir.

Ama yapı aynı kalır:

İş, çoğu insanın yaşam süresini paraya çevirdiği, toplumsal olarak organize edilmiş fabrikadır.

Bu otomatik olarak yanlış değildir.

İş, ifade olabilir. İlişki. Hizmet. Şekillendirme.

İş, onur verebilir.

Yeteneklerin gelişmesine yardımcı olabilir.

Anlamlı bir şeyin ortaya çıkmasına.

Sorun işin kendisiyle başlamaz.

Para İmparatorluğu'nun onu şekillendirme biçimiyle başlar.

Nefs matrisinde iş, nadiren şu sorulara göre sorgulanır:

Hayatı ne taşır?

Ne iyileştirir?

Ne besler?

Zaten var olanı ne daha kutsal kılar?

Şunlara göre sorgulanır:

Ne getiri sağlar?

Ne üretkenliği artırır?

Ne hissedarlar için değeri yükseltir?

Ne rekabet avantajını güvence altına alır?

Bundan bir çarpıklık oluşur.

Her yerde değil. Ama çoğu zaman.

Hayata doğrudan hizmet eden faaliyetler – bakım, iyileştirme, öğretme, besleme, eşlik etme – genellikle, doğrudan parayı artıran veya dikkati yönlendiren faaliyetlerden daha kötü ücretlendirilir.

Pazar buna "değer yaratma" der.

Varlık buna farklı der.

Çünkü zamanını matrisin fabrikasında geçirirken, sessizce içinde bir şey olur:

Kendinle olan içsel ilişkin değişir.

Her gün birçok saati, seni içten taşımayan bir şeyi yaparak geçirirsen, varlığın öğrenir:

Zamanım bana ait değil.

Bedenim araçtır.

Yorgunluğum rahatsızlıktır.

Onurum ikincildir.

Daha sonra kazandığın parayla seni kısa süreli teselli eden şeyleri satın alabilirsin.

Tatil. Tüketim. Dikkat dağıtma. Statü sembolleri.

Ama temel mekanizma kalır:

Hayatına hammadde gibi davranırsın.

Amacını gerçekten hissetmediğin bir sistemi ayakta tutmak için yakılan bir şey gibi.

Bazıları bunu çok erken fark eder.

Ona "boş iş" derler.

Diğerleri bunu sadece donuk bir tükenmişlik olarak hisseder.

Pazar boşluğu olarak.

Pazartesi direnci olarak.

Paranın oluştuğu, ama çok az canlılığın olduğu aynı mekâna tekrar tekrar gitme isteksizliği olarak.

Bazıları şu anlatıyla kurtarır kendini:

"Sadece bir iş."

"Bu gerçekte ben değilim."

"Gerçek hayatım mesai bitiminden sonra başlıyor."

Bu geçici olarak koruyabilir.

Ama uzun vadede neredeyse hiç kimse zamanına karşı tamamen cezasız yaşamaz.

Çünkü beden ontolojik anlamda "mesai bitimi" bilmez.

Sadece hisseder:

Günün kaç saatinde hazırım?

Kaç saatinde içten taşıyamadığım rollere sıkışmış haldeyim?

Kaç saatinde bana anlamsız gelen şeyleri yapıyorum?

Her saat "dolu" olmak zorunda değildir.

Hayat zahmeti, tekrarı, ağırlığı bilir.

Ama yıllar boyunca hayatın sırf işlev haline geldiği yerde, yorgunluktan daha kötü bir şey olur.

Yabancılaşma oluşur.

Sadece faaliyetten değil. Kendinden.

İnsan, kendini yabancı bir oyunda bir figür olarak görmeye başlar.

Sabah kalkar, gider, geri döner, tüketir, uyur – ve yine de derinden hisseder:

Yolda bir yerlerde kendimi kaybettim.

Zamanın fabrikası burada iç mekâna dokunur.

Çünkü günlerini böyle geçiren bir insan, buna katlanmak için içini düzenlemek zorundadır.

İnşa eder:

Alaycılık ("İşte böyle.")

Sertlik ("Kendini topla.")

Gerekçe ("Başkaları daha kötü durumda.")

Telafi ("Bunu hak ediyorum.")

Ya da kaçar:

Dikkat dağıtmaya,

Aşırı tüketime,

Ekran dünyalarına,

Asla eyleme dönüşmeyen çıkış fantezilerine.

Böylece iş sadece bedensel değil, ruhsal olarak da fabrika haline gelir.

Sadece ürünler değil, insan örüntüleri üreten bir fabrika:

Uyumlu olan.

Tükenmişlik adayı.

Sürekli işlev gösteren.

Alaycı olan.

İçten istifa etmiş olan.

Her şeyi feda eden kariyerist.

Hepsi aynı damgayı taşır:

Zaman metalardır.

Ben performansım.

Daha derin şiddet budur.

Her zaman gürültülü değildir.

Ruhun içindedir.

Ve toplumsal olarak ödüllendirilir.

Kendini tamamen işi üzerinden tanımlayan, "angaje" sayılır.

Tamamen tükenen, "performans isteklisi" sayılır.

Sınırlarını görmezden gelen, "esnek" sayılır.

Ailesini ihmal eden, çünkü "onlar için çalışıyor", "sorumluluk sahibi" sayılır.

Sapkın bir tersine dönüş.

Angajmana laf yok.

Ama angajman sadece kendine ihanetin başka bir kelimesi olduğunda, kutsal bir şey ücret mantığıyla değiştirilir.

İş artık sorgusuz kalmamalıdır.

Bu eser doğru olacaksa.

Sadece sormak yeterli değildir:

Yeterince ücret alıyor muyum?

Daha derine sormalısın:

Bu sistem benden tam olarak neyi satın alıyor?

Sadece zamanımı mı satın alıyor?

Yoksa sesimi mi?

Dürüstlüğümü mü?

İnsan sevgimi mi?

Hayır deme yeteneğimi mi?

Gerçekte paylaşmadığım bir mantığa onay vermemi mi?

Yanlış bulduğum şeyleri yapma isteğimi mi?

Yolsuzluklar karşısında susmamı mı?

Zararlı olarak algıladığım mekânlarda hazır bulunmamı mı?

Birçokları bu noktada tedirgin olacaktır.

Çünkü kendilerini yeniden görürler:

herkesin başını salladığı toplantıda, oysa herkes burada sadece sayılar uğruna insanların yoğunlaştırıldığını bilir.

Çevreyi yok eden projede – yenilik olarak güzelce paketlenmiş.

Ürün satmak için korkuyla oynayan kampanyada.

Her dakikanın sıkı bir şekilde zamanlandığı, artık insanlar için onurlu bir zaman kalmayan bakımda.

Çocukların ürünler gibi bir kalıptan geçirildiği öğretimde.

Yapısal olan sorunları çözülebilir kılan danışmanlıkta.

İnsanları bağımlı ve şeffaf hale getiren dijital sistemlerin geliştirilmesinde.

Dürüst, anlamlı işler vardır.

Ama aynı zamanda hayatı sömüren yapılara çok fazla katılım da vardır.

Her zaman tamamen kasıtlı değil.

Ama gerçek etkisiyle.

Bunu görmek acı vericidir.

Suçluluk uyandırır.

Utanç.

Savunma.

Ama bu acı olmadan fabrika görünmez kalır.

O zaman sadece "küçük bir dişli" olduğuna, "zaten hiçbir şeyi değiştiremeyeceğine" inanmaya devam edersin.

Bu, matrisin tercih ettiği öz-tanımlamadır.

Kendini küçük hisseden insanları sever.

Çünkü bilir: Kendini küçük hisseden, kalacaktır. Uyum sağlayacaktır. Çıkış yapmak istediğinde bile suçlu hissedecektir. Sanki ürünlerini sorumlu tutamadığı makinelere yaşam süresini daha fazla sokmayı reddettiğinde haince bir şey yapıyormuş gibi.

Burada en sert gerçeklerden biri vardır:

Her iş, hiç iş olmamasından daha iyi değildir.

Her iş tarafsız değildir.

Seni sadece yormakla kalmayıp özünü yok eden faaliyetler vardır.

Sadece stresle değil. Sürekli kendini inkar yoluyla.

Sistematik olarak hayata karşı hareket ettiğin bir iş, "hiç yoktan iyidir" değildir. Pahalıdır. O kadar pahalıdır ki, dünyadaki hiçbir ücret bu bedeli gerçekten karşılayamaz.

Çünkü ücret parayla gelir. Bedel varlıkla ödenir. Ve sadece bir tane var.

Bu kulağa radikal gelir. Öyledir de.

Ama radikallik burada, kökene kadar giden dürüstlükten başka bir şey değildir.

Elbette herkes "hemen işten ayrılamaz".

Elbette sorumluluklar vardır.

Çocuklar. Hastalar. Sözleşmeler. Yükümlülükler.

Elbette geçişler vardır. Adımlar. Hâlâ eski yapılarda yaşarken içte yeni bir şeyin büyüdüğü ara alanlar.

Bu gerçekliktir.

Bu sertliğe cevap, kaba ahlakçılık olamaz:

"Sadece çık dışarı."

Daha karmaşık bir şey:

Görmek. Ayırmak. Yönlendirmek.

Görmek:

İşimde kendime tam olarak nerede ihanet ediyorum?

Nerede gerçekten hizmet ediyorum?

Nerede sadece, içten birlikte taşıyamadığım bir makinede işlevim?

Ayırmak:

Bunlardan hangisi kısa vadede hayatta kalmak için gerekli?

Hangisi sadece alışkanlık?

Hangisi korku?

Hangisi devralınmış ahlak ("İnsanlar böyle yapar")?

Yönlendirmek:

Şimdi, bu hafta, bu yıl somut olarak neyi değiştirebilirim?

İşi değiştirmeden önce tavrımı değiştirebilir miyim?

Gitmeden önce dürüst olabilir miyim?

Yanlış bir ortamda gerçek işin küçük alanlarını yaratabilir miyim?

Ücretli işin dışındaki zamanımı, yeni bir şeyin oluşmasına izin verecek şekilde kullanabilir miyim?

Çünkü zamanın fabrikasından çıkış nadiren tek adımda olur.

İçten başlar.

İşi sadece matrisin mantığıyla görmeyi reddetmekle.

Değeri sadece ücrete veya unvana bağlı olarak ölçmeyi reddetmekle.

Her sömürü biçimini "normal" diye yutmayı reddetmekle.

Ve yeteneklerini sadece piyasa malı olarak görmemeni gerektirir.

Sen sadece "satılabilen" değilsin.

Aynı zamanda ihtiyaç duyulan şeysin – piyasaların ötesinde.

Topluluklarda.

Gerçek bakımda.

İyileştirmede.

Zanaatte.

Toprağın, bedenlerin, ilişkilerin, mekânların bakımında.

Matris bunun için sana nadiren eski ölçüde para verecektir.

Ama bu, onun hakkında senden çok şey söyler.

Bu, kendi kendine yeterliliğe romantik bir dönüş çağrısı değildir.

Bir hatırlatmadır:

İş, derinden bakıldığında ücretli işe eşit değildir.

İş, şuurun senin aracılığınla dünyaya, hayatı taşıyan bir şey getirdiği her eylem biçimidir.

Bu, şirketler içinde olabilir.

Hastanelerde.

Okullarda.

Atölyelerde.

Bahçelerde.

Mutfaklarda.

Tamamen yeni işbirliği biçimlerinde.

Kötü veya iyi ücretlendirilebilir.

İşin etiğine ücretin yüksekliği karar vermez.

Soruna karar verir:

Bu faaliyet aracılığıyla benimle, başkalarıyla, dünyayla ne oluyor?

Daraltıyor mu? Yoksa genişletiyor mu?

Harap mı ediyor? Yoksa iyileştiriyor mu?

Daha dürüst mü yapıyor? Yoksa daha istikrarlı yalan mı söyletiyor?

Bu sorular tehlikelidir.

Çünkü sadece patronunla olan ilişkini sorgulamazlar.

İçine entegre olduğun tüm yaşam biçimine karşı ilişkini sorgularlar.

Seni olası çatışmalarla karşı karşıya getirirler.

Geçişlerle.

Kayıplarla.

Belirsizlikle.

Bu nedenle nefs onlardan kaçar.

Çalıştığı "yer" hakkında alaycı şakalara kaçmayı tercih eder.

"Yukarıdakilere" karşı sessiz nefrete.

Ya da rolle aşırı özdeşleşmeye ("Ben benim işimim.").

Bu kutuplar arasında – alaycılık ve tam uyum – dar bir yol vardır:

işte şuurun yolu.

Basit bir cümleyle başlar:

Zaman satıyorum. Kendimi değil.

Bu cümle doğru olduğunda, bir şey değişir.

Gören sen olarak kalırsın.

Yönlendiren sen olarak kalırsın.

Uzlaşmanın ne kadar ileri gidebileceğine karar verebilen sen olarak kalırsın.

Bir sınırın ne zaman aşıldığını daha erken fark edersin.

Bir "evet"in sana ihanet edeceği yerde daha erken "hayır" dersin.

Rolün tarafından tamamen yutulmana izin vermezsin.

Böylece iş – tamamen özgür olmayan bir sistemde bile – bir uygulama alanı haline gelebilir.

Tamamen kurtuluş için değil.

Yönlendirme için.

Berraklık için.

Yalan üzerine inşa edilmiş bir makineye küçük doğruluk eylemleri taşıma cesareti için.

Bazen bu yeterlidir.

Bazen değil.

Bazen bu berraklık seni dışarı çıkarır.

Bazen sadece içteki duruşunu değiştirir.

İkisi de mümkündür.

Belirleyici olan şudur:

Bu dünyada işin neye dönüştüğünü görmelisin:

Nefs matrisinin zamanını, korkunu ve değer arzunu kendine bağladığı ana eksenlerden biri.

Bunu tanıdığında, ona asla sadece "iş" olarak bakamayacaksın.

Ve sormaya başlayacaksın:

Bu bana verilen tek bir yaşam süresi içinde – nasıl çalışabilirim ki, sadece ücret almakla kalmayayım, ne olduğumu kaybetmeyeyim?

Bu soru, cevabın tohumunu zaten içinde taşır.

Bir günde çözülmez.

Ama seni fabrika mantığından çeker ve başka bir şeye doğru götürür.

İfade olarak işe.

Kendine ihanet olarak değil.

Rütbeden daha doğru bir şeye hizmet olarak işe.

Asıl geçiş budur.

Matris işinden Varlık işine.

Dış biçim yavaşça değişebilir.

İçteki bugün başlayabilir.

Sonuç

Bu eser bir mülk değildir.

Bir süreliğine şuurundan geçen bir izdir – bundan fazlası ve daha azı değil. Buradaki cümleler, okurken bazen içindeki sessiz noktanın seğirdiği yerden daha önemli değildir: bir şeyin tanındığı, ancak henüz yaşanmadığı yer.

Okuduğun her şey, nihayetinde yaşanmış imzana düşmediği sürece teori olarak kalır: nasıl baktığına, yanıt verdiğine, çalıştığına, sevdiğine, reddettiğine, bağışladığına. Nefs bu kitabı anlayabilir, alıntılayabilir, savunabilir – ve yine de değişmeden kalabilir. Şuurun alıntılara ihtiyacı yoktur. Eskisinden farklı bir şekilde, bir sonraki gösterişsiz anda hazır bulunma isteğine ihtiyacı vardır.

Burada hiçbir şey seni kurtarmak istemez. Sadece net görene kadar sana eşlik etmek istedi: Bir çocuk var, bir nefs, bir şuur. Bir beden var, bir matris, bir alan. Korku, rütbe, para, iş, zaman var. Ve her şeyin toplandığı bir nokta var: bu anı hangi yerden imzalayacağını seçebilen gözlemci.

Bu eser bir cevapla değil, bir sorumlulukla biter. Büyüğün pathosunda değil, en yakın olanın sadeliğinde: söyleyeceğin bir sonraki cümle. Atacağın bir sonraki bakış. Gireceğin bir sonraki alışveriş. Satacağın – veya geri alacağın – bir sonraki saat.

Çünkü zamanın bir kitap olup olmadığına teorilerde karar verilmez, şimdi önünde duran sayfayla nasıl başa çıktığına bağlıdır: son satırdan sonraki bu tek, sıradan an.

Soru, bu eserin senden ne yaptığı değildir.

Soru, tanıdığın şeyin karşısında şimdi kendinden ne yaptığındır.

Sonunda sadece tek bir sessiz soru açık kalır:

Bu eseri okuduktan sonraki anı, Zamanın Kitabı'nda nasıl imzalarsın?

Yazar & Gözlemci – Ahmet Ase